

DODATEK

za presojo sprejemljivosti Okoljskega poročila za Načrt upravljanja voda za vodno območje Donave za obdobje 2016– 2021 in Načrt upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2016–2021

III. faza: Dopolnitev po javni razgrnitvi

Ljubljana, september 2016

ZaVita, svetovanje, d.o.o.
Tominškova 40, Ljubljana, Slovenia
E-mail: info@zavita.si
Tel: +386 41 711 794

Dodatek za presojo sprejemljivosti Okoljskega poročila za Načrt upravljanja voda za vodno območje Donave za obdobje 2016- 2021 in Načrt upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2016- 2021

Pripravljaivec operativnega programa **Republika Slovenija, Ministrstvo za okolje in prostor**
Dunajska cesta 48
1000 Ljubljana

Izdelovalec okoljskega poročila **Zavita, svetovanje, d.o.o.**
Tominškova 40
1000 Ljubljana

Vodja projekta:

Matjaž Harmel, univ. dipl. inž. gozd.

Namestnik vodje projekta:

Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog.

Sodelavci na projektu:

Aleksandra Krajnc, univ. dipl. geog.

Jože Janež, univ. dipl. inž. geol. (Geologija, d.o.o., Idrija)

Maja Divjak Malavašič, univ. dipl. biol. (Eranthis, Maja Malavašič, s.p.)

Andrej Gortnar, kem. teh. (Eranthis, Maja Malavašič, s.p.)

Eva Harmel, dipl.inž.kraj.arh.

Projekt *Dodatek za presojo sprejemljivosti Okoljskega poročila za Načrt upravljanja voda za vodno območje Donave za obdobje 2016-2021 in Načrt upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2016-2021*

Datum izvedbe *september 2016, III. faza: dopolnitev po javni razgrnitvi*

Številka pogodbe *2550-16-441022*

Številka projekta *080/2016*

Ključne besede *Načrt upravljanja voda (NUV II), vodno območje Donave, območje Jadranskega morja, okoljsko poročilo, vplivi na okolje, presoja vplivov na varovana območja, dodatek, Natura 2000, zavarovana območja, obdobje 2016-2021*

KAZALO

Kazalo	3
1 Ime in kratek opis Načrta	5
2 Podatki o Načrtu	6
2.1 Celoten prostor ali območje, ki ga zajema Načrt	6
2.2 Določitev namenske rabe prostora, njen obseg in usmeritve, razmestitve dejavnosti v prostoru ali prostorske usmeritve in prostorski obseg vseh načrtovanih posegov v naravo	6
2.3 Velikost in drugi osnovni podatki o vseh načrtovanih posegih v naravo	6
2.3.1 Cilji načrta upravljanja voda	8
2.3.2 Namen in struktura Programa ukrepov NUV II	12
2.3.2.1 Temeljni ukrepi za varstvo površinskih in podzemnih voda	12
2.3.2.2 Temeljni ukrepi za področje rabe voda	13
2.3.2.3 Temeljni ukrepi za področje urejanja voda	13
2.3.2.4 Dopolnilni ukrepi za doseganje dobrega stanja voda oziroma dobrega potenciala voda	14
2.3.3 Uvrstitev posegov po Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov v naravo na varovana območja	19
2.4 Predvideno obdobje izvajanja načrta	23
2.5 Potrebe po naravnih virih	23
2.6 Predvidene emisije, odpadki in ravnanja z njimi	23
3 Podatki o varovanem območju	24
3.1 Varstveni cilji varovanega območja in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja	24
3.2 Prikaz varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območij, na katerih je zaradi varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov ali kulturne dediščine predpisan drugačni režim	25
3.2.1 Natura 2000	25
3.2.2 Zavarovana območja	26
3.2.3 Naravne vrednote	27
3.2.4 EPO	28
3.2.5 Varovalni gozdovi in gozdni rezervati	29
3.2.6 Vodovarstvena območja	30
3.2.7 Erozijska in plazljiva območja	31
3.2.8 Poplavna območja	31
3.2.9 Kulturna dediščina	32
3.3 Povzetek veljavnih pravnih režimov na varovanih območjih ali njihovih delih	33
3.4 Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic oziroma strokovnih podlagah in stopnji upoštevanja v planu, zlasti glede omilitvenih ukrepov	35
3.5 Prikaz območij dejanske rabe prostora	37
3.6 Vrste in habitatni tipi, za katere je območje natura določeno, vključno s podatki, navedenimi v standardnem obrazcu za podatke o območju Natura	39
3.7 Morebitni načrti za upravljanje območja in usmeritve, ki izhajajo iz njih	39
3.8 Opis obstoječega izhodiščnega stanja območja	40
3.9 Ključne značilnosti habitatov ali vrst na območju	52
3.10 Podatki o sezonskih vplivih in vplivih naravnih motenj (suš, poplav) na ključne habitate ali vrste na območju	52
4 Podatki o ugotovljenih vplivih (trajnih in začasnih) in njihovi presoji	54
4.1 Opredelevitev ugotovljenih škodljivih vplivov programa na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost, vključno s kumulativnimi vplivi	54
4.2 Alternativne rešitve	58
4.3 Razlaga o možnostih omilitve škodljivih vplivov z navedbo ustreznih omilitvenih ukrepov in razlogi za konkreten izbor omilitvenega ukrepa	59
4.4 Določitev časovnega okvira izvedbe omilitvenih ukrepov, navedba nosilcev njihove izvedbe in način spremljanja uspešnosti izvedenih omilitvenih ukrepov	61
4.5 Navedba morebitnih načrtovanih ali obravnavanih pobud za ohranjanje narave, ki lahko vplivajo na prihodnje stanje območja	61
5 Navedbe o virih podatkov oziroma načinu njihove pridobitve in uporabljenih metodah napovedovanja vpliva in presoj	64
6 Navedbe o izdelovalcih in morebitnih podizvajalcih dodatka za presojo sprejemljivosti	66
6.1 Izdelovalec poročila	66
6.2 Sodelujoči pri izdelavi poročila	66

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Število VTPV rek, VTPV jezer, VT morja, UVT ali MPVT po posameznih porečjih.....	7
Preglednica 2: Podrobnejša opredelitev ciljev načrta upravljanja voda	8
Preglednica 3: Seznam ukrepov predvidenih z NUV II	15
Preglednica 4: Uvrstitev posegov po Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov v naravo na varovana območja iz Priloge 2....	19
Preglednica 5: Varstveni cilji varovanih/zavarovanih območij	24
Preglednica 6: Veljavni pravni režimi na varovanih območjih ali njihovih delih	33
Preglednica 7: Prikaz dejanske rabe tal na območju načrta /vir: MKGP/.....	37
Preglednica 8: Območja Natura 2000 v Sloveniji /vir: MOP, Natura 2000 v Sloveniji/.....	41
Preglednica 9: Število vrst in habitatnih tipov /vir: Natura 2000 – biseri narave/.....	41
Preglednica 10: Pregled habitatnih tipov, ki so vezani na vodna telesa /priloga 1 Uredbe o habitatnih tipih/	41
Preglednica 11: Pregled habitatnih tipov, ki so vezani na sladko vodo /priloga 1 Uredbe o habitatnih tipih/	42
Preglednica 12: Pregled habitatnih tipov barij in močvirij /priloga 1 Uredbe o habitatnih tipih/	43
Preglednica 12: Pregled habitatnega tipa jame /priloga 1 Uredbe o habitatnih tipih/.....	43
Preglednica 13: Spremembe razmerja med številom ogroženih vrst in skupnim številom znanih živalskih vrst.....	49
Preglednica 13: Predlog omilitvenih ukrepov in upoštevanje v	60

KAZALO SLIK

Slika 1: Načrt upravljanja voda za vodno območje Donave za obdobje 2016-2021 in Načrt upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2016-2021 /vir: Državna pregledna karta/	6
Slika 2: Območje izvajanja Načrta upravljanja voda za vodno območje Donave za obdobje 2016-2021 in Načrta upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2016-2021 – vodna telesa površinskih voda	7
Slika 3: Območje izvajanja Načrta upravljanja voda za vodno območje Donave za obdobje 2016-2021 in Načrta upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2016-2021 – vodna telesa podzemnih voda.....	8
Slika 4: Prikaz območij Natura 2000 odvisnih od vode /vir: grafične podlage ZRSVN/.....	25
Slika 5: Prikaz zavarovanih območij odvisnih od vode /vir: grafične podlage ZRSVN/.....	26
Slika 6: Prikaz naravnih vrednot, ki so odvisne od vode /vir: grafične podlage ZRSVN/	27
Slika 7: Prikaz ekološko pomembnih območij odvisnih od vode /vir: grafične podlage ZRSVN/.....	28
Slika 8: Prikaz varovalnih gozdov v Sloveniji /vir: Zavod za gozdove Slovenije/	29
Slika 9: Prikaz gozdnih rezervatov v Sloveniji /vir: Zavod za gozdove Slovenije/	30
Slika 10: Prikaz vodovarstvenih območij v Sloveniji -	30
Slika 11: Prikaz erozijskih in plazljivih območij -	31
Slika 12: Prikaz poplavnih območij -	31
Slika 13: Prikaz enot kulturne dediščine v Sloveniji -	32
Slika 14: Dejanska raba tal (marec 2016) /vir: MKGP/.....	38
Slika 15: Dejanska raba tal (marec 2016) /vir: grafične podlage MKGP/.....	38
Slika 16: Analiza HT – delež posameznih ocen stanja ohranjenosti habitatnih tipov /vir: Zbirno poročilo po Direktivi o habitatih 2013/.....	50
Slika 17: Analiza VRSTE – delež posameznih ocen stanja ohranjenosti vrst glede na vse ocene in po posameznih skupinah vrst /vir: Zbirno poročilo po Direktivi o habitatih 2013/	51

SEZNAM KRATIC

AN OVE	Akcijski načrt za obnovljive vire energije	NUV	Načrt upravljanja voda za vodni območji
ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje		Donave in Jadranskega morja za obdobje
BI	biološke obremenitve	NZPO	Načrt zmanjševanja poplavne ogroženost
CPVO	Celovita presoja vplivov na okolje	OP	okoljsko poročilo
DUDDS	dopolnilni ukrepi za doseganje dobrega stanja oziroma dobrega potenciala	OPN	občinski prostorski načrt
DUPPS	dopolnilni ukrepi za preprečitev poslabšanja ali	OPOČKOV	Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode
EGS	Evropska gospodarska skupnost	PU NUV II	Programom ukrepov načrta upravljanja voda
EK	Evropska komisija	PUN 2000	Program ukrepov Natura 2000
ES	Evropska skupnost	RS	Republika Slovenija
EU	Evropska unija	SURS	Statistični urad Republike Slovenije
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	VTPodV	vodno telo podzemnih voda
mHE	male hidroelektrarne	VTPV	vodno telo površinskih voda
NUMO	Načrt upravljanja morskega okolja	ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
		ZZRS	Zavod za ribištvo Slovenije

1 IME IN KRATEK OPIS NAČRTA

Ime:	Načrt upravljanja voda za vodno območje Donave za obdobje 2016-2021 in Načrt upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2016-2021 (dokumenti posredovani s strani naročnika 25. 7. 2016): • Osnutek_NUV_II_VO_Jadransko_morje_10 6 2016_dopol 25 7 2016 • Osnutek_NUV_II_VO_Donava_10 6 2016_dopol 25 7 2016 • Osnutek PU NUV II v2_5_10 06 2016_dopol 25 7 2016
Pripravljavec:	Republika Slovenija, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana
Področja izvajanja:	Območje Republike Slovenije – vodna telesa površinskih voda in vodna telesa podzemnih voda • Varstvo voda • Urejanje voda • Raba voda • Upravljanje vodnih in priobalnih zemljišč v lasti države
Kratek opis:	Z NUV II so opredeljeni temeljni in dopolnilni ukrepi za doseganje okoljskih ciljev voda na vodnih telesih površinskih in podzemnih voda, ki so razdeljeni v tri skupine (t.i. temeljni ukrepi »a«, temeljni ukrepi »b« in dopolnilni ukrepi). Temeljni ukrepi »a« so ukrepi, ki se že izvajajo na podlagi predpisov, ki urejajo področje voda, varstva okolja, ohranjanje narave in ribištva. Ukrepi izhajajo iz slovenske zakonodaje za področja varstva površinskih in podzemnih voda, urejanja voda, rabe površinskih in podzemnih voda ter ekonomskih inštrumentov. Temeljni ukrepi »b« so ukrepi, ki dopolnjujejo oz. nadgrajujejo aktivnosti izhajajoče iz temeljnih ukrepov »a« in odpravljajo prepoznane pravne, upravne, administrativne ali strokovno raziskovalne vrzeli. Temeljni ukrep so vezani na varstvo voda (onesnaževanja voda, hidromorfološke obremenitve, biološke obremenitve, območja s posebnimi zahtevami in ukrepe, potrebne za ustrezno upravljanje voda), rabo voda (spodbujanje trajnostne rabe vode in ukrepe, ki se nanašajo na dovoljevanje rabe vode) ter urejanje voda. Za VTPV in VTPodV, kjer leta 2021 brez dopolnilnih ukrepov okoljski cilji ne bodo doseženi, so predlagani dopolnilni ukrepi za doseganje dobrega stanja (DUDDS) oziroma dobrega potenciala. Za vsa VTPV in VTPodV so predvideni tudi dopolnilni ukrepi za preprečitev poslabšanja stanja (DUPPS). DUPPS ukrepi so predlagani za VT, kjer je na podlagi analize obremenitev in vplivov prepoznana pomembna obremenitev pri tem pa je stanje VT ocenjeno kot dobro ali zelo dobro. Ukrepi zasledujejo cilj preprečevanje poslabšanja stanja voda in se navezuje na obremenitve, ki bi lahko dodatno poslabšale razmere na vodnih telesih. Mednje so zajeti ukrepi za smotno rabo voda. Predvideni so tudi t.i. dopolnilni ukrepi (DDU). V okviru DDU ukrepov so predlagani ukrepi, ki podpirajo izvajanje temeljnih ukrepov in razvojno-raziskovalnih ukrepov. Ukrepi, ki podpirajo izvajanje temeljnih ukrepov zajemajo predvsem priporočila za dopolnitev pravnih, upravnih in administrativnih postopkov, ki se v Republiki Sloveniji že izvajajo.

2 PODATKI O NAČRTU

2.1 CELOTEN PROSTOR ALI OBMOČJE, KI GA ZAJEMA NAČRT

Območje izvajanja programa je celotno ozemlje Republike Slovenije, kot je prikazano na spodnji sliki.

Slika 1: Načrt upravljanja voda za vodno območje Donave za obdobje 2016-2021 in Načrt upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2016-2021 /vir: Državna pregledna karta/

2.2 DOLOČITEV NAMENSKE RABE PROSTORA, NJEN OBSEG IN USMERITVE, RAZMESTITVE DEJAVNOSTI V PROSTORU ALI PROSTORSKE USMERITVE IN PROSTORSKI OBSEG VSEH NAČRTOVANIH POSEGOV V NARAVO

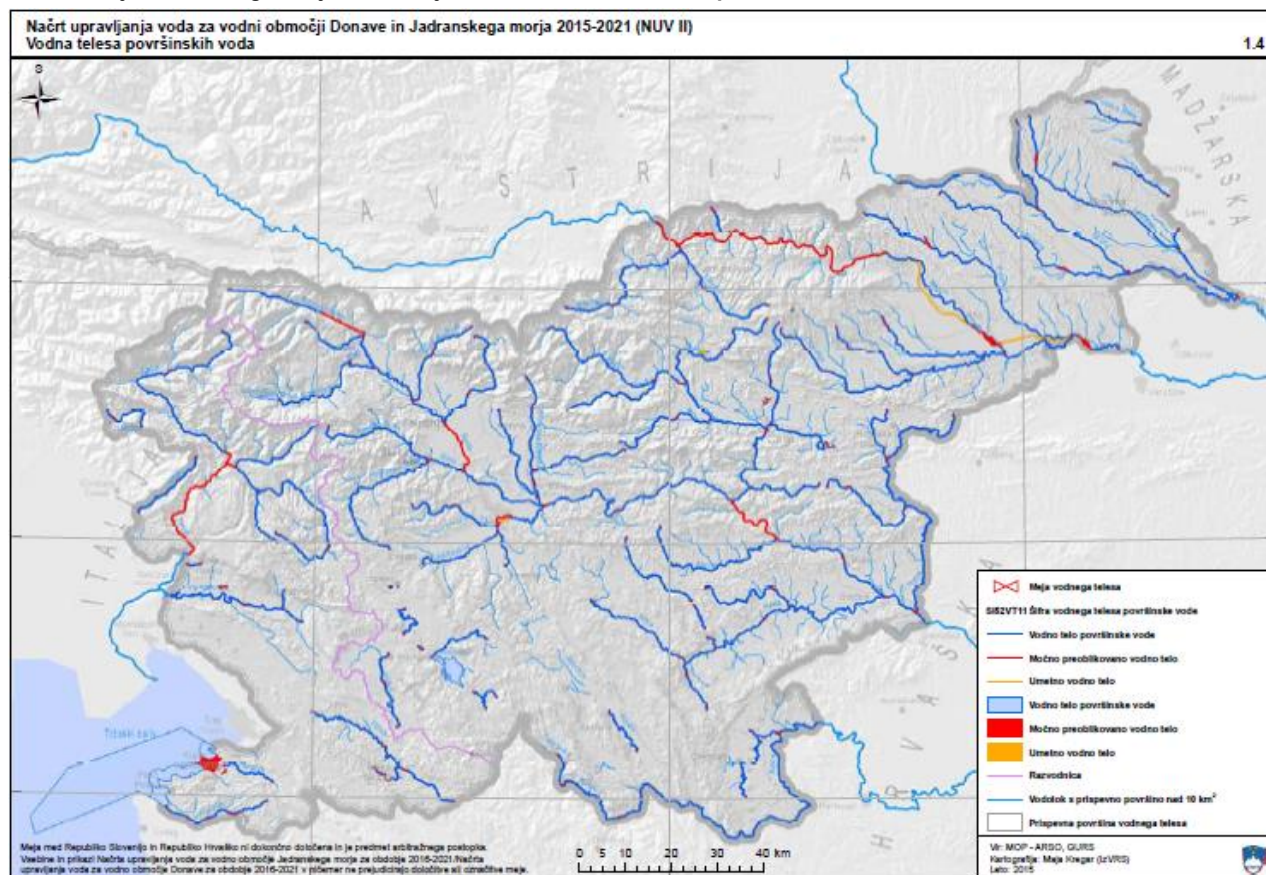
Načrt ne obravnava posameznih lokacij in ne določa namenske rabe prostora, saj gre za presojo načrta upravljanja na strateški ravni. Podatek o namenski rabi prostora za celotno območje Slovenije ne obstaja, saj se namenska raba opredeljuje na ravni občinskih planov. Območja osnovne namenske rabe prostora se opredelijo glede na fizične lastnosti prostora in predvideno namembnost določenega prostora. Določitev namenske rabe na nivoju presoje načrta z vidika varovanih območij ni relevantna.

2.3 VELIKOST IN DRUGI OSNOVNI PODATKI O VSEH NAČRTOVANIH POSEGIH V NARAVO

Republika Slovenija je kot teritorialne podlage za izvajanje programa upravljanja z vodami z Zakonom o vodah določila VO Donave in VO Jadranskega morja. VO Donave je hkrati del mednarodnega povodja Donave na območju Republike Slovenije s pripadajočimi podzemnimi vodami. VO Jadranskega morja je del povodja rek, ki se izlivajo v Jadransko morje na območju Republike Slovenije in sosednjih držav Italije in Hrvaške z obalnim morjem in s pripadajočimi podzemnimi vodami.

Vodna telesa površinskih voda (VTPV)¹ so določena s *Pravilnikom o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda* (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11). Na območju RS je določenih 155 VTPV, od tega 125 VTPV rek, 3 VTPV naravnih jezer, 4 VTPV morja, 4 UVT in 19 MPVT.

Slika 2: Območje izvajanja Načrta upravljanja voda za vodno območje Donave za obdobje 2016-2021 in Načrta upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2016-2021 – vodna telesa površinskih voda

Preglednica 1: Število VTPV rek, VTPV jezer, VT morja, UVT ali MPVT po posameznih porečjih

Vodno območje	Skupaj	VTPV rek		VTPV jezer		VT morja		UVT		MPVT	
Porečje	število	število	%	število	%	število	%	število	%	število	%
VO Donave	121	101	81	3	2	0	0	4	3	13	13
Porečje Mure	14	12	86	0	0	0	0	0	0	2	14
Porečje Drave	24	17	58	0	0	0	0	2	8	5	33
Porečje Save	83	72	87	3	4	0	0	2	2	6	7
VO Jadranskega morja	34	24	71	0	0	4	12	0	0	6	18
Porečje Soče	15	13	87	0	0	0	0	0	0	2	13
Ostale reke	19	11	58	0	0	4	21	0	0	4	22
Skupaj RS	155	125	79	3	2	4	3	4	3	19	14

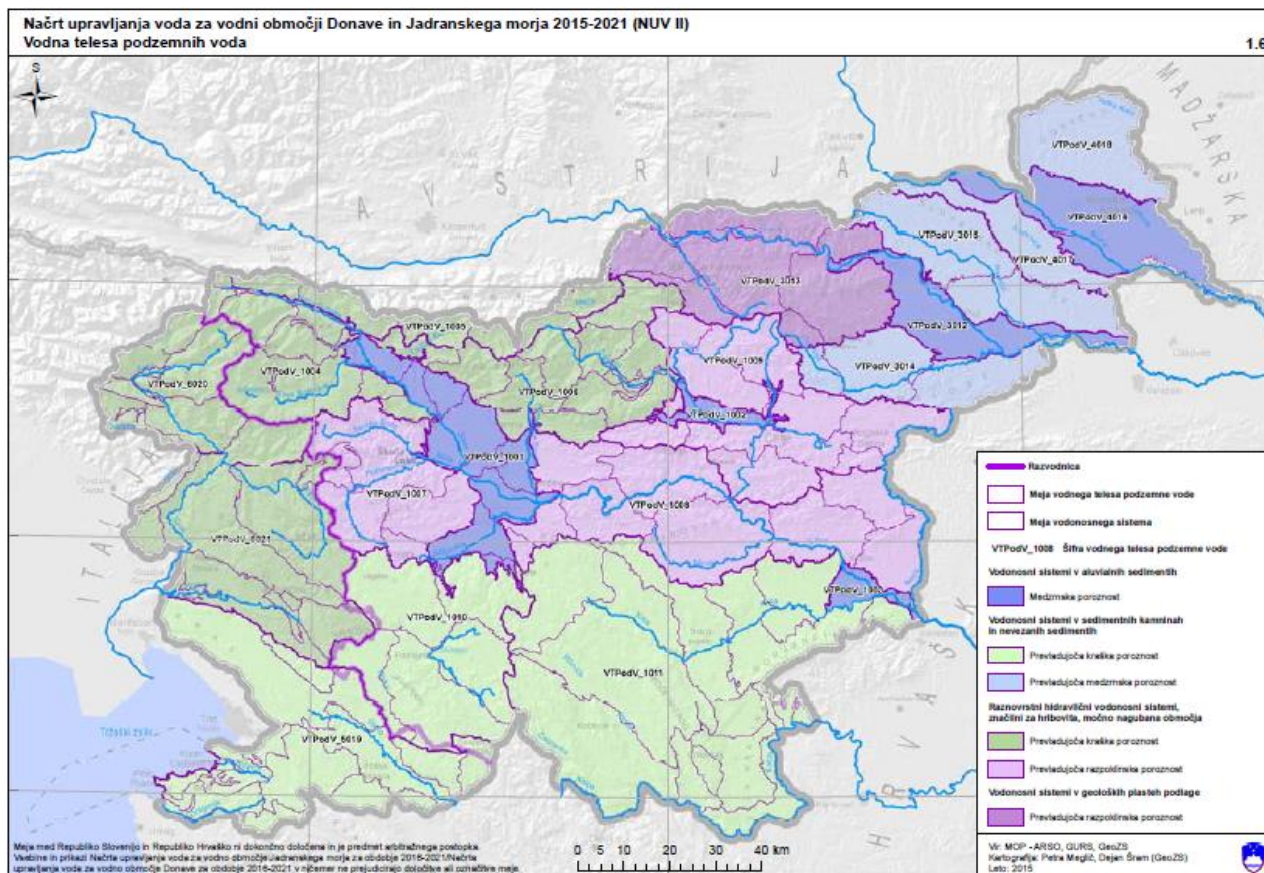
Vodna telesa podzemne vode: opredeljenih 165 vodonosnih sistemov, 125 na VO Donave in 40 na VO Jadranskega morja, združenih v 21 značilnih vodnih teles podzemne vode (VTPodV):

- 18 VTPodV na VO Donave: Savska kotlina in Ljubljansko Barje (1001), Savinjska kotlina (1002), Krška kotlina (1003), Julijske Alpe v porečju Save (1004), Karavanke (1005), Kamniško-Savinjske Alpe (1006), Cerkljansko, Škofjeloško in Polhograjsko (1007), Posavsko hribovje do osrednje Sotle (1008), Spodnji del Savinje do Sotle (1009), Kraška Ljubljana (1010), Dolenjski kras (1011), Dravska kotlina (3012), Vzhodne Alpe (3013), Haloze in Dravinjske gorice (3014), Zahodne Slovenske gorice (3015), Murska kotlina (4016), Vzhodne Slovenske gorice (4017), Goričko (4018).

¹ VTPV so določena za: reke s prispevno površino večjo od 100 km², reke s prispevno površino manjšo od 100 km², kjer je bilo opredeljeno pomembno različno stanje VTPV, naravna jezera s površino vodne gladine večjo od 0,5 km², morje, umetne kanale, daljše od 3 km in vodne zadrževalnike na rekah in umetne ojezeritve s površino večjo od 0,5 km². Reke ali njeni deli, ki ne ustrezajo navedenim merilom, so priključeni k VTPV rek, v katera se stekajo.

- 3 VTPodV na VO Jadranskega morja: Obala in Kras z Brkini (5019), Julijske Alpe v porečju Soče (6020), Goriška Brda in Trnovsko-Banjška planota (6021).

Slika 3: Območje izvajanja Načrta upravljanja voda za vodno območje Donave za obdobje 2016-2021 in Načrta upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2016-2021 – vodna telesa podzemnih voda

2.3.1 CILJI NAČRTA UPRAVLJANJA VODA

Cilji NUV II so opredeljeni v okviru naslednjih področij:

- Varstvo voda
- Urejanje voda
- Raba voda
- Upravljanje vodnih in priobalnih zemljišč v lasti države

Preglednica 2: Podrobnejša opredelitev ciljev načrta upravljanja voda

Področja obravnave v NUV II	Cilji NUV II
	Varstvo voda
VTPV Vodna direktiva (2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000)	• Doseganje dobrega ekološkega in kemijskega stanja do leta 2021 • Doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja VTPV • Doseganje dobrega ekološkega potenciala in dobrega kemijskega stanje MPVT/UVT • Preprečitev poslabšanja stanja VT • Postopno zmanjšanje onesnaževanja s prednostnimi snovmi • Ustavitve ali postopna odprava emisij, odvajanja in uhajanja prednostnih nevarnih snovi • Okoljski cilj za referenčne odseke na površinskih vodah je »ohranjanje zelo dobrega ekološkega stanja«, »preprečitev poslabšanja stanja« in »preprečitev emisij iz točkovnih virov«.
VTPodV Vodna direktiva (2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000)	• Doseganje dobrega stanja podzemnih vod, • Doseganje skladnosti vod v zavarovanih območjih z vsemi standardi in cilji • Uvedba potrebnih ukrepov za preprečitev poslabševanja stanja katerekoli podzemne vode • Uvedba potrebnih ukrepov za preprečitev vnašanja nevarnih snovi v podzemno

Področja obravnave v NUV II	Cilji NUV II
	vodo in ustrezno omejitev vnosa vseh ostalih onesnaževal v podzemno vodo, Uvedba potrebnih ukrepov za obrat kakršnegakoli pomembnega in trajnega trenda naraščanja koncentracije kateregakoli onesnaževala, ki je v podzemni vodi kot posledica vpliva človekove dejavnosti, tako, da se postopno zmanjša onesnaženost podzemne vode.
Vodovarstvena območja	Zagotavljati dobro kemijsko in količinsko stanje za podzemne in kemijsko ter ekološko stanje za površinske vode
Kopalne vode <i>Uredba o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Uradni list RS, št. 25/08)</i>	- Ne poslabševati kakovosti kopalne vode - Doseganje vsaj zadostne kakovosti kopalne vode
Ogrožena območja <i>Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15)</i> <i>Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08)</i>	- Določitev ogroženih območij - Razvrstitev zemljišč na ogroženem območju v razrede glede na stopnjo ogroženosti - Upoštevanje pogojev in omejitev za izvajanje dejavnosti ali poseganje v prostor na ogroženem območju: - Zmanjševanje poplavne in erozijske ogroženosti prebivalcev, gospodarskih dejavnosti in kulturne dediščine, v skladu s predpisi o vodah in s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami - Ohranitev vodnega in obvodnega prostora, potrebnega za poplavne in erozijske procese - Zagotavljanje okoljskih ciljev na območjih poplav in erozije v skladu s predpisi o varstvu okolja in s predpisi vodah
Ranljiva območja <i>Uredba o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13 in 22/15)</i>	Doseganje ustrezne kakovosti voda na ranljivih območjih
Območja salmonidnih in ciprinidnih voda <i>Uredba o kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst rib (Uradni list RS, št. 46/02 in 41/04 – ZVO-1)</i>	- Doseganje ustrezne kakovosti voda na območjih salmoinidnih in ciprinidnih voda - Ne poslabševati kakovosti voda na območjih salmoinidnih in ciprinidnih voda
Območja pomembna za življenje in rast morskih školjk in morskih polžev <i>Uredba o kakovosti vode za življenje in rast morskih školjk in morskih polžev (Uradni list RS, št. 52/07)</i>	- Doseganje ustrezne kakovosti voda na območjih pomembnih za življenje in rast morskih školjk in morskih polžev - Ne poslabševati kakovosti voda na območjih pomembnih za življenje in rast morskih školjk in morskih polžev
Območja, ki imajo s predpisi na področju ohranjanja narave poseben status, za katera sta pomembna vodni režim in kakovost voda <i>Operativni program – program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje od 2014 do 2020</i>	Za območja Natura 2000 cilji izhajajo iz Operativnega programa – programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje od 2014 do 2020 in se glasijo »ohranjanje ugodnega stanja«, za območja, kjer je ocenjeno ugodno stanje oziroma »vzpostavljane ugodnega stanja« za območja, kjer je ocenjeno neugodno stanje. Na območjih Natura 2000 se posegi in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri: - ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst; - ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo; - ohranja ali izboljšuje kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali; - ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena. Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena. Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši. Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON). Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot). Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi

Področja obravnave v NUV II	Cilji NUV II
	in dejavnosti: - na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote. - na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču. - na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje. - na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje. - na krajinski vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjšuje krajinska pestrost ter da se ne uniči, poškoduje ali bistveno spremeni lastnosti krajinskih elementov ter njihove razporeditve v prostoru. - na oblikovani naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere za rastline, ki so bistveni sestavni del naravne vrednote, da se ne zmanjša njihova vitalnost ter da se bistveno ne spremenijo oblikovne lastnosti naravne vrednote, pri čemer se na območjih vrtno arhitekturne dediščine posegi in dejavnosti izvajajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.
Biološke obremenitve voda Uredba (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst	Preprečevanje vnosa širjenja tujerodnih vrst
Ribištvo	- Ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti ter njihovih habitatov - Vzpostavljanje ugodnega stanja populacij ogroženih vrst rib - Varovanje in ohranjanje značaja salmonidnih in ciprinidnih voda - Celostno načrtovanje in izvajanje ribiškega upravljanja v teritorialno zaokroženih ribiških območjih – načelo celovitosti, ki upošteva naravne procese in dinamiko vodnih ekosistemov kot habitatov rib - Preprečevanje vnosa tujerodnih ribjih vrst v celinske vode in njihovega širjenja - Ohranjanje kakovosti vodnega ekosistema - Trajnostna raba rib - Načrtovanje, pospeševanje in nadzor gojitve domorodnih vrst rib za doseljevanje (poribljavanja) celinskih voda
Morski gospodarski ribolov Zakon o morskem ribištvi IZMR-2 (Uradni list RS, št. 115/06 in 76/15)	- Uskladitev ribolovnih zmogljivosti in ribolovnih možnosti - Izboljšanje nadzora ribištva in kvalitete podatkov
Urejanje voda	
Urejanje voda	Zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda
Varstvo pred škodljivim delovanjem voda Načrt upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja za obdobje 2009-2015	- Preprečitev vnosa novega škodnega potenciala na območja naravnih nevarnosti (Omejitev reševanja problematike zlasti na obstoječa območja ogroženosti) - Spoštovanje pogojev in omejitev za gradnjo in izvajanje dejavnosti na območjih naravnih nevarnosti - Dosledno izvajanje ukrepov za omilitev vpliva predvidenih gradenj in dejavnosti - Varstvo prostora, potrebnega za naravne procese (npr. poplavne retencijske površine, območja erozijskih procesov, območja plazenja tal in snega) - Zagotavljanje pripravljenosti na nevarne naravne dogodke - Obveščanje, osveščanje in izobraževanje javnosti o nevarnostih škodljivega delovanja voda, o možnostih samozaščite in ukrepanja v sili - Izboljšanje napovedovanja in opozarjanje pred naravnimi nevarnostmi

Področja obravnave v NUV II	Cilji NUV II
Cilji za NZPO	- Izogibanje novim tveganjem pred poplavami; - Zmanjševanje obstoječe poplavne ogroženosti; - Zmanjševanje obstoječe poplavne ogroženosti med in po poplavah; - Krepitev zavedanja o poplavni ogroženosti.
Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin	Zagotovitev količinske, časovne in prostorske razporeditve vode, ki je potrebna za oskrbo prebivalstva s pitno vodo, obstoj vodnih in obvodnih ekosistemov in za izvajanje vodnih pravic, kakor tudi bogatenje vodnih teles v času nizkih stanj voda
Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč	- Zagotavljanje ustreznih hidrološko-hidravličnih razmer (varstvo pred poplavami, erozijo in plazovi) - Ohranjanje oziroma vzpostavitev naravnega ravnovesnega stanja (hidromorfološko stanje vodnega režima, prodonosnost, vodni in obvodni ekosistemi) - Oblikovanje programov vzdrževanja, da bodo sledili ciljem, tako zmanjševanja škodljivega delovanja voda (pretočnost strug rek) kot tudi izboljšanja hidromorfološkega stanja vodnega režima (hidrološka in morfološka ustreznost ureditev in vzdrževanja brežin) ter ohranjanja in uravnavanja vodnih količin (pravilno načrtovanje in upravljanje vodnih objektov in infrastrukture)
Izboljšanje hidromorfološkega stanja površinskih voda	- Izboljšanje hidrološkega režima - Zagotavljanje kontinuitete toka in izboljšanje morfoloških razmer - Primerne načrtovanje ureditev (ohranjanje obstoječega hidromorfološkega stanja oziroma njegovo izboljšanje z izbiro sonaravnih ureditev)
Raba voda	
Raba voda <i>Zakon o vodah /ZV-1 (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15)</i>	Spodbujanje trajnostne rabe vode, ki omogoča različne vrste rabe ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih virov in njihove kakovosti
<i>Načrt upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja za obdobje 2016-2021</i>	- Nadgradnja evidenc rabe voda: nadgradnja aplikacije vodna knjiga in aplikacije o vodnih povračilih ter izboljšanje vodnih evidenc - Izvajanje monitoringa vodnega dobra: podatki o dejanskem obsegu rabe vode se morajo zbirati in biti na voljo za nadaljnje analize rabe vode in analize hidromorfoloških obremenitev in vplivov ter drugih posegov v vodo - Določitev možnih vrst rabe vodnega dobra: določitev, katera vodna telesa so bolj ali manj primerna za nadaljnjo rabo voda - Določitev pogojev ali omejitev rabe vodnega dobra: v predpise vključiti vse prepovedi in omejitve rabe voda, ki lahko doprinesejo k doseganju okoljskih ciljev vodne direktive - Izboljšanje nadzora nad rabo voda: okrepitev inšpekcijskih služb in vodovarstvenega nadzora - Zagotavljanje vodnih količin za oskrbo s pitno vodo in zmanjšanje izgub: izgradnja večjih vodovodnih sistemov na območjih z najmanjšim deležem priključenih stanovanj na vodovodna omrežja, zmanjševanje izgub in sanacija vodovodnih sistemov, zaščita vodnih virov (trajnost oskrbe, vodne količine), zagotovitev oskrbe s kakovostno in varno pitno vodo (zdravstveno ustrezna pitna voda), zagotovitev stroškovno učinkovite oskrbe s pitno vodo
Upravljanje vodnih in priobalnih zemljišč v lasti države	
Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč <i>Zakon o vodah /ZV-1/ (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15)</i>	- Ohranjanje oziroma vzpostavitev naravnega ravnovesnega stanja (hidromorfološko stanje vodnega režima, prodonosnost, vodni in obvodni ekosistemi) - Zagotavljanje ustreznih hidrološko-hidravličnih razmer (varstvo pred poplavami, erozijo in plazovi) - Oblikovanje programov vzdrževanja, da bodo sledili ciljem, tako zmanjševanja škodljivega delovanja voda (pretočnost strug rek) kot tudi izboljšanja hidromorfološkega stanja vodnega režima (hidrološka in morfološka ustreznost ureditev in vzdrževanja brežin) ter ohranjanja in uravnavanja vodnih količin (pravilno načrtovanje in upravljanje vodnih objektov in infrastrukture)

Področja obravnave v NUV II	Cilji NUV II
Upravljanje vodnih in priobalnih zemljišč v lasti države	- Vzpostavitev prostorske evidence vodnih in priobalnih zemljišč iz razloga omejevanja rabe prostora pri posegih v prostor - Vzpostavitev metodologije za določanje mej priobalnih zemljišč na podlagi daljinskega zaznavanja, hidroloških podatkov in prodonosnosti - Razviti postopek za ugotavljanje potreb po odkupu ali menjavi zemljišč glede na dejansko rabo zemljišča - Vzpostavitev kontrole zajema podatkov o vodnih zemljiščih po sedanjí metodologiji s strani vodarske stroke - Posodobitev uredb o določitvi vodnih in priobalnih zemljišč (odprava evidentiranih napak v seznamih koordinat definiranih mejnih točk, uskladitev parcelnih števil z veljavnim zemljiškim katastrom)

2.3.2 NAMEN IN STRUKTURA PROGRAMA UKREPOV NUV II

Program ukrepov upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja za obdobje 2016 – 2021 sprejme Vlada Republike Slovenije za izvedbo ciljev, opredeljenih v nacionalnem programu upravljanja z vodami in Načrtu upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja. Predstavlja zbir temeljnih in dopolnilnih ukrepov za doseganje okoljskih ciljev voda na vodnih telesih površinskih in podzemnih voda, ki so razdeljeni v tri skupine (t.i. temeljni ukrepi »a«, temeljni ukrepi »b« in dopolnilni ukrepi)

Temeljni ukrepi »a« so ukrepi, ki se že izvajajo na podlagi predpisov, ki urejajo področje voda, varstva okolja, ohranjanje narave in ribištva. Ukrepi izhajajo iz slovenske zakonodaje za področja varstva površinskih in podzemnih voda, urejanja voda, rabe površinskih in podzemnih voda in ekonomskih instrumentov. Gre za ukrepe, skupne vodne politike, ki se v skladu z določili Direktive 2000/60/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000, ki določa okvir za delovanje Skupnosti na področju vodne politike (Uradni list ES, št. 327/1) (v nadaljevanju vodne direktive) upoštevajo pri pripravi Načrtov upravljanja voda.

Temeljni ukrepi »b« so ukrepi, ki dopolnjujejo oz. nadgrajujejo aktivnosti izhajajoče iz temeljnih ukrepov »a« in odpravljajo prepoznane pravne, upravne, administrativne ali strokovno raziskovalne vrzeli.

2.3.2.1 TEMELJNI UKREPI ZA VARSTVO POVRŠINSKIH IN PODZEMNIH VODA

Program temeljnih ukrepov varstva voda je vezan na področja:

- onesnaževanja voda,
- hidromorfoloških obremenitev,
- bioloških obremenitev,
- območja s posebnimi zahtevami in
- ukrepov, potrebnih za ustrezno upravljanje voda.

Temeljne ukrepe za področje onesnaževanja voda sestavljajo ukrepi za področje onesnaževanja iz industrijskih virov, kmetijskih virov ter onesnaževanja voda zaradi poselitve. Pri temeljnih ukrepih za področje onesnaževanja iz industrijskih virov gre za ukrepe, katerih cilj je zmanjšanje onesnaževanja iz različnih industrijskih virov, ukrepe za področje onesnaževanja iz kmetijskih virov pa sestavljajo ukrepi za preprečevanje ali nadzorovanje vnosa onesnaževal in hranil. Pri temeljnih ukrepih za področje onesnaževanja zaradi poselitve gre za zagotavljanje ustreznega odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Temeljni ukrepi na področju hidromorfoloških obremenitev so naslovljeni predvsem na okoljski cilj preprečevanje slabšanja stanja voda zaradi novih posegov v vodno okolje.

Temeljni ukrepi za področje bioloških obremenitev izhajajo zlasti iz Zakona o ohranjanju narave in Zakona o sladkovodnem ribištvi, ki prepovedujeta naseljevanje tujerodnih vrst organizmov. Številne mednarodne konvencije zavezujejo Republiko Slovenijo, da bo preprečevala vnašanje in nadzorovala ali izkoreninjala tiste tujerodne vrste, ki ogrožajo ekosisteme, habitate ali vrste.

Temeljni ukrepi za območja s posebnimi zahtevami izhajajo iz predpisov, ki urejajo vodovarstvena območja, kopalne vode, ogrožena območja, občutljiva območja, ranljiva območja, območja pomembna za življenje in rast morskih školjk in morskih polžev, območja salmonidnih in ciprinidnih voda, zavarovana in varovana območja v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, za katera sta pomembna vodni režim in kakovost voda ter območja varstvenih voda v skladu s predpisi, ki urejajo ribištvo.

Med temeljnimi ukrepi varstva voda so zajeti tudi ukrepi, s katerimi se ureja področje onesnaževanja zaradi incidentnih dogodkov, ukrepi za varstvo pred onesnaževanjem zaradi nesreč pri prevozu nevarnega blaga v prometu ter ob jedrskih nesrečah, ukrepi v zvezi s čezmejnimi onesnaževanjem ter ukrepi za ublažitev škodljivih vplivov na stanje VT, kjer so predvidena odstopanja od okoljskih ciljev.

Temeljni ukrepi, ki določajo mehanizme upravljanja voda, zajemajo področja izdelave načrtov upravljanja, monitoringa površinskih in podzemnih voda in nadzor nad obremenjevanjem voda

2.3.2.2 TEMELJNI UKREPI ZA PODROČJE RABE VODA

Program temeljnih ukrepov, ki se nanašajo na rabo voda, je vezan na naslednje sklope:

- ukrepi za spodbujanje trajnostne rabe vode in
- ukrepi, ki se nanašajo na dovoljevanje rabe vode.

Temeljne ukrepe za spodbujanje trajnostne rabe vode sestavljajo zlasti zagotavljanje nadzora nad odvzemi in zaježitvami voda, inšpekcijski nadzor rabe voda, zagotavljanje oskrbe prebivalcev s pitno vodo ter uvajanje učinkovite rabe vode v kmetijstvu in prilagoditev vrste in način kmetovanja.

Pri temeljnih ukrepih, ki se nanašajo na dovoljevanje rabe vode pa gre predvsem za omejitve, prepovedi in pogoje rabe vode in naplavin.

2.3.2.3 TEMELJNI UKREPI ZA PODROČJE UREJANJA VODA

Program temeljnih ukrepov, ki se nanašajo na urejanje voda, je vezan na naslednje sklope:

- ohranjanje in uravnavanje vodnih količin,
- varstvo pred škodljivim delovanjem voda,
- vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč in
- izboljšanje hidromorfološkega stanja površinskih voda.

Ukrepi varstva pred škodljivim delovanjem voda se nanašajo zlasti na izvedbo ukrepov iz Načrta zmanjševanja poplavne ogroženosti za 61 območij pomembnega vpliva poplav in izvedbo ukrepov na drugih porečjih oz. povodjih, na izvajanje letnih programov vzdrževanja vodne infrastrukture (redna in investicijska vzdrževalna dela, vzdrževalna dela v javno korist) ter na sanacijo posledic škodljivega delovanja voda na podlagi veljavnih programov sanacije po večjih poplavnih dogodkih. Med ukrepe se uvrščajo tudi dopolnitev ali pričetek izvajanja obstoječih podzakonskih aktov s področja varstva pred škodljivim delovanjem voda ter priprava strokovnih podlag za posodobitev ali izdelavo manjkajočih podzakonskih aktov, kakor tudi njihova izdelava.

Ukrepi za ohranjanje in uravnavanje vodnih količin se nanašajo zlasti na izvajanje letnih programov dela obvezne državne gospodarske javne službe urejanja voda na področju obratovanja in vzdrževanja vodne infrastrukture, upoštevanje obratovalnih pravilnikov v okviru podeljenih vodnih pravic (vodna dovoljenja in koncesije) ter načrtovanje vodne infrastrukture za zagotovitev količinske, časovne in prostorske razporeditve vode na podlagi potreb rabe voda. Ukrepi so vsebinsko povezani predvsem z nekaterimi ukrepi rabe voda (pitna voda, ekološko sprejemljiv pretok – stanje ekosistemov, vodne pravice, bogatenje vodnih teles, poznavanje vodne bilance) in z opozarjanjem na hidrološke suše v okviru upoštevanja podnebnih sprememb.

Ukrepi za vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč izvajajo po letnem programu vzdrževanja iz programa del, ki določa obseg nalog javne službe in se nanašajo zlasti na zagotavljanje pretočnosti vodnih zemljišč na naravnih in urejenih odsekih, stabilnost vodnega režima in hribin, ter varstvo vodnih ter priobalnih zemljišč pred onesnaženjem zaradi plavja, odpadkov in drugih odpadnih materialov in snovi. Poleg tega gre za zagotavljanje največjega možnega varstva naravnih odsekov obale pred erozijo in izgubo ekološke funkcije, največjega možnega varstva morja, vodnih in priobalnih zemljišč morja ter morskih ekosistemov pred nenadnim onesnaženjem in za čiščenje gladine morja z odstranjevanjem plavja, odpadkov in drugih opuščenih, odvrženih ali naplavljenih predmetov in snovi ter odpadnih snovi naravnega izvora z gladine, vodnih ter priobalnih zemljišč. V okviru ukrepov je opozorjeno tudi na dolžnosti lastnika vodnega ali priobalnega zemljišča ob vodah drugega reda, kakor tudi na dolžnosti imetnika vodne pravice na območju izvajanja vodne pravice. Vzdrževalni ukrepi so povezani z ukrepi varstva pred škodljivim delovanjem voda in ukrepi načrta upravljanja z morskim okoljem.

Ukrepi za izboljšanje hidromorfološkega stanja površinskih voda so navedeni med ukrepi varstva voda. Pomembno je, da vsi ukrepi urejanja voda upoštevajo cilje upravljanja voda, torej tudi cilje v zvezi z varstvom voda in cilje v zvezi z rabo voda, tj. doseganje dobrega stanja voda in drugih, z vodami povezanih ekosistemov, in spodbujanje trajnostne rabe voda, ki omogoča različne vrste rabe voda ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih vodnih virov in njihove kakovosti.

2.3.2.4 DOPOLNILI UKREPI ZA DOSEGANJE DOBREGA STANJA VODA OZIROMA DOBREGA POTENCIALA VODA

Za vodna telesa (VTPV in VTPodV), kjer se ocenjuje, da okoljski cilji leta 2021 oz. 2027 ne bodo doseženi kljub izvajanju temeljnih ukrepov, so predvideni dopolnilni ukrepi. Dopolnilni ukrepi zajemajo področja:

- hidromorfoloških obremenitev in onesnaževanje voda.

NUV II v poglavju 2.2.4 podaja oceno verjetnosti doseganja okoljskih ciljev za vodna telesa površinskih in podzemnih voda (vključno z opisom uporabljene metode in meril), v poglavju 5.1 pa izjeme pri doseganju okoljskih ciljev in podaljšanje rokov za doseganje okoljskih ciljev do leta 2027. Ob tem je potrebno poudariti, da je opredelitev izjem v obliki podaljšanja rokov do leta 2027 možna, če velja, da so ukrepi za doseganje dobrega stanja voda do leta 2021 (2027) tehnično neizvedljivi ali če so stroški ukrepov za doseganje dobrega stanja voda do 2021 (2027) nesorazmerno visoki. Podaljšanje rokov za doseganje dobrega stanja voda je možno tudi v primeru, če naravne razmere ne dopuščajo izboljšanja stanja voda do 2021 (2027).

Seznam ukrepov predvidenih z NUV so predstavljeni v preglednici v nadaljevanju.

Preglednica 3: Seznam ukrepov predvidenih z NUV II

ID ukrepa	Ime ukrepa	Cilji	Področje
1ETa	Dajatve za obremenjevanje voda	Varstvo voda, Raba voda	Ekonomski instrumenti
1ETb2	Usmeritev sredstev, zbranih z dajatvami za obremenjevanje voda v upravljanje z vodami	Varstvo voda, Raba voda	Ekonomski instrumenti
2ETa	Ukrepi cenovne politike za gospodarno rabo pitne vode	Varstvo voda, Raba voda	Ekonomski instrumenti
4ETa	Ocena povračila finančnih stroškov izvajanja storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode	Varstvo voda, Raba voda	Ekonomski instrumenti
BI1.1a	Ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje vnosa tujerodnih vodnih vrst	Varstvo voda	Biološke obremenitve
BI1.2a	Monitoring tujerodnih vodnih organizmov	Varstvo voda	Biološke obremenitve
BI2b	Izdelava tehničnih smernic za vzrejne objekte za vodne organizme	Varstvo voda	Biološke obremenitve
HM1a	Ukrepi, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala, pri proizvodnji električne energije v velikih hidroelektrarn	Varstvo voda	Hidromorfološke obremenitve
HM1b	Priprava podrobnejše ocene izvajanja ukrepov, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala, pri proizvodnji električne energije v velikih hidroelektrarnah in po potrebi priprava podrobnejših usmeritev za izvajanje le teh	Varstvo voda	Hidromorfološke obremenitve
HM2a	Ukrepi, ki se navezujejo na zagotavljanje dobrega stanja voda, pri proizvodnji električne energije v malih hidroelektrarn	Varstvo voda	Hidromorfološke obremenitve
HM2b	Posodobitev pogojev za podeljevanje podpor za proizvodnjo električne energije v malih hidroelektrarn	Varstvo voda	Hidromorfološke obremenitve
HM7a	Ukrepi za zagotavljanje prehodnosti za ribe preko prečnih objektov	Varstvo voda	Hidromorfološke obremenitve
HM7b	Določitev prioritet za vzpostavitev prehodnosti za vodne organizme na obstoječih prečnih objektih	Varstvo voda	Hidromorfološke obremenitve
HM8b1	Strokovna podlaga za pripravo smernic in mnenj k načrtovanim prostorskim ureditvam	Varstvo voda, Urejanje voda	Hidromorfološke obremenitve
HM8b2	Strokovna podlaga za odločanje v okviru postopka pridobitve vodnih soglasij	Varstvo voda, Urejanje voda	Hidromorfološke obremenitve
HM8b4	Proučitev problematike sedimenta z vidika doseganja dobrega stanja voda	Varstvo voda, Urejanje voda	Hidromorfološke obremenitve
ON1.1a	Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE	Varstvo voda	Onesnaževanje voda
ON1.2a	Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE	Varstvo voda	Onesnaževanje voda
ON1.3a	Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode na območju izven meja aglomeracij	Varstvo voda	Onesnaževanje voda
ON1.4a	Odvajanje in čiščenje padavinske odpadne vode	Varstvo voda	Onesnaževanje voda

ID ukrepa	Ime ukrepa	Cilji	Področje
ON2a	Ravnanje z blatom iz komunalnih čistilnih naprav	Varstvo voda	Onesnaževanje voda
ON3a	Varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Nitrarna direktiva)	Varstvo voda	Onesnaževanje voda
ON4a	Ukrepi s področja varovanja voda pred onesnaževanjem s fitofarmacevtskimi sredstvi	Varstvo voda	Onesnaževanje voda
ON5a	Ukrepi s področja varovanja voda pred onesnaževanjem s hranili in fitofarmacevtskimi sredstvi iz drugih virov ob površinskih vodah	Varstvo voda	Onesnaževanje voda
ON7.1a	Preprečitev in zmanjšanje onesnaževanja okolja iz dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega	Varstvo voda	Onesnaževanje voda
ON7.2a	Preprečitev in zmanjševanje onesnaževanja okolja iz drugih naprav	Varstvo voda	Onesnaževanje voda
ON7b2	Tehnične smernice za izvedbo objektov za ponikanje pri posrednem odvajanju odpadnih voda	Varstvo voda	Onesnaževanje voda
ON9a	Obvladovanje nevarnosti večjih nesreč v katere so vključene nevarne snovi (SEVESO III direktiva)	Varstvo voda	Onesnaževanje voda
ON11a	Ukrepi za varstvo pred onesnaževanjem zaradi nesreč pri prevozu nevarnega blaga v cestnem, železniškem, zračnem in pomorskem prometu – načrti zaščite in reševanja	Varstvo voda	Onesnaževanje voda
ON15a	Ukrepi v zvezi z rabo kemikalij in biocidov	Varstvo voda	Onesnaževanje voda
ON17a	Ukrepi za preprečevanje onesnaževanja voda zaradi ribiške in ribogojске prakse	Varstvo voda	Onesnaževanje voda
ON17b	Prilagoditev izvajanja ribiške in ribogojске prakse	Varstvo voda	Onesnaževanje voda
ON18	Ukrepi znotraj neposrednih plačil kmetijske politike (zeleno plačilo)	Varstvo voda	Onesnaževanje voda
ON19	Ukrepi v zvezi z omejevanje fosfatov in drugih fosforjevih spojin v gospodinjskih detergentih za pranje perila in strojno pomivanje posode	Varstvo voda	Onesnaževanje voda
OPZ1.1a	Vodovarstvena območja	Varstvo voda	Območja s posebnimi zahtevami
OPZ1.2b	Okrepitev in pospešitev aktivnosti pri sprejemanju predpisov o določitvi in zaščiti vodovarstvenih območij	Varstvo voda	Območja s posebnimi zahtevami
OPZ1.2a	Nadomestilo za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti zaradi prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima	Varstvo voda	Območja s posebnimi zahtevami, Ekonomski instrumenti
OPZ2a	Zagotavljanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov v odvisnosti od vode na območjih Natura 2000	Varstvo voda	Območja s posebnimi zahtevami
OPZ2b	Določitev elementov stanja podzemne vode, ki se nanašajo na ekosisteme, ki so neposredno odvisni od podzemne vode	Varstvo voda	Območja s posebnimi zahtevami
OPZ3a	Ukrepi na območjih kopalnih voda	Varstvo voda	Območja s posebnimi zahtevami
OS1a	Program temeljnih ukrepov za ublažitev škodljivih vplivov na stanje vodnih teles zaradi odstopanj od okoljskih ciljev	Varstvo voda, Raba voda, Urejanje voda	Upravljanje voda
OS2a	Vodenje in vzdrževanje informacijskega sistema okolja	Varstvo voda, Raba voda, Urejanje voda	Upravljanje voda
OS2b	Informacijski sistem varstva okolja za področje voda	Varstvo voda, Raba voda, Urejanje voda	Upravljanje voda
OS3.1a	Izdelava načrta upravljanja z morskim okoljem	Varstvo voda, Raba voda, Urejanje voda	Upravljanje voda

ID ukrepa	Ime ukrepa	Cilji	Področje
OS3.2a	Izdelava Načrta upravljanja voda za Vodni območji Donave in Jadranskega morja za obdobje 2021 – 2027	Varstvo voda, Raba voda, Urejanje voda	Upravljanje voda
OS3.2b1	Preveritev določitve in razvrstitve vodnih teles površinskih voda	Varstvo voda, Raba voda, Urejanje voda	Upravljanje voda
OS3.2b2	Preveritev določitve vodnih teles podzemnih voda	Varstvo voda, Raba voda, Urejanje voda	Upravljanje voda
OS3.2b4	Priprava večletnega podrobnejšega programa na področju načrtovanja vodne infrastrukture za urejanje voda	Varstvo voda, Raba voda, Urejanje voda	Upravljanje voda
OS3.2b5	Informiranje in izobraževanje strokovne in splošne javnosti o upravljanju voda	Varstvo voda, Raba voda, Urejanje voda	Upravljanje voda
OS3.2b8	Priprava izbora kazalcev za razglas različnih stopenj jakosti in pragov suš	Varstvo voda, Raba voda, Urejanje voda	Podnebne spremembe
OS4a	Preprečevanje in sanacija okoljske škode in odgovornost zanjo	Varstvo voda, Urejanje voda	Upravljanje voda
OS5.1a	Presoja vplivov na okolje - vpliv na stanje voda	Varstvo voda	Upravljanje voda
OS5.2a	Program temeljnih ukrepov, sprejetih v zvezi s čezmejno presojo vplivov na okolje	Varstvo voda	Upravljanje voda
OS5b	Preveritev meril za ugotavljanje in vrednotenje vpliva na stanje voda v CPVO, PVO in drugih postopkih	Varstvo voda	Upravljanje voda
OS6a	Monitoring površinskih in podzemnih voda	Varstvo voda	Upravljanje voda
OS9a	Inšpekcijski nadzor nad obremenjevanjem voda	Varstvo voda, Raba voda, Urejanje voda	Upravljanje voda
OS9b	Usmeritev inšpekcijskega nadzora	Varstvo voda, Raba voda, Urejanje voda	Upravljanje voda
OS11a	Zdravstveno ustrezna pitna voda	Varstvo voda, Raba voda,	Upravljanje voda
R1a	Sistem podeljevanja vodnih pravic	Varstvo voda, Raba voda,	Raba voda
R1b1	Sistem za podporo odločanju o rabi voda	Varstvo voda, Raba voda,	Raba voda
R3a	Omejitve, prepovedi in pogoji rabe voda	Varstvo voda, Raba voda,	Raba voda
R4a	Sistem oskrbe s pitno vodo	Varstvo voda, Raba voda,	Raba voda
R5a	Vzpodbijanje učinkovite in trajnostne rabe vode	Varstvo voda, Raba voda,	Raba voda
R6a	Zagotavljanje nadzora nad umetnim napajanjem ali bogatenjem vodnih teles podzemne vode	Varstvo voda, Raba voda,	Raba voda
R6b1	Vpeljava obvezne evidence vrtin in toplotnih izmenjevalcev vgrajenih pod površje tal	Varstvo voda, Raba voda,	Raba voda
R6b2	Vpeljava spodbud za geotermalne pare vrtin in drugi ukrepi za ustavljanje negativnih trendov v termalnih vodonosnikih	Varstvo voda, Raba	Raba voda

ID ukrepa	Ime ukrepa	Cilji	Področje
		voda,	
R6b3	Vključitev smernic s področja voda v postopek za pridobitev rudarske pravice	Varstvo voda, Raba voda,	Raba voda
U1a	Varstvo pred škodljivim delovanjem voda	Varstvo voda, Urejanje voda	Urejanje voda
U2a	Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin	Varstvo voda, Raba voda Urejanje voda	Urejanje voda
U3a	Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč	Varstvo voda, Urejanje voda	Urejanje voda

Koda ukrepa	Ime ukrepa	Področje
DUDDS26	Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva osuševanja zemljišč na stanje voda	HM obremenitve
DUDDS4	Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva rabe tal v obrežnem pasu na stanje voda	HM obremenitve
DUDDS5.2	Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva regulacij in drugih ureditev vodotokov, zadrževalnikov, jezer in obalnega morja na stanje voda	HM obremenitve
DUDDS2	Ukrepi za zmanjšanje razpršenega onesnaževanja s hranili v kmetijstvu	Onesnaževanje voda HM obremenitve
DUDDS23	Dopolnilni ukrepi za zmanjšanje razpršenega onesnaževanja površinskih voda s fitofarmacevtskimi sredstvi v kmetijstvu	Onesnaževanje voda
DUDDS27	Priprava predloga aktivnosti za vodna telesa v slabem stanju zaradi onesnaževanja voda	Onesnaževanje voda
DUDDS28	Priprava predloga ukrepov za reševanje problemov v kvaliteti vode zaradi povišanih koncentracij sulfata	Onesnaževanje voda

2.3.3 UVRSTITEV POSEGOV PO PRAVILNIKU O PRESOJI SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV IZVEDBE PLANOV V NARAVO NA VAROVANA OBMOČJA

Preglednica 4: Uvrstitev posegov po Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov v naravo na varovana območja iz Priloge 2

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Opomba	Območje neposrednega vpliva (v m)	Daljinski vpliv	Območje daljinskega vpliva (v m)
OBMOČJA ENERGETSKE NFRASTRUKTURE					
Gradnja ali razširitev hidroelektrarne	VSE SKUPINE	0	100	VSE SKUPINE	Poseg se presoja na celotnem vodnem sistemu, katerega del je varovano območje
Postavitev ali povišanje oz. sprememba pregrad ali jezov (primeroma jezovi, zapornice, pragovi)	vodne ptice, črna štoklja, sršenar, mali klinkač, kosec, srednji detel, pivka, beločeli muhar, veliki škurh, repaljščica, prepelica, kobiličar, rjava penica, rumena pastirica, stoječe vode, tekoče vode, obrečni gozdovi, vidra, močvirna sklednica, dvoživke, ribe in piškurji, kačji pastirji, raki, mehkužci	območje vpliva je odvisno od velikosti objekta in vodotoka	200 m nizvodno in gorvodno	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	Poseg se presoja na celotnem vodnem sistemu, katerega del je varovano območje
Gradnja nove nestanovanjske stavbe, razen nestanovanjskih stavb iz Poglavja II.	VSE SKUPINE	0	20	0	0
OBMOČJA OKOLJSKE INFRASTRUKTURE					
Postavitev čistilne naprave ali dograditev oz. obnova čistilne naprave za povečanje	VSE SKUPINE	0	20	stoječe vode, tekoče vode, raki, ribe in piškurji, dvoživke, kačji pastirji, jame, vidra	celotno vodozbirno območje v katerega se iztekajo izpusti
OBMOČJA POVRŠINSKIH VODA IN VODNE INFRASTRUKTURE					
Postavitev visokovodnih nasipov	vodne ptice, črna štoklja, sršenar, mali klinkač, kosec, srednji detel, pivka, belovrati muhar, veliki škurh, repaljščica, prepelica, kobiličar, rjava penica, rumena pastirica, stoječe vode, tekoče vode, suha travišča pod gozdno mejo, mokrotna travišča pod gozdno mejo, obrečni in barjanski gozdovi, raki, ribe in piškurji, kačji pastirji, dvoživke, plazilci (sklednica), vidra, cvetnice in praprotnice	celotno območje nasipa in celotno območje predvidene stalne aličasne ojezeritve	50	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	Poseg se presoja na celotno varovano območje, ki je v poplavnem območju
Postavitev oziroma ureditev gradbenih inženirskih objektov na vtoku oziroma iztoku stranskega ali mrtvega rečnega rokava	Vodne ptice, črna štoklja, ribe in piškurji, raki, tekoče vode, obrečni in barjanski gozdovi, metulji, kačji pastirji, hrošči, mehkužci, sesalci (bober in vidra), plazilci (sklednica), dvoživke	0	20	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	celoten stranski oz. mrtev rokav
Poglabljanje obstoječih oziroma gradnja novih dovodnih in odvodnih kanalov, namakalnih in osuševalnih sistemov	Vodne ptice, bela štoklja, črna štoklja, sršenar, pepelasti lunj, mali klinkač, južna postovka, kosec, zlatovranka, srednji detel, pisana penica, pivka, belovrati muhar, črnočeli srakoper, rjavi srakoper,	0	2	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	1000

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Opomba	Območje neposrednega vpliva (v m)	Daljinski vpliv	Območje daljinskega vpliva (v m)
	rdečenoga postovka, prepelica, kozica, veliki škurh, kobiličar, repaljščica, rumena pastirica, rjava penica, priba, stoječe vode, tekoče vode, mokrotna travišča pod gozdno mejo, barja, obrečni in barjanski gozdovi, plazilci (sklednica), kačji pastirji, dvoživke, mahovi, cvetnice in praprotnice, metulji, hrošči, ribe in piškurji, sesalci (bober in vidra), raki				
Postavitev ali povišanje oz. sprememba pragov, jezov, zapornic, pregrad ali hudourniških pregrad	vodne ptice, črna štoklja, sršenar, mali klinkač, kosec, srednji detel, pivka, belovrati muhar, veliki škurh, repaljščica, prepelica, kobiličar, rjava penica, rumena pastirica, stoječe vode, tekoče vode, obrečni in barjanski gozdovi, dvoživke, kačji pastirji, hrošč <i>Graphoderus bilineatus</i> , močvirski krešič, ribe in piškurji, raki, cvetnice in praprotnice, mehkužci, sesalci (bober in vidra), plazilci (sklednica)	območje vpliva je odvisno od velikosti objekta in vodotoka	200 m dolvodno in gorvodno	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	Poseg se presoja na celotnem vodnem sistemu, katerega del je varovano območje
Obnova oz. sanacija obstoječih pregrad in jezov	vodne ptice, obrečni in barjanski gozdovi, vidra	0	10	Vodne ptice	500
Izgradnja ali obnova obrežnega zavarovanja vodotoka	vodne ptice, črna štoklja, sršenar, mali klinkač, kosec, srednji detel, pivka, belovrati muhar, mali slavec, repaljščica, prepelica, kobiličar, rjava penica, rumena pastirica, stoječe vode, tekoče vode, suha travišča pod gozdno mejo, mokrotna travišča pod gozdno mejo, obrečni in barjanski gozdovi, raki, ribe in piškurji, kačji pastirji, dvoživke, mehkužci, metulji, hrošč <i>Graphoderus bilineatus</i> , močvirski krešič, plazilci, cvetnice in praprotnice, sesalci (bober in vidra)	0	50	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	2000 m dolvodno in gorvodno
Regulacije ali čiščenje struge tekočih voda	VSE SKUPINE			vodne ptice, črna štoklja, sršenar, mali klinkač, kosec, srednji detel, pivka, belovrati muhar, veliki škurh, repaljščica, prepelica, kobiličar, rjava penica, rumena pastirica, ribe in piškurji, raki, tekoče vode, obrečni in barjanski gozdovi, mokrotna travišča pod gozdno mejo, barja, metulji, kačji pastirji, hrošči, mehkužci, sesalci (bober in vidra), plazilci (sklednica), dvoživke	2000 m dolvodno in gorvodno

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Opomba	Območje neposrednega vpliva (v m)	Daljinski vpliv	Območje daljinskega vpliva (v m)
Renaturacija tekočih in stoječih voda	vodne ptice, črna štoklja, sršenar, mali klinkač, kosec, srednji detel, pivka, belovrati muhar, veliki škurh, repaljščica, prepelica, kobiličar, rjava penica, rumena pastirica, ribe in piškurji, raki, tekoče vode, obrečni in barjanski gozdovi, mokrotna travišča pod gozdno mejo, barja, metulji, kačji pastirji, hrošči, mehkužci, sesalci (bober in vidra), plazilci (sklednica), dvoživke, cvetnice in praprotnice	0	20	vodne ptice, črna štoklja, sršenar, mali klinkač, kosec, srednji detel, pivka, belovrati muhar, veliki škurh, repaljščica, prepelica, kobiličar, rjava penica, rumena pastirica, ribe in piškurji, raki, tekoče vode, obrečni in barjanski gozdovi, mokrotna travišča pod gozdno mejo, barja, metulji, kačji pastirji, hrošči, mehkužci, sesalci (bober in vidra), plazilci (sklednica)	2000 m dolvodno in gorvodno
Postavitev objekta za črpanje, filtriranje in zajem vode	vodne ptice, črna štoklja, mokrotna travišča pod gozdno mejo, tekoče vode, mezofilna travišča pod gozdno mejo, obrečni in barjanski gozdovi, preostali gozdovi, jame, raki, ribe in piškurji, dvoživke, plazilci (sklednica)	0	20	vodne ptice, črna štoklja, mokrotna travišča pod gozdno mejo, tekoče vode, mezofilna travišča pod gozdno mejo, obrečni in barjanski gozdovi, preostali gozdovi, jame, raki, ribe in piškurji, dvoživke, plazilci (sklednica)	na vse območje pod zajetjem, ki je odvisno od te vode
Redčenje ali odstranjevanje obrežne vegetacije	vodne ptice, črna štoklja, pisana penica, stoječe vode, tekoče vode, obrečni in barjanski gozdovi, raki, kačji pastirji, hrošči (<i>Carabus variolosus</i> , <i>Graphoderus bilineatus</i>), ribe in piškurji, dvoživke, metulji, kačji pastirji, močvirski krešič, hrošč <i>Graphoderus bilineatus</i> , hrošč <i>Cucujus cinnaberinus</i> , puščavnik, plazilci, sesalci (bober, vidra in netopirji), cvetnice in praprotnice	Razen varstveno sanacijskih sečenj	20	Vodne ptice, črna štoklja, sesalci (bober, vidra in netopirji)	50
Izvajanje vzdrževalnih del na vodnih in priobalnih zemljiščih	vodne ptice, črna štoklja, sršenar, mali klinkač, kosec, srednji detel, pivka, belovrati muhar, mali slavec, repaljščica, prepelica, kobiličar, rjava penica, rumena pastirica, stoječe vode, tekoče vode, mokrotna travišča pod gozdno mejo, barja, obrečni in barjanski gozdovi, raki, dvoživke, ribe in piškurji, kačji pastirji, metulji, hrošč <i>Graphoderus bilineatus</i> , močvirski krešič, plazilci, cvetnice in praprotnice, mehkužci, sesalci (bober in vidra), mahovi	0	10	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	100m v širino in 2000 m dolvodno in gorvodno
Odstranjevanje vodne vegetacije	črna štoklja, vodne ptice, stoječe vode, tekoče vode, raki, ribe in piškurji, mehkužci, metulji, hrošč	0	10	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	Poseg se presoja na celotnem vodnem sistemu,

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Opomba	Območje neposrednega vpliva (v m)	Daljinski vpliv	Območje daljinskega vpliva (v m)
	<i>Graphoderus bilineatus</i> , močvirski krešič, cvetnice in praprotnice, sesalci (bober in vidra)				katerega del je varovano območje
Praznjenje in polnjenje stoječega vodnega telesa (ribogojnica, ribnik, bazeni itd.)	vodne ptice, črna štoklja, stoječe vode, dvoživke, kačji pastirji, ribe in piškurji, raki, mehkužci, metulji, kačji pastirji, cvetnice in praprotnice, hrošč <i>Graphoderus bilineatus</i> , močvirski krešič, plazilci (sklednica)	0	0	0	0
Zasipavanje ali poplavljanje močvirnih predelov, depresij in vodnih teles ali niveliranje	vodne ptice, ribe in piškurji, raki, tekoče vode, obrečni in barjanski gozdovi, mokrotna travišča pod gozdno mejo, barja, metulji, kačji pastirji, hrošč <i>Graphoderus bilineatus</i> , močvirski krešič, mehkužci, sesalci (bober in vidra), plazilci (sklednica), dvoživke, cvetnice in praprotnice	0	25	0	0

2.4 PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANA NAČRTA

Predvideno obdobje izvajanja NUV II je 2016 do 2020.

2.5 POTREBE PO NARAVNIH VIRIH

V okviru NUV II ni predvidena izvedba ukrepov, ki bi pomenila neposredno porabo naravnih virov. Z NUV II so predvideni ukrepi, ki se nanašajo na rabo vod, kot naravnega vira. Ukrepi so usmerjeni k racionalni k trajnostni rabi voda kor naravnega vira.

2.6 PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJA Z NJIMI.

Večina ukrepov, ki so predvideni z NUV II so usmerjeni k izvajanju zakonodajne, upravljavskim inštrumentom, izvajanjem programov ter načrtov.

Posamezni ukrepi znotraj NUV so usmerjeni na vodna telesa, ki ne dosegajo dobrega stanja. Točna območja in način izvedbe posameznih ukrepov z NUV II niso določena. V kolikor bo prišlo do izvedbe posameznih posegov lahko pričakujemo nastanek emisij, ki bodo predvsem povezane z:

- emisijami v zrak (prašenje pri izvajanje gradbenih posegov, uporaba gradbene mehanizacije);
- emisijami v tla in vode (odvajanje odpadnih vod, morebitni izredni dogodki zaradi nesreč ali neustreznega ravnanja);
- emisijami hrupa (predvsem zaradi izvajanja gradbenih del ter
- nastajanjem odpadkov (gradbena in vzdrževalna dela).

3 PODATKI O VAROVANEM OBMOČJU

3.1 VARSTVENI CILJI VAROVANEGA OBMOČJA IN DEJAVNIKI, KI PRISPEVAJO K OHRANITVENI VREDNOSTI OBMOČJA

NUV II obravnava celotno ozemlje Republike Slovenije zato so cilji povzeti po Zakonu o ohranjanju narave (Ur. l. RS, št. 96/04 – UPB, 61/06 – ZDru-1 in 8/10 – ZSKZ-B) ter Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 3/14, 21/16).

Varstveni cilji območij Natura 2000 in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja, so opredeljeni v *Programu upravljanja območij Natura 2000 (v nadaljevanju PUN) za obdobje 2015 do 2020*. Program upravljanja območij Natura 2000 v prilogi 6.1 določa varstvene cilje, ki se praviloma nanašajo na vsako vrsto oziroma habitatni tip na vsakem območju Natura 2000, izhajajo pa iz varstvenih ciljev v skladu z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000). Opredeljene cilje je treba upoštevati pri presojah planov in posameznih posegov. Glede na stanje v naravi podrobnejši varstveni cilji določajo ali je treba zatečeno stanje ohranjati, obnoviti ali izboljšati, vse zato, da bi vrste oziroma habitatni tipi ostali ali se povrnili v ugodno stanje ohranjenosti.

Za postopek priprave NUV je s PUN 2000 predvideno, da se preko naravovarstvenih smernic vključijo varstveni cilji iz priloge 6.1 PUN 2000, ki se nanašajo na zagotavljanje prehodnosti vodotokov in zmanjšanje hidromorfoloških obremenitev (primeroma izboljšanje strukture dna in brežin vodotokov) kakor tudi cilje, ki se dosegajo ob vzdrževanju vodotokov ali njihovi sanaciji (tako vzdrževanje nasipov in kanalov, ki omogoča preživetje Natura vrstam in ohranja strukturo in funkcijo obrežnih habitatnih tipov, prilagojeno čiščenje zarasti vodotokov in odstranjevanje naplavin).

Glede na to, da v NUV II ni konkretnih lokacij posegov oz. območij, kjer se bodo ukrepi izvajali, varstvene cilje in dejavnike, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja, določamo na strateški ravni. Varstveni cilji, navedene v PUN so konkretizirani tudi skozi podane smernice ZRSVN. Smernice in PUN smo pregledali in jih smiselno vključili v izvajanje NUV II preko omilitvenih ukrepov.

Varstveni cilji zavarovanih območij so opredeljeni v aktu o zavarovanju, s katerim se je ustanovilo posamezno zavarovano območje, oz. se podrobneje opredelijo v načrtu upravljanja posameznega območja, če je ta predpisan.

Preglednica 5: Varstveni cilji varovanih/zavarovanih območij

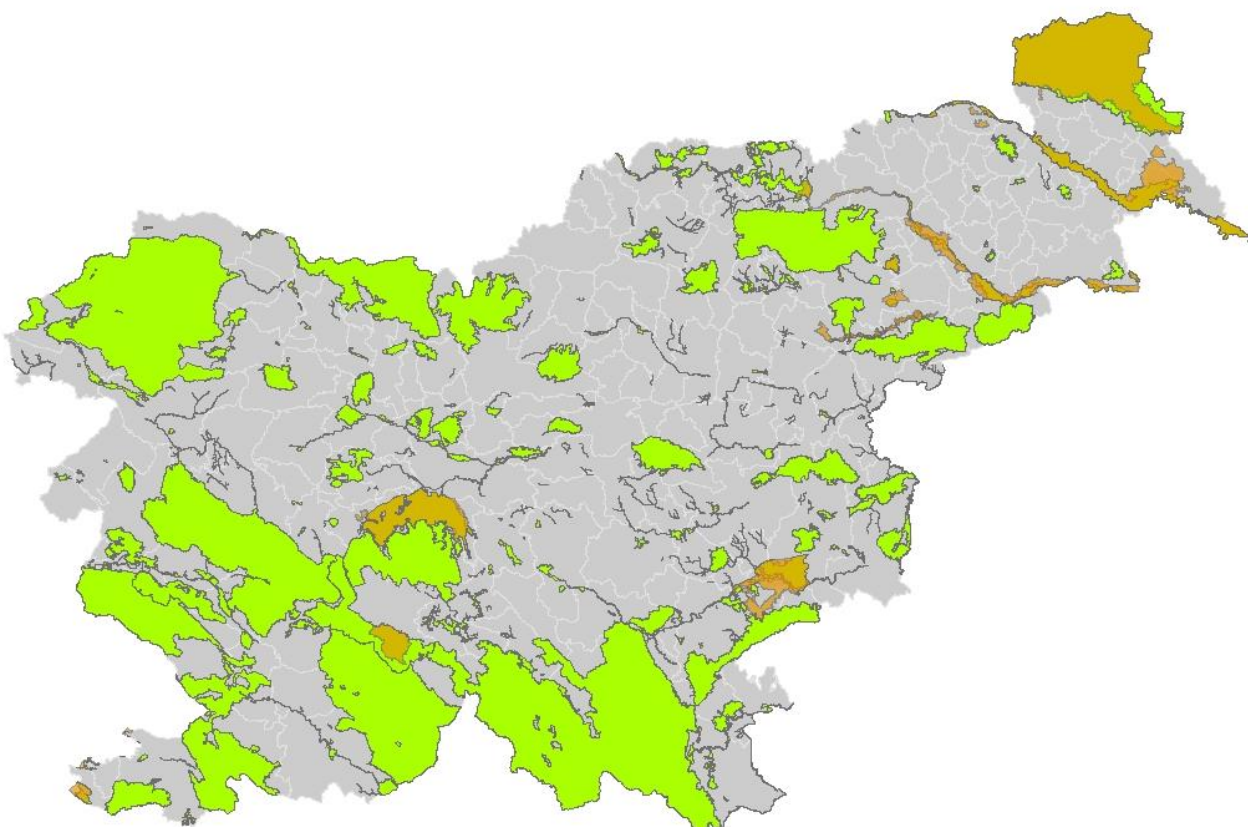
Varovana območja	Varstveni cilji
Natura 2000 območja <i>Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US in 3/14, 21/16)</i>	Ohranitev ali doseganje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, za katere je določeno območje Natura
	Ohranjanje celovitosti območij Natura v smislu ohranjanja njihovih ekoloških struktur, funkcij in varstvenega potenciala
	Ohranjanje povezanosti območij Natura
Zavarovana območja <i>Zakon o ohranjanju narave (Ur. l. RS, št. 96/04 – UPB, 61/06 – ZDru-1 in 8/10 – ZSKZ-B)</i>	Ohranjanje zavarovanih območij in upoštevanje predpisanih varstvenih režimov

3.2 PRIKAZ VARSTVENIH, VAROVANIH, ZAVAROVANIH, DEGRADIRANIH IN DRUGIH OBMOČIJ, NA KATERIH JE ZARADI VARSTVA OKOLJA, OHRANJANJA NARAVE, VARSTVA NARAVNIH VIROV ALI KULTURNE DEDIŠČINE PREDPISAN DRUGAČNI REŽIM

3.2.1 NATURA 2000

V Sloveniji je z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 3/14, 21/16) določenih 355 območij Natura 2000, od tega jih je 324 določenih na podlagi direktive o habitatih in 31 na podlagi direktive o pticah. Natura 2000 območja trenutno skupaj obsegajo 768.422 ha oziroma skoraj 38 % površine Slovenije (ARSO, *gis.arso.gov.si*, april 2016). Območij Natura 2000 odvisnih od vode je 211 (639.669 ha) po direktivi o habitatih, oziroma 11 (78.914 ha) po direktivi o pticah (vir: *grafične podlage smernic ZRSVN, december 15*)

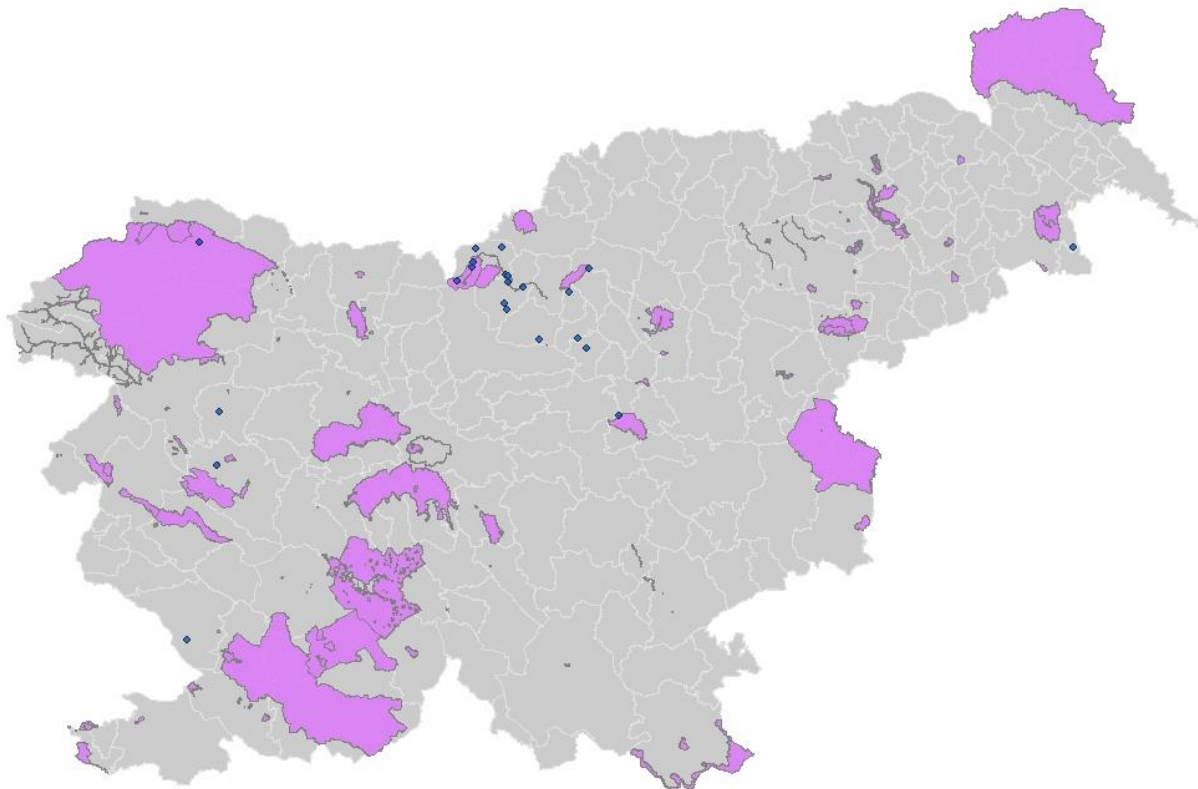
Slika 4: Prikaz območij Natura 2000 odvisnih od vode /vir: grafične podlage ZRSVN/

3.2.2 ZAVAROVANA OBMOČJA

Delež zavarovanih območij v Republiki Sloveniji danes znaša približno 12,7 %: 1 narodni park, 3 regijski parki, 44 krajinskih parkov, 1 strogi naravni rezervat, 53 naravnih rezervatov, 1 naravno znamenitost, 91 spomenikov oblikovane narave in 323 naravnih spomenikov. Dodatno je še 869 zavarovanih območij – točk: 1 naravni rezervat, 840 naravnih spomenikov in 28 spomenikov oblikovane narave 1.185 naravnih spomenikov, ki so zavarovani z državnimi ali občinskimi akti (ARSO, gis.arso.gov.si, april 2016). Zavarovanih območij odvisnih od vode je 334 ter 24 točk (vir: *grafične podlage smernic ZRSVN*, december 15).

Slika 5: Prikaz zavarovanih območij odvisnih od vode /vir: grafične podlage ZRSVN/

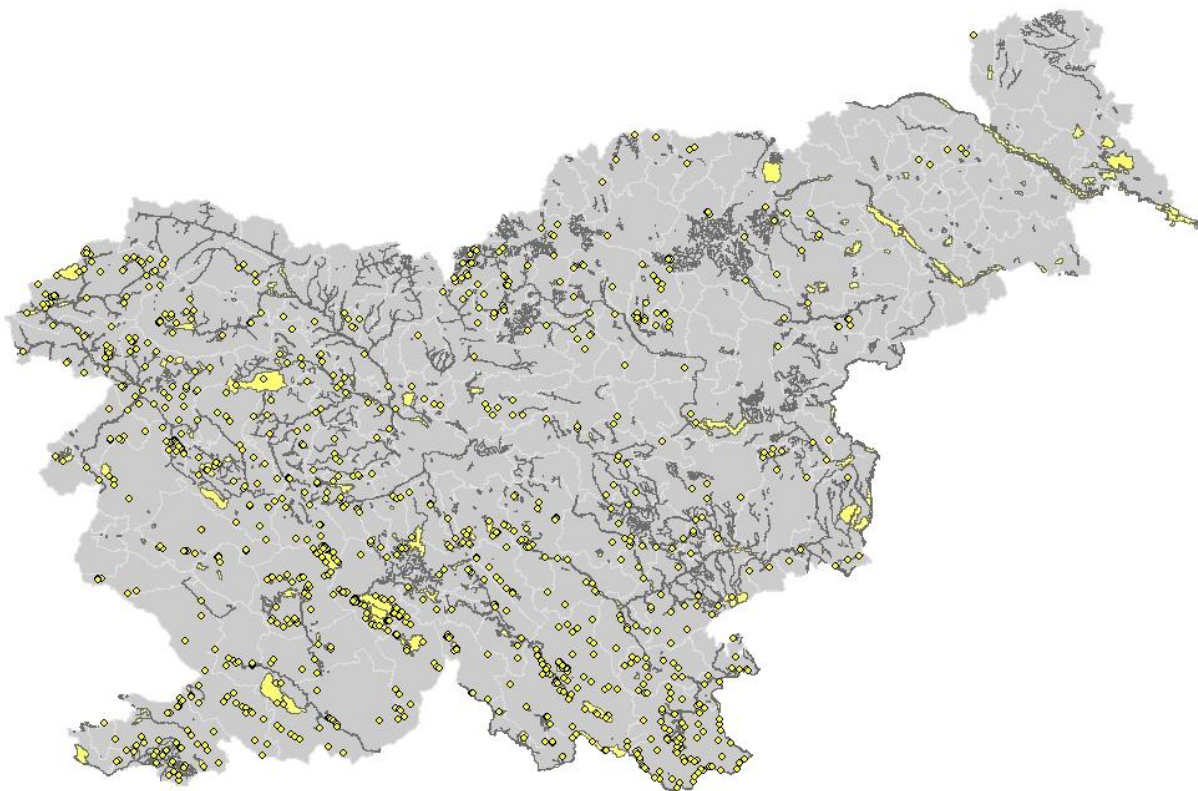

3.2.3 NARAVNE VREDNOTE

Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. To so geološki pojavi, minerali in fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemski kraški pojavi, podzemne jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava.

Status naravne vrednote ima na ozemlju Slovenije 14.970 vrednih delov narave, med katerimi je tudi 9.083 podzemnih jam.

Slika 6: Prikaz naravnih vrednot, ki so odvisne od vode /vir: grafične podlage ZRSVN/

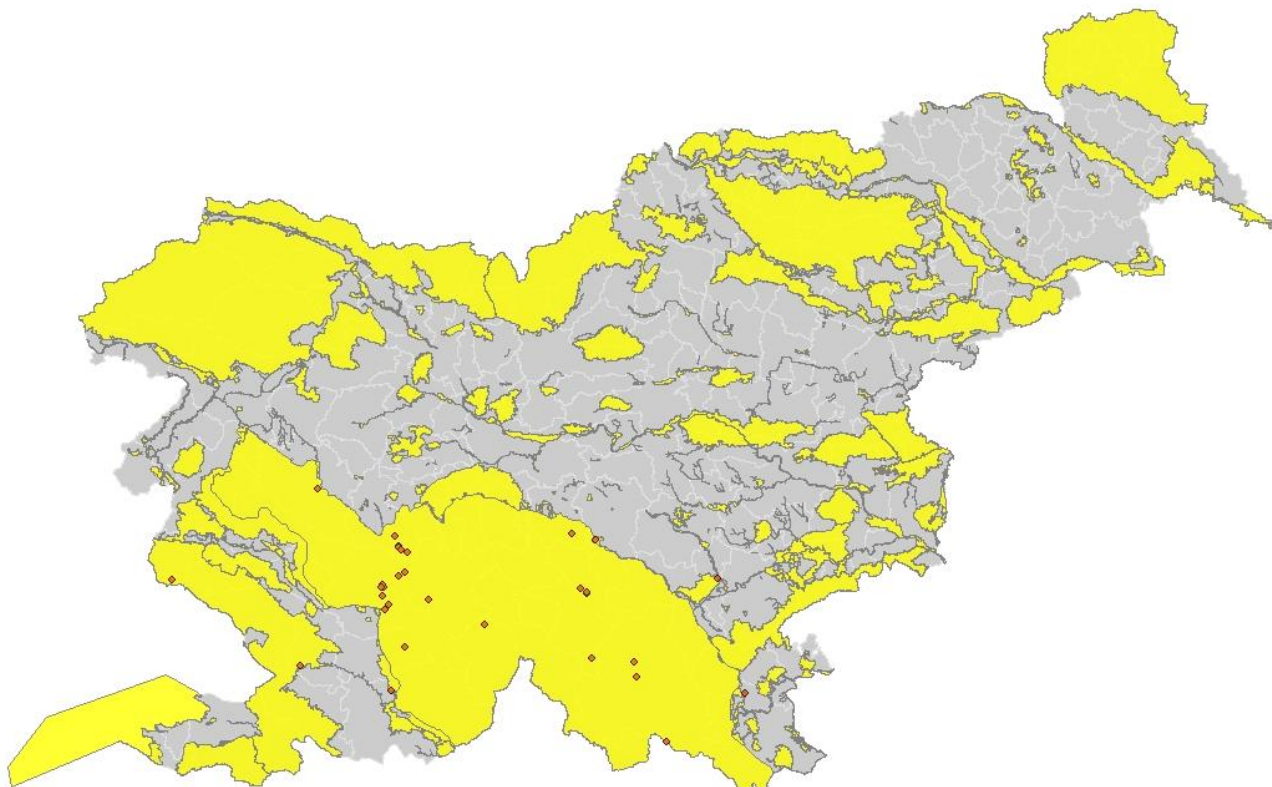

3.2.4 EPO

Na območju Slovenije imamo trenutno 305 ekološko pomembnih območij (275 ekološko pomembnih območij in 32 jam), katerih skupna površina znaša 1.355.292 ha, kar predstavlja 66% ozemlja Slovenije.

Ekološko pomembna območja so določena z Uredbo o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13) in so območja habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti. Za ta območja veljajo določene varstvene usmeritve in pravila ravnanja, ki se morajo upoštevati pri urejanju prostora in rabi naravnih dobrin. Kot ekološko pomembno območje je med drugim določeno tudi osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri ter morje in morsko obrežje. Sestavni del ekološko pomembni območij so tudi območja Natura 2000.

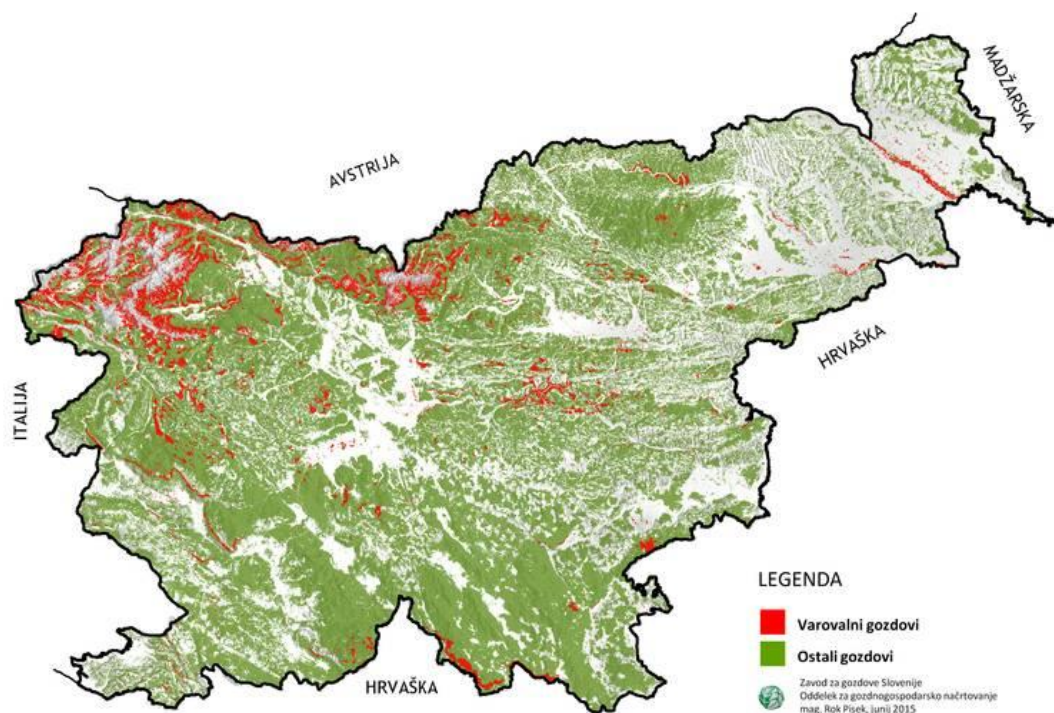
Slika 7: Prikaz ekološko pomembnih območij odvisnih od vode /vir: grafične podlage ZRSVN/

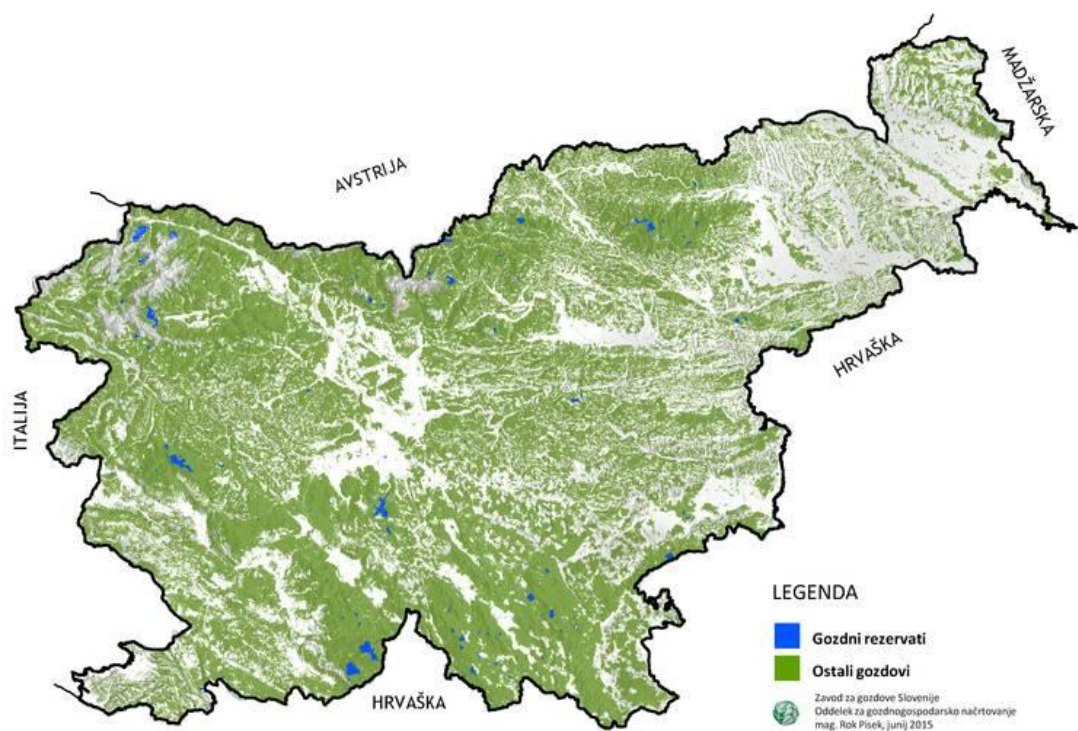
3.2.5 VAROVALNI GOZDOVI IN GOZDNI REZERVATI

Z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15) so bila za celotno Slovenijo opredeljena območja varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov. V območja varovalnih gozdov ni dovoljeno posegati oziroma so na njihovih območjih izjemoma dopustni ukrepi in posegi, ki so opredeljeni z veljavnimi gozdnogospodarskimi načrti in so skladni z varstvenimi režimi ter zagotavljajo ohranitev ter krepitev varovalne, hidrološke, biotopske ali klimatske funkcije gozda. V gozdnih rezervatih s strogim varstvenim režimom so prepovedane vse gospodarske, rekreacijske, raziskovalne in druge dejavnosti, ki bi lahko kakorkoli spremenile obstoječe naravno stanje in vplivale na nemoten naravni razvoj v prihodnosti. V gozdnih rezervatih z blažjim varstvenim režimom je ob spremstvu delavca Zavoda dovoljen obisk gozda po označenih poteh, ki potekajo skozi gozdni rezervat.

Slika 8: Prikaz varovalnih gozdov v Sloveniji /vir: Zavod za gozdove Slovenije/

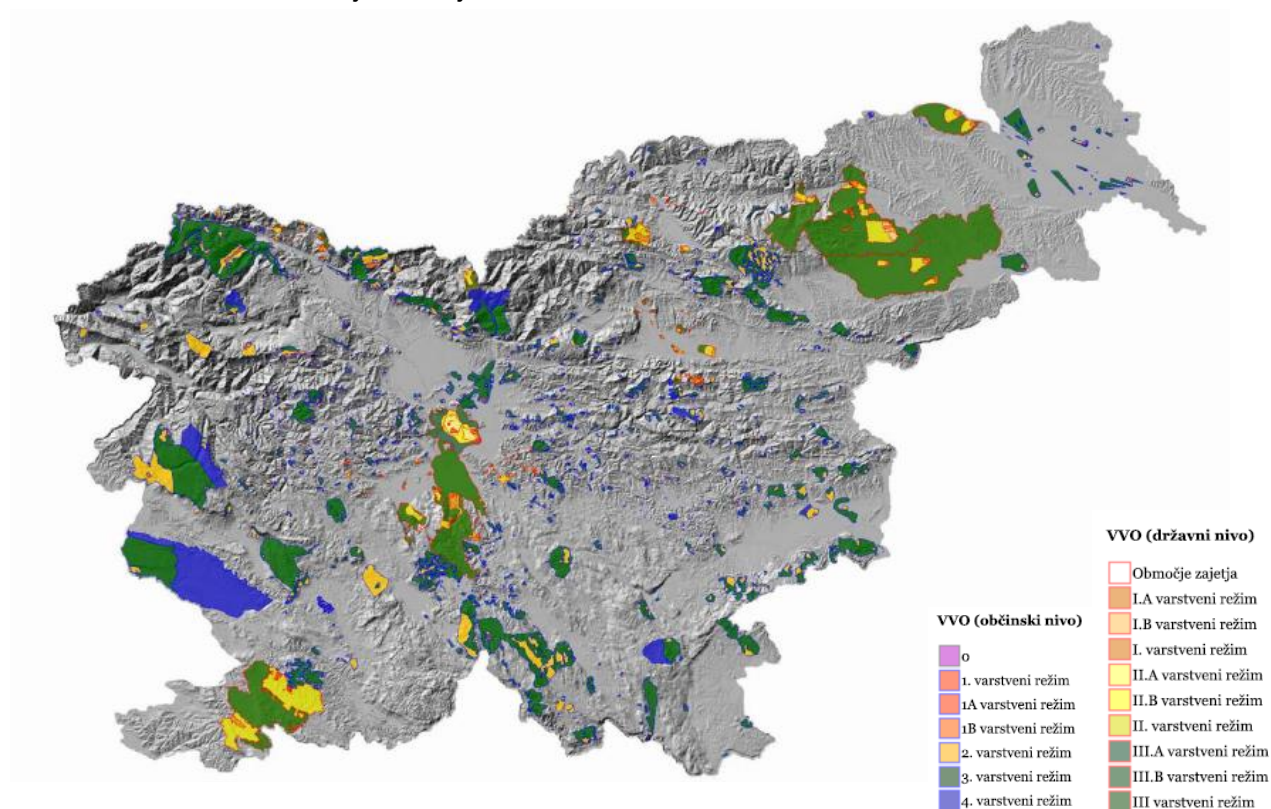

Slika 9: Prikaz gozdnih rezervatov v Sloveniji /vir: Zavod za gozdove Slovenije/

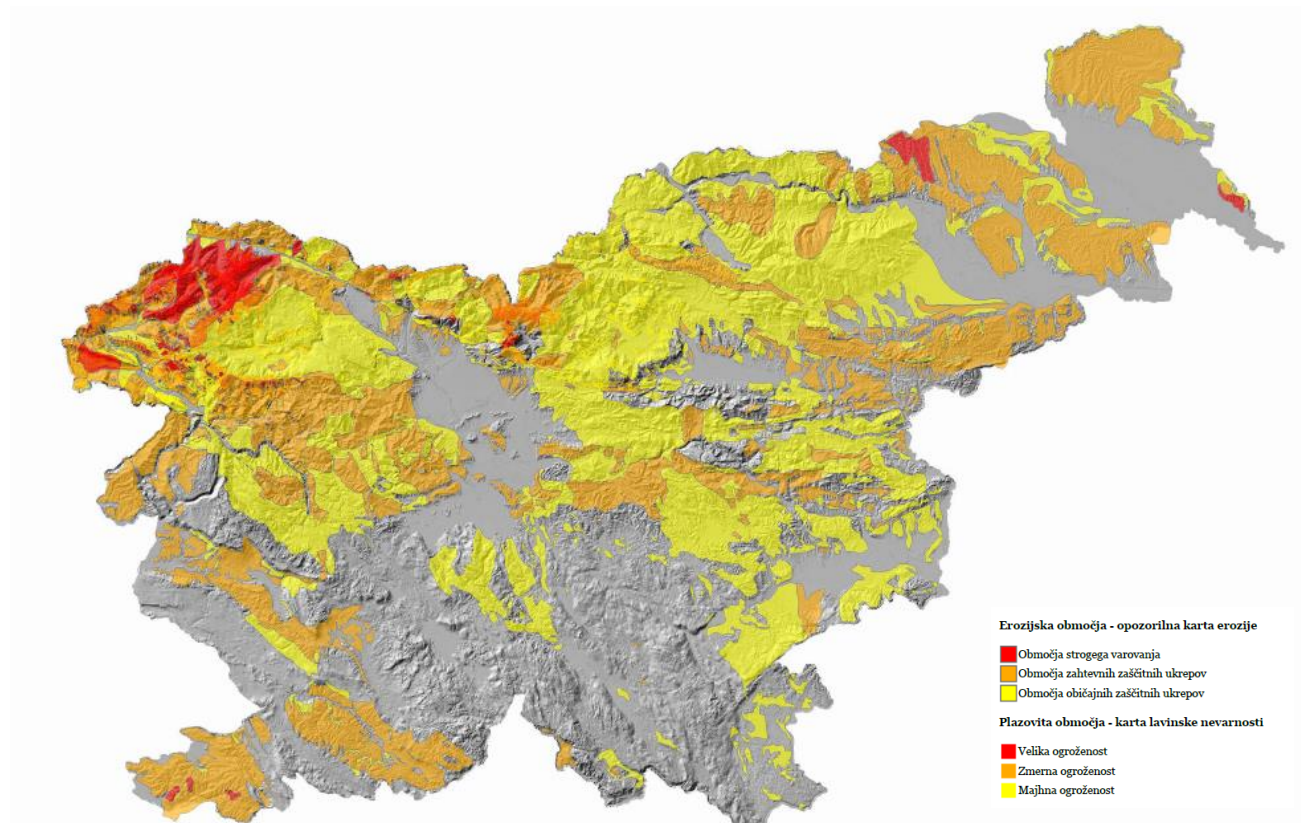
3.2.6 VODOVARSTVENA OBMOČJA

Slika 10: Prikaz vodovarstvenih območij v Sloveniji -

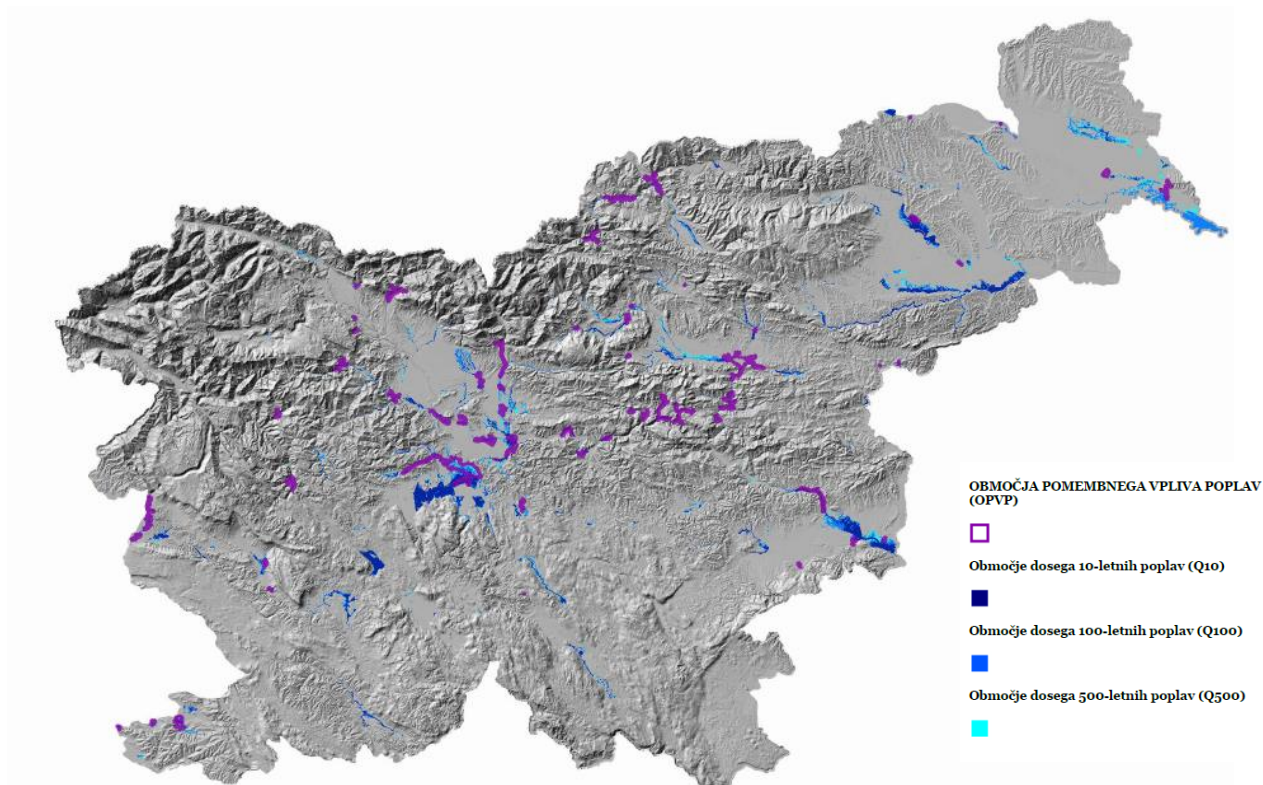
3.2.7 EROZIJSKA IN PLAZLJIVA OBMOČJA

Slika 11: Prikaz erozijskih in plazljivih območij -

3.2.8 POPLAVNA OBMOČJA

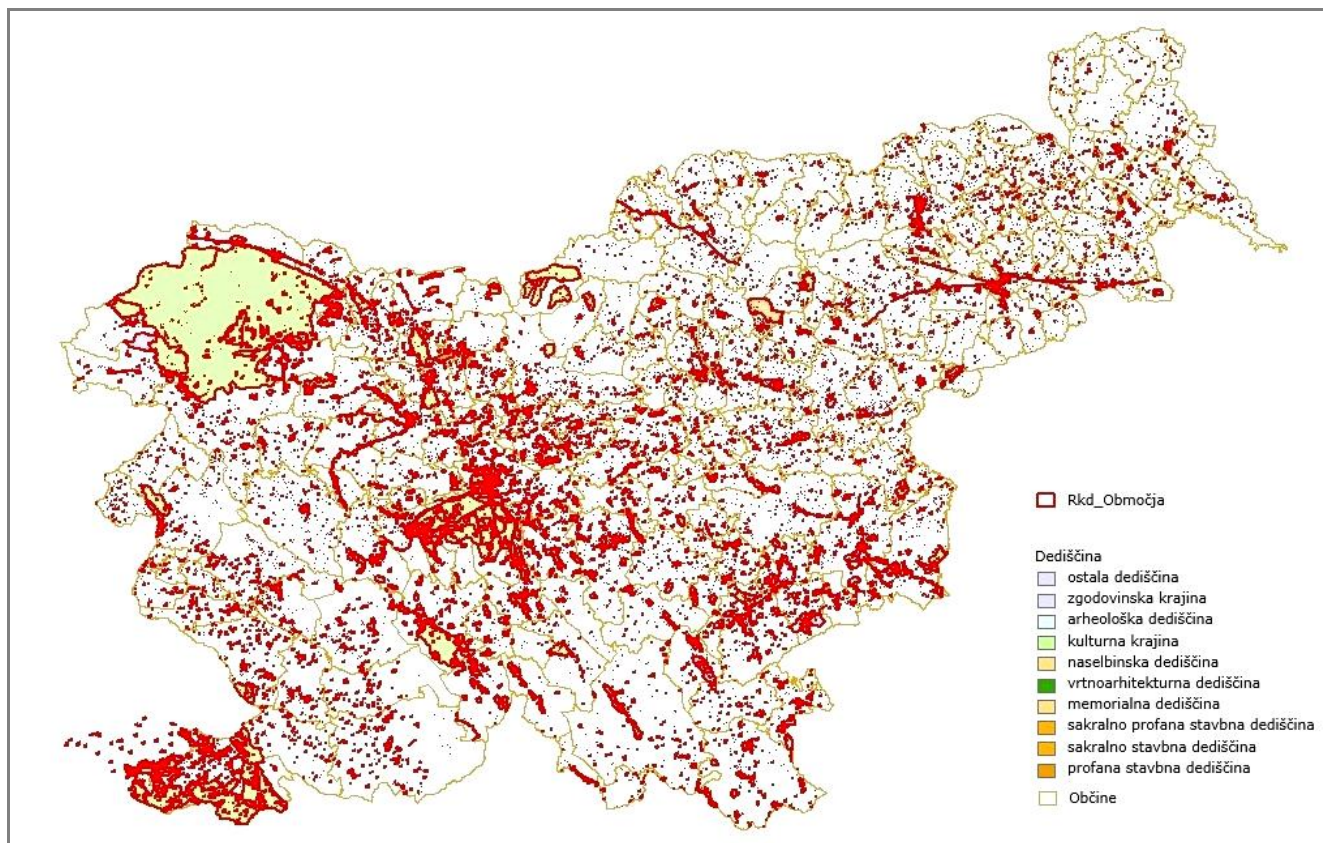
Slika 12: Prikaz poplavnih območij -

3.2.9 KULTURNA DEDIŠČINA

Do določitve varstvenih območij dediščine se skladno s 131. členom Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 90/12 in 111/13), za izvedbo posegov v prostor za enote kulturne dediščine, vključene v strokovne zasnove varstva, ki jih je pripravil ZVKDS po prej veljavni zakonodaji, upoštevajo obstoječi varstveni režimi (Priročnik pravnih režimov varstva) ter druga merila in pogoji.

Slika 13: Prikaz enot kulturne dediščine v Sloveniji -

3.3 POVZETEK VELJAVNIH PRAVNIH REŽIMOV NA VAROVANIH OBMOČJIH ALI NJIHOVIH DELIH

Preglednica 6: Veljavni pravni režimi na varovanih območjih ali njihovih delih

Varovana območja	Veljavni pravni režimi
Natura 2000 območja <i>Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14 in 21/16)</i>	Na območjih Natura se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri: • ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst; • ohranja ustrezne lastnosti abiotičnih in biotičnih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo; • ohranja ali izboljšuje kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze, kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali; • ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst ter omogoča ponovno povezanost, če je ta prekinjena. Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši. Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se: • živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne ali v čim manjši možni meri sovpadajo z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja, • rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja. Na območja Natura se ne vnašajo živali in rastlin tujevrstnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov. Pri izvajanju posegov in dejavnosti na potencialnih območjih Natura, ki so načrtovani v skladu z usmeritvami iz prejšnjega odstavka, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.
Zavarovana območja <i>Zakon o ohranjanju narave (Ur. l. RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1 in 8/10 – ZSKZ-B)</i>	Posegi in dejavnosti na zavarovanem območju se morajo izvajati v skladu s predpisanimi pravili ravnanja iz akta o zavarovanju, s katerim se ustanovi zavarovano območje. Zavarovana območja in vplivna območja so sestavni del prostorskih državnih planov in prostorskih planov lokalnih skupnosti. • naravni spomenik Na zavarovanem območju je prepovedano izvajati posege v naravo na način, ki lahko poslabša stanje, spremeni, poškoduje ali uniči naravno vrednoto, in spreminjati razmere ali stanje tako, da se spremeni, poškoduje ali uniči naravna vrednota ali pa zmanjša njen estetski pomen. Z aktom o zavarovanju se na zavarovanem območju lahko prepove ali omeji: - o izvajanje posegov v prostor; - o odkopavanje ali zasipavanje terena; - o odkopavanje ali odnašanje kamnin, mineralov ali fosilov; - o odlaganje odpadkov in odvajanje odpadnih voda; - o spreminjanje vodnega režima; - o odzemanje naplavin; - o povzročanje vibracij in eksplozij; - o gospodarsko izkoriščanje naravnih virov; - o plovba in sidranje; - o promet z motornimi vozili in plovili; - o letanje pod določeno višino, vzletanje ali pristajanje zrakoplovov; - o lov in ribolov ter nabiranje rastlin ali živali; - o spreminjanje vegetacije; - o raziskovanje in odnašanje raziskovalnega materiala iz narave; - o športno-rekreativne dejavnosti; - o postavljanje reklamnih in drugih označb; - o obiskovanje in ogledovanje; - o kurjenje; - o opravljanje vojaških dejavnosti; - o vse druge dejavnosti, ki lahko bistveno ogrozijo zavarovano območje. - o strogi naravni rezervat Na zavarovanem območju je prepovedano izvajati posege ali opravljati dejavnosti, ki ogrožajo ohranitev zavarovanega območja, namerno uničevati rastline in živali ter zadrževanje oseb, razen oseb, ki izvajajo nadzor. Ne glede na prepoved iz prejšnjega odstavka lahko ministrstvo izjemoma dovoli zadrževanje na zavarovanem območju zaradi izvajanja znanstveno-raziskovalnega in učno-vzgojnega dela. • naravni rezervat

Varovana območja	Veljavni pravni režimi
	Na zavarovanem območju je prepovedano opravljati dejavnosti s sredstvi in na način, ki bi lahko povzročil bistvene spremembe biotske raznovrstnosti, strukture in funkcije ekosistemov, in opravljati dejavnosti v času, ko je lahko ogrožen obstoj rastlin ali živali. Z aktom o zavarovanju se na zavarovanem območju lahko prepove ali omeji: - o izvajanje posegov v prostor; - o odkopavanje ali zasipavanje zemljišč; - o spreminjanje vodnega režima; - o odzemanje naplavin; - o povzročanje hrupa, eksplozij in vibracij; - o gospodarsko izkoriščanje naravnih virov; - o plovba in sidranje; - o promet z motornimi vozili in plovili; - o letanje pod določeno višino, vzletanje ali pristajanje zrakoplovov; - o izvajanje agro- in hidromelioracij; - o spreminjanje kemičnih značilnosti tal; - o spreminjanje vegetacije; - o odstranjevanje živih meja, posameznih dreves in drugih drobnih naravnih struktur; - o zasajanje monokultur; - o nabiranje plodov, gob ali rastlin ter njihovih delov; - o vznemirjanje, ubijanje ali jemanje živali iz narave; - o naseljevanje in doseljevanje živali prosto živečih vrst; - o lov in ribolov ter nabiranje rastlin ali živali; - o umetno zasneževanje in dosneževanje; - o raziskovanje in odnašanje raziskovalnega materiala iz narave; - o športnorekreativne dejavnosti; - o obiskovanje in ogledovanje; - o opravljanje vojaških dejavnosti; - o kurjenje; - o vse druge dejavnosti, ki lahko bistveno ogrozijo zavarovano območje. - o širša zavarovana območja Z aktom o zavarovanju širšega zavarovanega območja se na zavarovanem območju glede na vrsto širšega zavarovanega območja lahko prepove, omeji ali drugače uredi: - o izvajanje posegov in dejavnosti, s katerimi se ogroža prvobitnost narave; - o gradnja infrastrukturnih objektov, namenjenih bivanju, lovu, ribolovu, turizmu in športu, razen na za to določenih krajih; - o gradnja novih tranzitnih komunalnih, energetskih in prometnih objektov; - o gradnja sekundarnih bivališč; - o gradnja novih objektov; - o odkopavanje ali zasipavanje zemljišč; - o povzročanje eksplozij ali vibracij; - o gospodarska raba naravnih virov, razen za gradnjo na zavarovanem območju; - o odzemanje naplavin; - o spreminjanje vodnega režima, razen pri nujnih vzdrževalnih delih; - o promet z vozili in plovili; - o letenje pod določeno višino, vzletanje ali pristajanje zrakoplovov; - o letenje z jadrnimi padali, jadrnimi zmaji ali drugimi toplozračnimi ladjami ali ultralahkimi jadrnimi napravami zunaj za to določenih območij; - o vožnja z zrakoplovi pod 300 m od najvišje točke zavarovanega območja; - o kmetijsko obdelovanje zemljišč z načini in sredstvi, ki bi lahko povzročili bistvene spremembe biotske raznovrstnosti, strukture in vrste ekosistemov ali bistveno spremenili površinsko plast prsti; - o vznemirjanje, ubijanje ali odvzem živali iz narave, razen zaradi ekoloških in drugih opravičljivih razlogov; - o lov in izvajanje lovskogojitvenih ukrepov; - o ribolov in izvajanje ribogojnih ukrepov; - o nabiranje rastlin in njihovih delov; - o postavljanje obor in objektov za rejo živali; - o vnašanje rastlin ali živali tujerodnih vrst; - o spreminjanje vegetacije; - o umetno zasneževanje in dosneževanje; - o odlaganje odpadkov, ki ne izvirajo iz zavarovanega območja; - o šotorjenje in kurjenje zunaj določenih mest; - o raziskovanje in odnašanje raziskovalnega materiala iz narave; - o prirejanje množičnih športnih, turističnih ali drugih javnih prireditev; - o izvajanje vodnih in drugih športov zunaj za to določenih območij;

Varovana območja	Veljavni pravni režimi
	- o opravljanje vojaških dejavnosti; - o vse druge dejavnosti, ki lahko bistveno ogrozijo zavarovano območje. • narodni park Narodni park, namen zavarovanja, razvojne usmeritve, varstvena območja, varstveni režimi, upravljavec in drugo se določijo z zakonom. • regijski park Z aktom o zavarovanju se določijo podrobnejša pravila ravnanja na območju regijskega parka. • krajinski park Z aktom o zavarovanju se določijo podrobnejša pravila ravnanja na območju krajinskega parka.

3.4 PODATKI O PRIDOBITVI NARAVOVARSTVENIH SMERNIC OZIROMA STROKOVNIH PODLAGAH IN STOPNJI UPOŠTEVANJA V PLANU, ZLASTI GLEDE OMILITVENIH UKREPOV

Ministrstvo za okolje in prostor, Zavod RS za varstvo narave, Smernice za Načrt upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja za obdobje 2015-2021, št. 8-III-424/2-O-15/MN iz dne 01. 12. 2016

Zavod za varstvo narave Republike Slovenije (v nadaljevanju: Zavod) je podal smernice po vsebinah za NUV II in PU NUV II, ki podajajo komentarje, predloge, usmeritve in ukrepe, ki so potrebni za zagotavljanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov Natura 2000 in ekološko pomembnih območij, za ohranjanje vrednostnih lastnosti naravnih vrednot in spoštovanje varstvenih režimov in ciljev zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti izven območij z naravovarstvenim statusom.

V nadaljevanju Zavod navaja, da se upoštevanje smernic preveri v okviru postopka celovite presoje vplivov na okolje in opredeli, kako je pripravljavec plana pri pripravi plana upošteval naravovarstvene smernice.

Smernice so podane na splošni del in posebni del. Skupaj s smernicami so bile pripravljene tudi priloge, ki vsebujejo grafični del slojev naravovarstvenih območij (priloga 1 smernic ZRSVN), podrobnejše naravovarstvene usmeritve po glavnih vodotokih temeljnih ukrepov urejanja voda in vodne infrastrukture ter ukrepe za izboljšanje hidromorfologije vodotokov (priloga 2 in 3 smernic ZRSVN).

Upoštevanje smernic smo primerjali na osnutek NUV II vključno s PU NUV II, ki nam ga je posredoval naročnik 01. 06. 2016. Osnutek NUV II in PU NUV II sta bila naknadno dopolnjena na podlagi mnenja o ustreznosti okoljskega poročila ZRSVN, številka 8-II-282/2-O-16/MN z dne 22. 6. 2016 in na podlagi usklajevanj z ZRSVN. V nadaljevanju je izdelana analiza upoštevanja smernic na dopolnjeno verzijo NUV II (osnutek NUV II in PU NUV II z dne 25. 7. 2016), ki se nanaša na posamezne vsebine..

1 Splošni del:

V splošnem delu so navedene zakonske osnove in izhodišča, ki so služila za pripravo smernic in sicer na podlagi ZON in Programa upravljanja območij Natura 2000 (2015–2020).

Pripombe so podane na osnutek NUV II in PU NUV II, ki je bil objavljen na spletni strani 21. 9. 2015. V nadaljevanju Zavod navaja, da se bo osnutek še dopolnjeval zato Zavod pričakuje da se bo predvsem področje rabe in urejanja voda dopolnilo s podrobnejšimi strokovnimi ugotovitvami in lokacijami izvajanja ukrepov.

Ugotovitev: V osnutku z dne 01. 06. 2016 pripombe niso v celoti upoštevane. Ukrepi so podani za posamezna vodna telesa površinskih ali podzemnih vod. Točne lokacije posameznih ukrepov, z NUV II niso opredeljene. V sklopu presoje so bila podana priporočila in omilitveni ukrepi, za izvajanje ukrepov, ki so bili upoštevan pri pripravi končne verzije NUV II. Ukrepi, ki se navezujejo na urejanja voda (poplavna varnost) bodo presojeni v drugih planskih aktih.

V nadaljevanju so podani še predlogi za pripravo Uredbe o NUV II. Uredbe v času priprave okoljskega poročila nismo imeli na voljo.

V okviru priprave naravovarstvenih smernic za NUV II je bil narejen izbor tistih naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij, območij Natura 2000 in zavarovanih območij, ki so odvisna od vode oziroma upravljanja z vodami.

2 Posebni del:

Biološke obremenitve

Ukrep B11 (B11.1b) *Preprečitev širjenja tujerodnih vrst*: Zavod za ukrep predvideva, da se ob ukrepu navede tudi konkretno katere tujerodne vrste bodo predmet omejevanja ali prepovedi in ukrepe zanje.

Ugotovitev: V dokumentu z dne 01. 06. 2016, je ukrep izbrisan, oziroma je njegova vsebina povzeta v ukrepu B11.1a *Ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje vnosa tujerodnih vodnih vrst*. Gre za temeljni ukrep, ki povzema izvajanje obstoječe zakonodaje s

tega področja. Z ukrepom niso konkretno navedene posamezne tujerodne vrste, ki bodo predmet ukrepa, ampak je povzeta *Direktiva ES o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst št. 1143/2014*.

Ekosistemi odvisni od podzemne vode

Glede na stanje in zaznane trende slabšanja kemijskega stanja podzemne vode ZRSVN predlaga, da se v državni monitoring podzemne vode vključijo tudi habitati jamske favne na ključnih podzemnih vodonosnikih.

Zavod tudi predlaga, da na območjih, kjer se stanje kvalifikacijskih habitatnih tipov, ki so naštetih v smernicah, slabša (npr. Drava, Mura, Krakovski gozd) nadaljuje karakterizacija ekosistemov, odvisnih od podzemnih voda in povezav površinskih in podzemnih vodnih teles ter na podlagi novih ugotovitev določijo ukrepi za izboljšanje stanja.

Ugotovitev: Monitoring podzemnih voda je bil predviden v ukrepu OS6 (OS6a) *Monitoring površinskih in podzemnih voda*, ki pa ne predlaga tudi vključitve habitatov jamske favne na ključnih podzemnih vodonosnikih. Naravovarstvene vsebine so bile vključene v ukrepe ON7b1, ON7b2 in R1b1. Ti ukrepi so bili kasneje umaknjeni, oziroma so bile umaknjene vsebine, ki se nanašajo na monitoringe ekosistemov odvisnih od podzemne vode.

V programu ukrepov NUV II z dne 01. 06. 2016 je dodan Ukrep OPZ2b - *Določitev elementov stanja podzemne vode, ki se nanašajo na ekosisteme, ki so neposredno odvisni od podzemne vode*, ki opredeljuje oceno vpliva obremenitev, določitev elementov stanja podzemnih voda vezano na parametre, ki opredeljujejo stanje površinskih in podzemnih voda. Na podlagi mnenja ZRSVN z dne 22. 6. 2016 in usklajevanja z ZRSVN je bil ukrep OPZ2b dopolnjen in ukrep povzema usmeritve ZRSVN. Ime ukrepa je spremenjeno.

Območja s posebnimi zahtevami

Ukrep OPZ2 (OPZ2a) *Zagotavljanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov v odvisnosti od vode na območjih Nature 2000*: V ukrepu je opisan način varstva območij Natura 2000. V opis ukrepa je glede na smernice Zavoda potrebno kot ukrep varstva dodati še naravovarstvene smernice, ki jih morajo državni in lokalni organi ter druge osebe javnega prava pridobiti v postopku priprave prostorskih aktov in drugih aktov rabe naravnih dobrin.

Ugotovitev: V osnutku z dne 01. 06. 2016 je predlog upoštevan.

Ostali temeljni ukrepi

Ukrep OS1 (OS1a) *Program temeljnih ukrepov za ublažitev škodljivih vplivov na stanje vodnih teles zaradi možnosti odstopanj od okoljskih ciljev*: Zavod navaja, da je opis potrebno dopolniti z ugotovitvami izvedene presoje vplivov na okolje – pogoji iz naravovarstvenega soglasja in dovoljenja za poseg v naravo.

Ugotovitev: V osnutku z dne 01. 06. 2016 je ukrep spremenjen. Ukrep je spremenjen in se nanaša na *Uredbo o državnem prostorskem načrtu za območje hidroelektrarne Mokrice (Uradni list RS, št. 69/13)*, za katerega se vodi ločen postopek presoje

Raba vode

V smernicah so podani predlogi ukrepov za problematiko rabe vode in naravovarstvene vsebine, predlogi za načrtovane rabe vode (predvsem mHE), podrobnejše naravovarstvene usmeritve za umeščanje mHE, akumulacije, urejanje vodotokov (Drave, Rižane in Mure). Gre za konkretne predloge in usmeritve. Podane so usmeritve za rabo vode glede na naravovarstvene vsebine, predlogi za načrtovanje (mHE), akumulacije, Dravo, Rižano in Muro,

Ugotovitev: Podane predloge ukrepov se smiselno upošteva pri pripravi omilitvenih ukrepov oziroma priporočil. Glede umeščanja mHE z NUV II niso predvidni ukrepi. Glede na ostale planske akte (Akcijski načrt za OVE), je tudi izdelana strategija umeščanja mHE. Glede na program hidroenergetske rabe voda, lahko zaradi preoblikovanja fizičnih značilnosti kot posledica hidroenergetske rabe, pride do morebitnih odstopanj od okoljskih ciljev (NUV II VO Donava, Poglavje 5.5 Izjeme pri doseganju ciljev). Vlada Republike Slovenije sprejme odločitev o odstopanju od doseganja okoljskih ciljev na podlagi nacionalnega energetskega programa, DPN, Celovite presoje vplivov na okolja ali okoljevarstvenim soglasjem in je s tem izkazan javni interes, se zagotovi boljša možnost, se ublažijo škodljivi vplivi na stanje voda ali se zagotovi, da se ne bo ogrozilo uresničevanja okoljskih ciljev na drugih vodnih telesih na istem vodnem območju.

Na podlagi predloga vključevanja naravovarstvenih smernic (predlog ZRSVN poslan 19. 4. 2016 na MOP) je v naslednje ukrepe (HM1a - *Ukrepi, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala pri proizvodnji električne energije v velikih hidroelektrarnah*, HM7b – *Določitev prioritet za vzpostavitev prehodnosti za vodne organizme na obstoječih prečnih objektih* in HM8b2 - *Strokovna podlaga za odločanje v okviru postopka pridobitve vodnih soglasij*, vključeno tudi, da se pri izvedbi omenjenih ukrepov upoštevajo podrobnejše naravovarstvene usmeritve za urejanje voda, ki so Priloga NUV II. Predloga ukrepov HM8b6 in HM8b7 sta bila po dopolnitvah PU NUV II v juniju izvzeta iz programa.

Urejanje voda

Ukrepi U1.1 – U1.8 (U1) *Urejanje voda in vodne infrastrukture*, HM7 (HM7a) *Ukrepi za zagotavljanje prehodnosti rib preko prečnih objektov*, HM8 (HM8a) *Ukrepi, ki se navezujejo na zagotavljanje dobrega hidromorfološkega stanja voda*:

V opisu ukrepov U1.1 – U1.8 (U1) so pod točkami 2. Kohezijski projekti: zagotovitev poplavne varnosti, 3. Graditev vodne infrastrukture in 4. Investicijsko vzdrževanje vodne infrastrukture in vzdrževanje vodne infrastrukture v javno korist navedeni konkretni ukrepi urejanja voda. Ker razen imena projekta gradivo NUV II in PU NUV II ne vsebuje podatkov o lokaciji in načinu izvede posegov, se do teh posegov v naravovarstvenih smernicah ne more opredeliti.

Ugotovitve: Ukrepi so spremenjeni in dopolnjeni. Ukrepi U1.1 – U1.8 so združeni v ukrep U1a. Ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti navaja seznam iz *Kataloga ukrepov NZPO* in drugih predvidenih planov. Za NZPO bo izdelan kot samostojen dokument in se ga ne presoja v okviru te naloge.

Na podlagi predloga vključevanja naravovarstvenih smernic (predlog ZRSVN poslan 19. 4. 2016 na MOP) se je v ukrepe U1a - *Varstvo pred škodljivim delovanjem voda*, U2a - *Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin* ter U3a - *Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč* vključilo v ukrepe tudi, da se pri izvedbi omenjenih ukrepov upoštevajo podrobnejše naravovarstvene usmeritve za urejanje voda, ki so Priloga NUV II.

V nadaljevanju so podane usmeritve za odkupe zemljišč zaradi varstva pred škodljivim delovanjem voda, interventni in sanacijski posegi, podrobnejše naravovarstvene usmeritve za urejanje voda (priloga 2 smernic ZRSVN), konkretni ukrepi za izboljšanje hidromorfologije vodotokov (priloga 3 smernic ZRSVN) ter ukrepi za trajnostno upravljanje Drave (priloga 3 smernic ZRSVN) z namenom da se pripravljene vsebine smiselno vključi v NUV II in PU NUV II.

Ugotovitve: V postopku presoje so bila podana priporočila, ki se nanašajo na upoštevanje usmeritev Zavoda (priloga 2 in 3 smernic ZRSVN). Na podlagi usklajevanja z ZRSVN sta v osnutku NUV II in PU NUV II povzeti prilogi 2 in 3 iz smernic in vključeni v NUV kot priloga..

Na podlagi mnenja ZRSVN o vključevanju naravovarstvenih vsebin (predlog poslan na MOP 19. 4. 2016) so bile le te vključene tudi v dopolnilna ukrepa DUDDS4 - *Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva rabe tal v obrežnem pasu na stanje voda* ter DUDDS5.2 - *Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva regulacij in drugih ureditev vodotokov, zadrževalnikov, jezer in obalnega morja na stanje voda* in sicer se v ukrepa vključi tudi, da se pri izvedbi omenjenih ukrepov upoštevajo podrobnejše naravovarstvene usmeritve za urejanje voda, ki so Priloga NUV II.

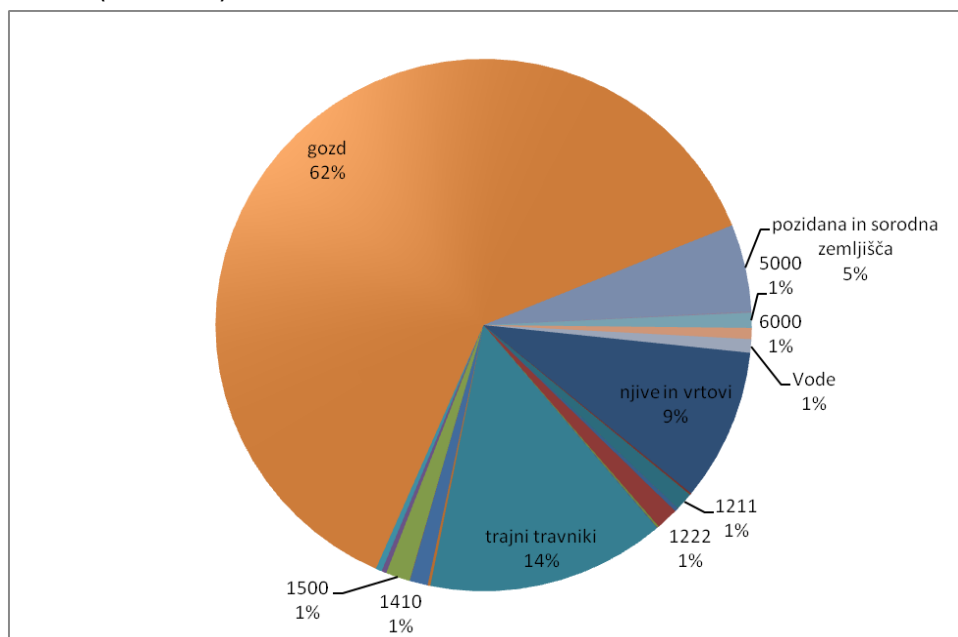
Ukrepi DUDDS7, DUDDS9 ter DUDDS24 za katere je bil tudi podan predlog o vključevanju, so bili po dopolnitvah PU NUV II v juniju izvzeta iz programa.

3.5 PRIKAZ OBMOČIJ DEJANSKE RABE PROSTORA

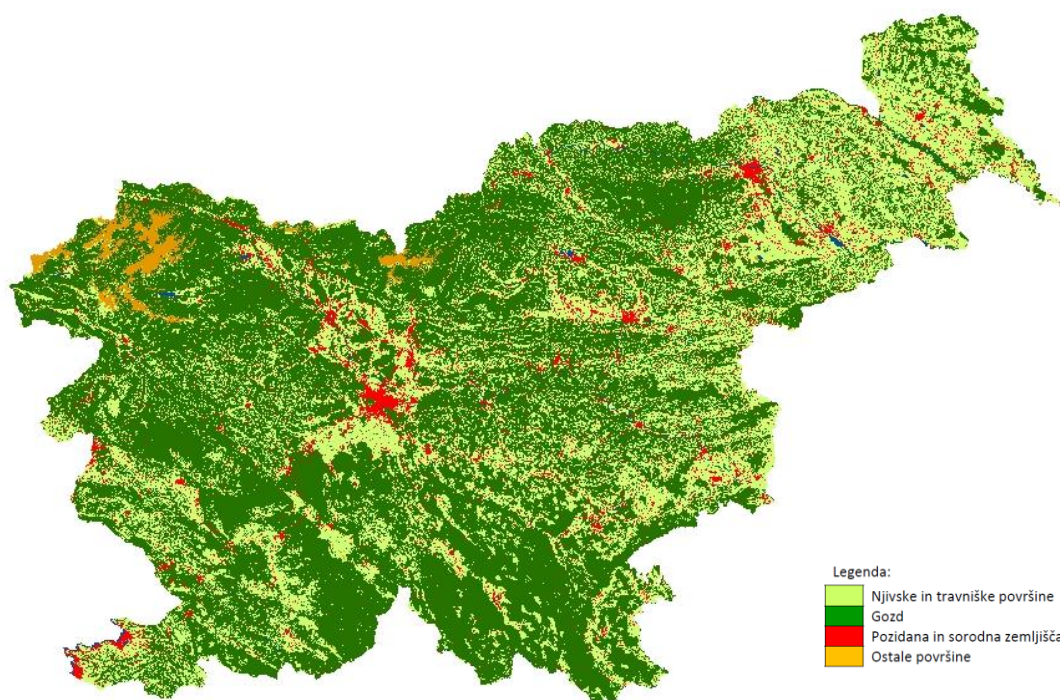
Preglednica 7: Prikaz dejanske rabe tal na območju načrta /vir: MKGP/

Naziv rabe	ID rabe	Delež (%)
Njiva	1100	9,23
Hmeljišče	1160	0,09
Trajne rastline na njivskih površinah	1180	0,02
Rastlinjak	1190	0,01
Vinograd	1211	1,07
Matičnjak	1212	0,00
Intenzivni sadovnjak	1221	0,23
Ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak	1222	1,34
Oljčnik	1230	0,11
Ostali trajni nasadi	1240	0,02
Trajni travnik	1300	14,38
Barjanski travnik	1321	0,17
Kmetijsko zemljišče v zaraščanju	1410	1,09
Plantaža gozdnega drevja	1420	0,01
Drevesa in grmičevje	1500	1,46
Neobdelano kmetijsko zemljišče	1600	0,29
Kmetijsko zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem	1800	0,37
Gozd	2000	62,30
Pozidano in sorodno zemljišče	3000	5,31
Barje	4100	0,00
Trstičje	4210	0,00
Ostalo zamočvirjeno zemljišče	4220	0,06
Suho, odprto zemljišče s posebnim rastlinskim pokrovom	5000	0,92
Odprto zemljišče brez ali z nepomembnim rastlinskim pokrovom	6000	0,67
Voda	7000	0,82

Slika 14: Dejanska raba tal (marec 2016) /vir: MKGP/

Slika 15: Dejanska raba tal (marec 2016) /vir: grafične podlage MKGP/

3.6 VRSTE IN HABITATNI TIPI, ZA KATERE JE OBMOČJE NATURA DOLOČENO, VKLJUČNO S PODATKI, NAVEDENIMI V STANDARDNEM OBRAZCU ZA PODATKE O OBMOČJU NATURA

Predmet pričujočega dodatka je presoja operativnega programa na strateški ravni v skladu z opredeljenimi cilji v poglavju 3.1 in ne presoja vplivov na posamezne kvalifikacijske vrste ali HT. Lokacije posegov v operativnem programu niso poznane, zato seznami in podatki o kvalifikacijskih vrstah in habitatnih tipih niso relevantni. Kvalifikacijske vrste in habitatne tipe za posamezno območje Natura 2000 določa Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US in 3/14, 21/16). Podatki iz standardnega obrazca za območje Natura so dostopni v Naravovarstvenem atlasu (vir: <http://www.naravovarstveni-atlas.si/nvajavni/>).

Podatki so razvrščeni v sledečih poglavjih:

- poglavji 1 in 2; splošni podatki o območju (ime, koda, geografski položaj, velikost,...)
- poglavje 3; podatki o ekološkem stanju vrst in HT na območju (HT: stopnja reprezentativnosti, delež površine HT, stopnja ohranjenosti strukture, skupna ocena vrste: podatki o velikosti populacije, stopnja ohranjenosti življenjskega prostora, stopnja izolacije populacije, skupna ocena.
- poglavje 4; opis območja (glavne značilnosti, kot npr. habitatni in njihov delež na območju, pomen območja, ranljivost, lastništvo...
- Sledijo še štiri poglavja (varstveni status, povezava s CORINE biotopi, dejavnosti na in v bližini območja, ter njihov vpliv nanj,...), ki pa za območja Natira 2000 v Sloveniji še ne vsebujejo podatkov.

Glede na Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US in 3/14, 21/16) je v Sloveniji zavarovanih 114 vrst (Direktiva o habitatih), 60 habitatnih tipov (Direktiva o habitatih) in 122 vrst ptic (Direktiva o pticah).

3.7 MOREBITNI NAČRTI ZA UPRAVLJANJE OBMOČJA IN USMERITVE, KI IZHAJAJO IZ NJIH

PROGRAM UPRAVLJANJA OBMOČIJ NATURA 2000 (2015 – 2020)

Osnovni namen programa upravljanja je izpolnjevanje obveznosti varstva posebnih varstvenih območij – območij Natura 2000, glede na Direktivo o pticah in Direktivo o habitatih in zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti evropsko pomembnih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov. S programom upravljanja so podrobneje opredeljeni varstveni cilji in ukrepi na območjih Natura 2000, pa tudi pristojni sektorji in odgovorni nosilci za izvajanje varstvenih ukrepov (priloga 6.1 PUN 2000 »Cilji in ukrepi«). Tako se omogočajo horizontalne povezave s strateškimi načrti in razvojnimi programi. Za postopek priprave NUV je s PUN 2000 predvideno, da se preko naravovarstvenih smernic vključijo varstveni cilji iz priloge 6.1 1 PUN 2000, ki se nanašajo na zagotavljanje prehodnosti vodotokov in zmanjšanje hidromorfoloških obremenitev (primeroma izboljšanje strukture dna in brežin vodotokov) kakor tudi cilje, ki se dosegajo ob vzdrževanju vodotokov ali njihovi sanaciji (tako vzdrževanje nasipov in kanalov, ki omogoča preživetje Natura vrstam in ohranja strukturo in funkcijo obrežnih habitatnih tipov, prilagojeno čiščenje zarasti vodotokov in odstranjevanja naplavin).

Program upravljanja območij Natura 2000 predvideva horizontalne povezave z NUV II z namenom, da se pri urejanju voda upoštevajo varstveni cilji in ukrepi na območjih Natura. Z vključevanjem varstvenih ciljev, ki so predvideni s PUN 2000 se v NUV II zagotavlja ohranjanje oz. izboljšanje stanja habitatnih tipov in vrst.

AKCIJSKI NAČRT ZA OBNOVLJIVE VIRE ENERGIJE ZA OBDOBJE 2010-2020 (AN OVE)

V okviru podnebno - energetskega paketa EU so dogovorjeni novi cilji za spodbujanje obnovljivih virov energije. Cilji slovenske energetske politike za obnovljive vire energije so:

- zagotoviti 25 % delež obnovljivih virov energije v končni rabi energije in 10 % obnovljivih virov energije v prometu do leta 2020, kar po trenutnih predvidevanjih pomeni podvojitve proizvodnje energije iz obnovljivih virov energije glede na izhodiščno leto 2005,
- ustaviti rast porabe končne energije,
- uveljaviti učinkovito rabo energije in obnovljive vire energije kot prioritete gospodarskega razvoja,
- dolgoročno povečevati delež obnovljivih virov energije v končni rabi energije do leta 2030 in nadalje.

Ukrepi akcijskega načrta so zasnovani na podlagi ciljev glede deleža energije iz obnovljivih virov v letu 2020 v sektorjih: ogrevanje in hlajenje, električna energija in promet.

Akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje 2010-2020 (AN OVE) predvideva, da bodo skoraj polovico proizvedene energije zagotovile velike hidroelektrarne, vendar izgradnja samih hidroelektrarn ni del AN OVE, temveč ločenih postopkov priprave prostorsko planske dokumentacije na državnem in lokalnem nivoju, ki zahtevajo pripravo ločenih CPVO. Kljub vsemu

tovrstna usmeritev AN OVE kaže na visok pomen pridobivanja energije iz vode za Slovenijo. Na drugi strani NUV II predvideva dodatne in dopolnilne ukrepe, ki bodo omejili rabo voda na način, ki bo zagotavljal trajnostno rabo voda kot vodnega vira, kar vodi tudi v omejevanje rabe voda za energetske izrabe. Na tem mestu poudarjamo, da je za načrt AN OVE postopek izdelave CPVO še v teku v tem trenutku ni možno predvideti njegove končne oblike oz. ugotoviti končne skladnosti obeh dokumentov. Vsekakor uveljavitev NUV II pomeni novo strateško podlago s katero se bo moral AN OVE v procesu svojega nastajanja dodatno uskladiti oz. zagotoviti trajnostno rabo voda skladno z ukrepi NUV II.

Na tem mestu poudarjamo, da gre za načrt, kjer proces CPVO še poteka in zato še ni dokončen. Prav tako bodo zanj še izvedeni postopki javne razgrnitve.

OPERATIVNI PROGRAM OSKRBE S PITNO VODO ZA OBDOBJE OD 2015 DO 2020

Na področju zagotavljanja oskrbe s pitno vodo v Republiki Sloveniji je pripravljen Operativni program oskrbe s pitno vodo za obdobje od 2015 do 2020. Operativni program ima osem glavnih ciljev in ukrepov za doseganje le-teh. Skrbi za varstvo zajetij za pitno vodo pred onesnaženjem, uvaja monitoring kakovosti podzemne vode oziroma površinske vode, ki se uporablja za oskrbo s pitno vodo, zmanjšuje vodne izgube v javnih vodovodih, zagotavlja rezervna zajetja za pitno vodo, stremi k doseganju standardov opremljenosti naselij, povečuje varnost oskrbe s pitno vodo na območjih javnih vodovodov, prav tako učinkovitosti in gospodarnosti izvajanja javne službe in spodbuja varčno rabo pitne vode. Program je skladen s cilji NUV II.

OPERATIVNI PROGRAM ODVAJANJA IN ČIŠČENJA KOMUNALNE ODPADNE VODE (OPOČKOV) IN UREDBA O ODVAJANJU IN ČIŠČENJU KOMUNALNE ODPADNE VODE (URADNI LIST RS, ŠT. 98/15)

Na področju varstva voda pred onesnaževanjem je OPOČKOV eden ključnih izvedbenih aktov za doseganje ciljev iz Nacionalnega programa varstva okolja. Nanaša se na varstvo vseh površinskih in podzemnih voda na območju Republike Slovenije pred onesnaževanjem okolja, vnosom dušika ter fosforja in pred mikrobiološkim onesnaženjem na s predpisi določenih območjih s posebnimi zahtevami, zaradi odvajanja komunalne vode. Določena so tudi območja poselitve, za katere je potrebno v predpisanih rokih zagotoviti ustrezno odvajanje in čiščenje komunalne vode, z usmeritvami. Določa mejne vrednosti parametrov in učinkov čiščenja komunalne vode za komunalne čistilne naprave.

Uredba določa standarde odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, reke in prehodne roke za doseganje teh standardov ter obvezne naloge in storitve javne gospodarske službe. Prav tako določa minimalne standarde ustreznega čiščenja komunalnih odpadnih voda. Program je skladen s cilji NUV II.

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBDOBJE 2014–2020 (PRP 2014–2020)

Program razvoja podeželja Republike Slovenije je skupni programski dokument Slovenije in Evropske komisije, ki predstavlja programsko osnovo za črpanje finančnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP). Odgovorni organ za pripravo PRP 2014–2020 ter za spremljanje, nadzor in vrednotenje je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

PRP 2014–2020 se osredotoča na tri glavna področja, s katerimi Slovenija zagotavlja izboljšanje biodiverzitete, stanje voda in tal, konkurenčnost kmetijskega sektorja in socialno vključenost ter lokalni razvoj podeželskih območij, s čimer se v največji meri odraža nacionalne prednostne naloge, ki jih je Slovenija opredelila na podlagi analize danosti in stanja kmetijstva, živilstva in gozdarstva, pa tudi vpetosti teh gospodarskih panog v dogajanje na podeželju in celotnem prostoru.

Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (PRP 2014–2020) tako kot NUV II sledi zagotavljanju dobrega stanja okolja. Tako lahko zaključimo, da sta dokumenta skladna in njuno izvajanje pomeni pozitiven kumulativni vpliv na okolje.

3.8 OPIS OBSTOJEČEGA IZHODIŠČNEGA STANJA OBMOČJA

Med varovana območja v Sloveniji uvrščamo območja Natura 2000 in zavarovana območja. Območja Natura so opredeljena v skladu z Direktivo o pticah in s Habitatno direktivo. Zavarovana območja se delijo na širša (narodni, regijski, krajinski park) in ožja (strogi naravni rezervat, naravni rezervat in naravni spomenik).

NATURA OBMOČJA

V Sloveniji je z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 3/14, 21/16) določenih 355 območij Natura 2000, od tega jih je 324 določenih na podlagi direktive o habitatih in 31 na podlagi direktive o pticah. Natura 2000 območja trenutno skupaj obsegajo 768.422 ha oziroma skoraj 38 % površine Slovenije (ARSO, gis.arso.gov.si, april 2016). Območij Natura 2000 odvisnih od vode je 211 (639.669 ha) po direktivi o habitatih, oziroma 11 (78.914 ha) po direktivi o pticah (vir: grafične podlage)

Območja se pretežno prekrivajo, saj je več kot polovica površin, predlaganih na podlagi direktive o habitatih, znotraj predlaganih posebnih varstvenih območij po direktivi o pticah. Gozdovi pokrivajo 71 % površine območij Natura 2000, nad gozdno mejo je 5 %, kmetijskih zemljišč in zemljišč v zaraščanju je 23 %, voda je 1 %, pozidanega pa je 2 % površine.

V zavarovanih območjih (Triglavskem narodnem parku, regijskih in krajinskih parkih ter rezervatih in naravnih spomenikih) je 29 % površine območij Natura 2000.

Območja Natura 2000 so prikazana v spodnji preglednici in na sliki 4.

Preglednica 8: Območja Natura 2000 v Sloveniji /vir: MOP, Natura 2000 v Sloveniji/

Območja Natura 2000	Število območij	Skupna površina (km ²)	% površine Slovenije
Posebna območja varstva po Direktivi o pticah	31	5.077	24,6
(Potencialna) Posebna ohranitvena območja iz Direktive o habitatih	324	6.640	32,1

Približno 71 % slovenskega omrežja Natura 2000 pokrivajo gozdovi, kar je za ca. 15 % več kot je evropsko povprečje in kaže v splošnem na njihovo dobro ohranjenost. Kljub temu so bili nekateri tipi gozdov, zlasti nižinski poplavni, v preteklosti precej izkrčeni in niso v ugodnem stanju ohranjenosti. Od negozdnih površin je v omrežju Natura 2000 okoli 23 % kmetijskih zemljišč v uporabi, med njimi pa so najpomembnejši ekstenzivni travniki. Ti so v mnogih območjih še v ugodnem stanju ohranjenosti, pritiski na zmanjševanje ugodnega stanja pa so veliki tako po naravni poti z zaraščanjem zaradi opuščanja kmetovanja kot zaradi intenzifikacije njihove rabe. Kmetijska območja z visoko naravno vrednostjo so ena pomembnejših možnosti za doseganje večje biološke pestrosti in zaščite ogroženih habitatov na posameznih podeželskih območjih. Na splošno jih lahko označimo kot značilna območja ekstenzivnega kmetijstva z veliko pestrostjo bioloških vrst in habitatov. Celinskih voda je površinsko le za dober odstotek omrežja, vendar so življenjski prostor velikega števila vrst in habitatnih tipov Natura. Pomembno vlogo v omrežju Natura 2000 imajo jame, ki so predmet ohranjanja na več kot 70 območjih (od skupaj 354). Človekova bivališča so pomembna za razmnoževanje, počivanje oziroma prezimovanje nekaterih vrst, zato so na območju Natura bistvena tudi nekatera pozidana območja. Zlasti gre za živali iz skupin ptic (npr. bela štoklja, veliki skovik) in sesalcev (npr. netopirji).

Na območjih Natura je treba v skladu s 7. členom Uredbe o posebnih varstvenih območjih posege in dejavnosti načrtovati tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih in živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese in ustrezno rabo;
- ohranja in izboljšuje kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovna povezanost, če je ta prekinjena.

Stanje ohranjenosti habitatnih tipov in vrst

Preglednica 9: Število vrst in habitatnih tipov /vir: Natura 2000 – biseri narave/

	Uredba 2004	Uredba 2013	Uredba 2016
Število habitatnih tipov – habitatna direktiva	56	60	60
Število vrst – habitatna direktiva	105	114	114
Število vrst – ptičja direktiva	101	119	119
Skupaj število vrst in habitatnih tipov (obe direktivi)	264	292	292

OHRANJENOST HABITATNIH TIPOV:

Habitatni tipi, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju, so tisti, ki so na ozemlju Republike Slovenije redki, ranljivi, imajo majhno naravno območje razširjenosti ali predstavljajo za določeno biogeografsko regijo značilen habitatni tip, in tisti, katerih ohranjanje v ugodnem stanju se izvaja na podlagi ratificiranih mednarodnih pogodb ali je v interesu Evropske unije. Ti habitatni tipi so razvrščeni po skupinah in so zbrani v prilogi 1 Uredbe o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09 in 33/13).

Pregled habitatnih tipov, ki so vezani na vodna telesa po (priloga 1 Uredbe o habitatnih tipih).

Morski, obalni in priobalni habitatni tipi

Preglednica 10: Pregled habitatnih tipov, ki so vezani na vodna telesa /priloga 1 Uredbe o habitatnih tipih/

Naziv HT	Physis	Natura
Peščena obrežja, stalno prekrita s tanko plastjo morske vode	11.2	1110
Morski grebeni	11.25	1170
Travniki morske trave	11.3	
Podmorski travniki s pozejdanko	11.34	1120*
Izlivi rek, estuariji	13.20	1130
Muljasti in peščeni položi brez vegetacije višjih rastlin	14	1140
Združbe enoletnic na obalnem drobirju	17.2	1210

Naziv HT	Physis	Natura
Poplavljeni muljasti položi s sestoji slanuš enoletnic	15.1	1310
Muljaste morske obale s prevladujočo travo iz rodu <i>Spartina</i>	15.2	1320
Obmorska močvirja	15.5	1410
Sestoji slanuš trajnic na muljastih polsuhih tleh	15.6	1420
Sredozemski obmorski klifi v območju delovanja valov in pršca	18.2	1240
Obalne lagune	21	1150*

Glavni cilji ohranjanja ugodnega stanja so:

- zmanjšanje onesnaževanja voda na raven, ki ne ogroža biotsko izjemno raznovrstnih ali dobro ohranjenih habitatnih tipov ter habitatov ogroženih ali endemičnih vrst;
- vrnitev degradiranih habitatnih tipov v ugodno stanje, kjer je to mogoče;
- preprečitev vnosa tujerodnih vrst.

Varstveni cilji so:

- Ohranitev ustreznih fizikalnih in kemijskih lastnosti morske vode ali izboljšanje njene kakovosti na delih, kjer je onesnažena
- Ohranitev ustrezne zgradbe in strukture morskega dna, obale, priobalnih območij in rečnih ustij.
- Omogočanje ritma in dinamike plimovanja, vpliva plimovanja na reke ali teka morskih tokov.
- Ohranitev za habitatni tip značilne sestave biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov.

Habitatni tipi sladkih voda:

Preglednica 11: Pregled habitatnih tipov, ki so vezani na sladko vodo /priloga 1 Uredbe o habitatnih tipih/

Naziv HT	Physis	Natura
Oligotrofne vode, revne s karbonati	22.11	
Distrofne stoječe vode	22.14	3160
Evrosibirske amfibijske združbe z enoletnicami	22.32	3130
Panonske amfibijske združbe	22.351	
Prosto plavajoča vegetacija	22.41	3150
Zakoreninjena podvodna vegetacija	22.42	3150
Podvodne preproge parožnic	22.44	3140
Kraška presihajoča jezera in polja	22.5	3180*
Rečna prodišča in bregovi	24.2	
Pionirske združbe prodišč gorskih rek in potokov	24.221	3220
Visoka steblikovja prodišč sredogorskih rek in potokov	24.222	3220
Alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo (<i>Salix eleagnos</i>) vzdolž njihovih bregov	44.11	3240
Vegetacija tekočih voda	24.4	3260
Enoletne združbe muljastih rečnih bregov	24.52	3270

Glavni cilji ohranjanja ugodnega stanja so:

- celovita obravnava voda;
- doseči stanje voda, ki ne ogroža biotsko izjemno raznovrstnih ali dobro ohranjenih habitatnih tipov ter habitatov ogroženih ali endemičnih vrst, predvsem z zmanjšanjem onesnaževanja voda;
- preprečitev vnosa tujerodnih vrst;
- spodbuditev rabe zemljišč, ki vzdržujejo vodni cikel in so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti;
- prilagajanje rabe prostora naravnim zakonitostim voda.

Varstveni cilji so:

- Ohranitev ustreznih fizikalnih in kemijskih lastnosti, količine in letne razporeditve vode ali izboljšanje stanja, če so fizikalne in kemijske lastnosti ali količina in letna razporeditev vode neustrezni.
- Ohranitev ustrezne struge, obrežja in dna sladkih voda.
- Ohranitev ustrezne dinamike voda (meandriranje, prenašanje in odlaganje proda, občasna naravna poplavitve mrtvic in drugo) ter hidrološke raznolikosti vodotokov (tolmunov, hitro ali počasi tekočih odsekov, brzic, slapišč in drugo).
- Ohranitev ločenosti voda po porečjih.
- Ohranitev povezanosti vodnega toka.
- Ohranitev za habitatni tip značilne sestave biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov.

Habitatni tipi barij in močvirij:

Preglednica 12: Pregled habitatnih tipov barij in močvirij /priloga 1 Uredbe o habitatnih tipih/

Naziv HT	Physis	Natura
Naravna in naravnim podobna visoka barja	51.1	7110*
Sestoji navadne rezike	53.3	7210*
Izviri s trdo vodo	54.12	7220*
Bazična nizka barja	54.2	7230
Prehodna barja	54.5	7140
Združbe bele kljunke na šotnem blatu	54.6	7150

- Habitatni tipi, ki so predmet odgovornosti za preprečevanje oziroma sanacijo okoljske škode, v skladu s predpisi o varstvu okolja, so habitatni tipi »Natura« iz tretjega stolpca preglednice.
- HT označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih EU, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

Glavni cilji ohranjanja ugodnega stanja so:

- ohranitev obstoječih ekološko pomembnih mokrišč in ugodnega stanja habitatnih tipov na njih ter obnova ekološkega značaja degradiranih celinskih voda, barij in močvirij, kjer je to izvedljivo;
- celovita obravnava voda;
- doseči stanje voda, ki ne ogroža biotsko izjemno raznovrstnih ali dobro ohranjenih habitatnih tipov ter habitatov ogroženih ali endemičnih vrst, predvsem z zmanjšanjem onesnaževanja voda;
- preprečitev vnosa tujerodnih vrst; spodbuditev rabe zemljišč, ki vzdržujejo vodni cikel in so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti;
- prilagajanje rabe prostora naravnim zakonitostim voda.

Varstveni cilji so:

- Ohranitev ustreznega vodnega režima ter kislosti ali bazičnosti.
- Ohranitev ustrezne sestave mineralnih in hranilnih snovi v vodi in tleh.
- Ohranitev za habitatni tip značilne sestave biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov.

Habitatni tip jame:

Preglednica 13: Pregled habitatnega tipa jame /priloga 1 Uredbe o habitatnih tipih/

Naziv HT	Physis	Natura
jame	65	8310

Večine podzemeljskih živali ne ogroža onesnaženje, ki večinoma izvira s površja. Vnos na videz manj nevarnih organskih snovi v podzemlje omogoča vdor površinskim vrstam, ki izpodrivajo izključno na podzemlje vezane vrste. Voda se v podzemlju samoočiščuje le do stopnje nitratov, ti pa se akumulirajo. Slabša se stanje voda v prodnih in peščenih nanosih pod tlemi ravnice, mestoma se je stanje poslabšalo tudi v kraških območjih. V Postojnsko-planinskem jamskem sistemu opazamo v povojnem obdobju vdor površinskih vrst vzdolž ponikalnice, a se je stanje po sanaciji razmer v Postojni izboljšalo. Zelo slabo je stanje na območju Kočevja, kjer so nekatere podzemeljske vode onesnažene zaradi intenzivne živinoreje, druge pa od smetišč; izginile so nekoč izjemno goste kolonije človeške ribice. V manjši meri opazamo podobne pojave drugod; v jamah, ki niso opazno onesnažene, neredko ne najdemo več živali, ki so prej bile prisotne. Sistematičnega spremljanja sprememb ni.

Glavni cilj ohranjanja ugodnega stanja je:

- ohranitev njihovega ugodnega stanja in ugodnega varstvenega statusa celotne podzemeljske favne.

Varstveni cilji so:

- Ohranitev teme, miru (brez motenj, ki jih povzročajo ljudje), ustrezne vlažnosti in zračnosti v jamah.
- Ohranitev jamskih tvorb in struktur.
- Ohranitev ustreznih fizikalnih in kemijskih lastnosti, količine in letne razporeditve vode v jamah ali izboljšanje stanja, če so fizikalne in kemijske lastnosti, količina in letna razporeditev vode neustrezni.
- Ohranitev ustrezne nizke količine organskih snovi v jamah.
- Ohranitev naravne prehodnosti za živali.
- Ohranitev za habitatni tip značilne sestave biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov

OHRANJENOST VRST IN NJIHOVA OGROŽENOST:

Stanje ohranjenosti vrste pomeni skupek vplivov, ki delujejo na to vrsto in ima lahko dolgoročne posledice na razširjenost in številčnost njenih populacij na ozemlju Skupnosti.

Prednostne vrste so vrste v interesu Skupnosti, za ohranitev katerih je Skupnost še posebej odgovorna glede na delež njihovega naravnega območja razširjenosti, ki leži na ozemlju iz člena 2; te prednostne vrste so v prilogi II označene z zvezdico (*) - 1. člen direktive o habitatih.

Vrste v interesu Skupnosti pomenijo vrste, ki so na ozemlju Skupnosti:

- prizadete, razen vrst, katerih naravno območje razširjenosti je na tem ozemlju marginalno in ki v zahodni palearktični regiji niso prizadete ali ranljive, ali
- ranljive, kar pomeni, da bodo verjetno v bližnji prihodnosti prešle v skupino prizadetih vrst, če bodo še naprej delovali vzročni dejavniki, ali
- redke, kar pomeni, da so njihove populacije majhne in sedaj niso prizadete ali ranljive, se jim pa to lahko zgodi. Vrste živijo na omejenih geografskih območjih ali so redko raztresene na širšem območju, ali
- endemične in zahtevajo posebno pozornost zaradi posebnosti njihovega habitata in/ali možnega vpliva njihovega izkoriščanja na njihov habitat in/ali možnega vpliva njihovega izkoriščanja na njihovo stanje ohranjenosti.

Slovenija je ena izmed biotsko najraznovrstnejših držav, kar potrjujejo številne tuje in domače študije. Raznovrstnost se kaže tudi v zelo visokem deležu ozemlja države, vključenega v omrežje Natura 2000. Analiza doseganja ciljev Strategije ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji ugotavlja, da se je kljub različnim varstvenim režimom in precejšnjem napredku na nekaterih področjih (Natura 2000, zavarovana območja, uvedba ukrepa kmetijsko okoljskih plačil, varstveni ukrepi v gozdovih, načrtovanje pri sladkovodnem ribištvu) stanje ohranjenosti številnih habitatov in vrst v razmeroma kratkem času poslabšalo. Poslabšanje je zlasti posledica predvsem vse večjih pritiskov na biotsko raznovrstnost, zaradi širjenja poselitvenih območij, gradnje industrijskih območij in prometnic ter intenziviranja kmetijskih površin v ravninskih predelih in opuščanja rabe kmetijskih zemljišč v višinskih in odročnih legah. Omrežje Natura 2000 je v večini držav EU, vključno s Slovenijo, razen manjših pomanjkljivosti določeno in vključuje najbolj ohranjene habitate evropsko ogroženih vrst oziroma habitatnih tipov. Pregled njihovega stanja ohranjenosti se v vseh državah članicah EU izvaja vsakih šest let po pretežno enotni metodologiji.

ŽIVALSTVO:

Redke in ogrožene živalske vrste na območju Slovenije so zakonsko zaščitene z *Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah* (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, Odločba US 13.03.2008, 96/08, 36/09, 102/11)) in *Pravilnikom o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam* (Uradni list RS, št. 82/02, 42/10).

S prilogo 1 Uredbe o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah je zavarovanih: 54 vrst sesalcev, vse na območju Slovenije domorodne vrste ptic iz skupine slapnikov, ponirkov, cevonoscev, veslonožcev, močvirnikov, plamencev, plojkoljunov (razen mlakarice), ujed, kur (razen fazana in jerebice-gojenih), žerjavovcev, pobrežnikov, golobov (razen mestnega goloba), kukavic, sov, ležetrudnikov hudournikov, vpijatov, plezalcev in pevcov (razen sive vrane, šoje in srake), 16 vrst plazilcev, 19 vrst dvoživk, 34 vrst rib in piškurjev, 119 vrst hroščev in vse vrste iz 15 rodov, 102 vrsti metuljev, 24 vrst kačjih pastirjev in 8 vrst rakov.

V Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam je uvrščenih 59 vrst sesalcev, 162 vrst ptic in dodatno vsi pevci z izjemo 3 vrst, 24 vrst plazilcev, 19 vrst dvoživk, 74 vrst rib in piškurjev, 192 vrst hroščev, 223 vrst metuljev, vse vrste kačjih pastirjev ter 141 vrst rakov in dodatno še vse vrste iz 5 rodov rakov.

Vir: ARSO, 2016. *Poročilo o okolju v Sloveniji 2009*

SESALCI:

Med sesalci je ogroženih 46% vseh vrst, ki se pojavljajo pri nas. Na rdečem seznamu ogroženih živalskih vrst je v kategorijo prizadetih vrst uvrščenih šest vrst morskih sesalcev iz skupine kitov in delfinov (*Cetacea*). Stalna prisotnost v slovenskem delu Jadranskega morja je ugotovljena za navadnega delfina (*Delphinus delphis*) in veliko pliskavko (*Tursiops truncatus*), preostale vrste pa v severni del Jadrana zaidejo le naključno (NB10).ocene gostote populacije velikih pliskavk na območju slovenskih teritorialnih voda od leta 2004 dalje kažejo relativno stalnost, to je 0,068-0,07 osebkov/km², kar pomeni skupno okoli 70 osebkov. Velikost posameznih skupin niha med 1 in 43 osebkov, povprečna velikost pa je 8 osebkov. Večina (88,9 %) skupin je sestavljena iz manj kot 15 osebkov. Čeprav se skupine nenehno mešajo in spreminjajo, nekateri osebkov tvorijo relativno stabilne skupine. Mladiči so bili opaženi v 53,3 % vseh skupin. Skoraj vsako leto je opaženih nekaj novorojenih delfinov, zabeleženi pa sta tudi najdbi dveh poginulih mladičev. Delfini se v našem morju zadržujejo redno in jih je moč opaziti skozi celo leto, vendar se zaradi svoje mobilnosti ne prestopajo giblejo tudi v morskih vodah sosednje Italije in Hrvaške. Stanje populacije, predvsem številčnost in gostota velikih pliskavk v slovenskem morju, je lahko posredni kazalec stanja morskega okolja.

Človeški dejavniki, ki lahko vplivajo na stanje populacije delfinov, so prekomerni ulov rib, prilov (hkrati se z ribami v mreže ujamejo tudi delfini), onesnaženje morja in pomorski promet.

Stanje populacije velikih pliskavk se v slovenskem morju spremlja šele v zadnjih letih, zato je težko določati izhodiščno stanje, ki bi verjetno pomenilo dejansko ugodno stanje vrste ali populacije na tem območju. Spremljanje stanja in ohranjanje ugodnega stanja populacije velikih pliskavk je predpisano s podzakonskimi predpisi Zakona o ohranjanju narave, skladno z Direktivo o habitatih in Resolucijo o nacionalnem programu varstva okolja 2005-2012 ter mednarodnega Sporazuma o ohranjanju kitov in delfinov Črnega morja, Sredozemskega morja in atlantskega območja ob njem (ACCOBAMS).

Od ostalih sesalcev, ki so vezani na vodo in so ogroženi velja omeniti tudi vidro. Glavni vzrok ogroženosti sesalcev so predvsem izguba habitata zaradi intenzivnega kmetijstva, fragmentacija habitatov zaradi izgradnje novih cest, onesnaževanje vodotokov in neustrezno urejanje njihovih bregov. Vidro ogrožajo spremembe habitata, kot so regulacije vodotokov in odstranjevanje obrežne vegetacije, onesnaževanje vodotokov, nesreče in nezakonit lov.

PTICE:

Po podatkih dosedanjih monitoringov in drugih podatkih po številu vodnih ptic najbolj izstopa območje Drave oziroma panonski del reke Drave, ki predstavlja skoraj 50% vseh prešteti vodnih ptic različnih vrst. Območje reke Drave sodi med globalno pomembna območja zaradi rednega pojavljanja več kot 20.000 osebkov vodnih ptic in ga kot posebno območje varovanja opredeljuje pojavnost vrst: mali ponirek, kormoran, velika bela čaplja, njivska gos, beločela gos, mlakarica, sivka, čopasta črnica, zvonec, mali žagar, veliki žagar, liska in rečni galeb. Zanimiva območja z vidika vodnih ptic so tudi območje Obale s Sečoveljskimi solinami in Škocjanskim zatokom, območje Zgornje Save in akumulacijska jezera (Ptujsko in Ormoško jezero, Zbiljsko jezero). Tudi Sečoveljske soline so območje globalnega varstvenega pomena zaradi pojavljanja več kot 1 % biogeografske populacije rumenonogega galeba in jih kot posebno območje varovanja opredeljujejo vrste: polarni slapnik, črnoprsti ponirek, mala bela čaplja, velika bela čaplja, žvižgavka, liska, spremenljivi prodnik, rumenonogi galeb in kričava čigra.

V obdobju 2002–2008 januarskega štetja vodnih ptic je bilo zabeleženih 81 različnih vrst vodnih ptic, od teh so zimsko prisotnost 44 vrst zabeležili vsako leto, 10 vrst pa samo enkrat v omenjenem obdobju. Daleč najštevilnejša vrsta je bila raca mlakarica. Več kot 10 % vseh vodnih ptic so predstavljali rečni galeb leta 2008 (8052 osebkov) in rumenonogi galeb leta 2007 (6.922 osebkov) ter liska. Trend naraščanja številčnosti populacij se v danem obdobju kaže zlasti pri vrstah: polarni slapnik, črnoprsti ponirek, vranjek, kormoran, velika bela čaplja, labod grbec, konopnica, mlakarica, veliki žagar, srednji žagar, mokož, liska, priba, pikasti martinec, rečni galeb, rumenonogi galeb, kričava čigra, vodomec in povodni kos. Medtem ko se je izrazito naraščanje številčnosti pri kormoranu v omenjenem obdobju, kot kaže, ustavilo, pa je presenetljiv porast v številčnosti vranjeka, povodnega kosa in vodomca, ki pa so predvsem posledica natančno izvedene števne metode v letih 2007 in 2008.

Izrazit dejavnik, ki vpliva na razširjenost vodnih ptic, je zaledenost vodnih teles, še zlasti v najbolj kontinentalnem delu države, SV Sloveniji, kjer je bilo število vodnih ptic na večini rek opazno večje v času nizkih zimskih temperatur. Hiter rečni tok ter neporasla, kamnita in plitva struga, so značilnosti, ki ustrezajo majhnemu številu vodnih ptic. Nasprotno je število vodnih ptic tudi na relativno majhnih, počasi tekočih rekah z zaraščeno strugo, veliko (npr. Ljubljanica in Krka). Na Notranjskem sta število in prisotnost vodnih ptic v največji meri odvisna od poplavljenosti kraških polj in dolin.

V Sloveniji redno gnezdi okrog 200 vrst ptic. V obdobju zadnjih treh desetletij je pri nas prenehalo gnezditi šest vrst: prlivka, rjavoglavi srakoper, južna postovka, kozica, kvakač in sredozemski kupčar.

Natura 2000 vrste so tiste vrste, ki jih na območjih Natura 2000 varuje Uredba o posebnih varstvenih območjih – območjih Natura 2000 (Ur.l. RS, št. 45/04). V Sloveniji gnezdi 23 Natura 2000 vrst, ki so vezane na kmetijsko krajino: bela štorclja, čmočeli srakoper, hribski škranec, kačar, kobiličar, kosec, kotorna, pisana penica, pogorelec, prepelica, priba, repaljščica, rjava cipa, rjava penica, rjavi srakoper, rumena pastirica, slavec, slegur, smrdokavra, veliki skovik, vijeglavka, vrtni strnad in zlatovranka. Med posameznimi vrstami, za katere obstajajo kvantitativni podatki vezani na več zaporednih let na nivoju države ali vsaj lokalno, je potrebno omeniti predvsem kosca, belo štorcljo, navadno čigro, zlatovranko, čmočelega srakoperja, vrtnega strnada, velikega skovika, lesno sovo, koconogega čuka, kozačo, veliko uharico, divjega petelina, gozdnega jereba in beloglavega jastreba ter ostale ujede.

Po nekaterih podatkih je v Sloveniji ogroženih približno 60% vrst ptic. Največje ogrožanje predstavlja izguba habitata, predvsem zaradi izsuševanja mokrišč in uničevanja obrežne vegetacije.

PLAZILCI:

V Sloveniji živi 21 vrst plazilcev (ena vrsta želve, slepec, osem vrst kušaric in enajst vrst kač). Pri tem niso upoštevane morske želve, med katerimi je najpogostejša kareta (*Caretta caretta*), saj so le občasno prisotne v našem morju, nobena od njih pa se na naših obalah ne razmnožuje. Vrstna raznolikost plazilcev je najvišja v zahodnem delu Slovenije (Primorska in Istra) in najnižja v vzhodnem, subpanonskem delu (Tome, 1996), medtem ko endemnih vrst, ki bi živele le na območju Slovenije, med plazilci ni. Vsi domorodni plazilci so v Sloveniji zakonsko zaščiteni in veljajo za zavarovane vrste. Plazilci so med najbolj ogroženimi živalskimi skupinami v Sloveniji. Večina jih sodi v skupino ranljivih vrst. Med ogrožene vrste sodi močvirska sklednica (*Emys orbicularis*), ki jo ogroža tujerodna vrsta želva rdečevratka (*Trachemys scripta elegans*). Najpogostejši vzrok ogrožanja plazilcev je degradacija njihovih življenjskih prostorov, bodisi zaradi njihovega izginotja oz. uničevanja ali zaradi onesnaženja. Omeniti je treba tudi ubijanje kač zaradi strahu ali predsodkov, ki je pri nas še vedno zelo razširjeno.

DVOŽIVKE:

V Sloveniji živi 19 vrst dvoživk, štiri vrste imajo po dve podvrsti. Posebno mesto med njimi ima človeška ribica ali močeril (*Proteus anguinus*), tudi zaradi jamskega načina življenja. Črni močeril (parkelj), odkrit leta 1986, je naš endemit, saj je znan samo z dveh najdišč, na manj kot sto kvadratnih kilometrih belokranjskega krasa. Zakonsko varovanje vrst dvoživk je v Sloveniji relativno dobro urejeno, saj vse sodijo med zavarovane vrste. Vse slovenske dvoživke so uvrščene na rdeči seznam ogroženih vrst.

Vzroki za izginjanje in fragmentacijo habitatov dvoživk so nenadzorovana urbanizacija, predvsem razpršena poselitev, kmetijska dejavnost, razvoj infrastrukture (ceste, daljnovodi) in promet, regulacije vodotokov in protipoplavne ureditve njihovih poplavnih območij, čiščenje in izsekavanje vegetacije na bregovih in v puferskem pasu vodotokov; odstranjevanje mejic in drugih podobnih struktur v krajini, ki delujejo kot migratorni koridorji; zasipavanje in izsuševanje mokrišč oz. t.i. "ničvrednih območij", nevzdrževanje, zaraščanje in uničevanje mlak in kalov, predvsem na kraških območjih, zaradi prenehanja njihove tradicionalne rabe; uvajanje ali spontano naseljevanje tujerodnih in invazivnih živalskih in rastlinskih vrst, in drugo. Kljub zakonskem varovanju dvoživk na nekaterih območjih Slovenije še vedno prihaja do množičnega lova žab za prehrabene namene.

RIBE IN PIŠKURJI:

V celinskih vodah Slovenije, razdeljenih med donavsko in jadransko povodje, ki se po izvorni sestavi ihtiofavne razlikujeta tako po sestavi kot po številu vrst, naj bi živelo 81 izključno sladkovodnih rib (68 izvirmih) in 3 piškurji. Največ podatkov o razširjenosti je na razpolago za ribolovne vrste, poznavanje ekoloških zahtev in razširjenosti manjših nelovnih vrst pa je pomanjkljivo. V donavskem povodju živi 73 ribjih vrst (57 izvirmih), vključno s piškurjem, 12 vrst je naseljenih iz drugih celin in 4 iz jadranskega povodja. Endemnih vrst je 10, vendar nobena ne živi le v Sloveniji. V jadranskem povodju živi skupaj s piškurjema 40 (24 izvirmih) vrst, 9 je naseljenih in 7 preseljenih. Endemnih vrst je 12, nobena pa ne živi samo v Sloveniji. V zadnjih 100 letih je bilo po Sloveniji naseljenih 13 tujerodnih vrst, večina naseljenih iz Amerike in Azije, preseljenih pa 11, in sicer iz donavskega v jadransko povodje 7, obratno pa 4 vrste. Večina jih je namerno ali nenamerno naseljenih iz drugih dežel, predvsem za namene ribogojstva ali ribolova. V vseh primerih so posledice preseljevanja in naseljevanja negativne. Kompeticija (tekmovalnost) s tujerodnimi vrstami je glavni in edini vzrok za izginotje primorske podusti (*Chondrostoma genei*) in savete (*Chondrostoma soeta*) iz jadranskega porečja. Izpodrinila ju je v 60-ih letih naseljena podust iz donavskega porečja. Obe sta na seznamu izumrlih živalskih vrst Slovenije. Za dva piškurja vrst morski piškur (*Petromyzon marinus*) in potočni piškur (*Lampetra planeri*) ter čepo (*Alosa agone*) obstajajo o pojavljanju le literaturni podatki, sedanja (recentna) razširjenost pa ni znana. Zavarovanih je 58 vrst rib in piškurjev, ogroženih je 28 vrst. Habitatno varstvo sladkovodnih rib se pri nas še ni uveljavilo, učinkovito je samo pri varovanju habitatov soške postrvi. Od leta 2004 spada med zavarovane vrste sladkovodnih rib tudi jegulja (*Anguilla anguilla*) in je iz tega razloga v celinskih vodah in morju ni dovoljeno loviti. Pri morskem ribolovu se sicer pojavlja naključni ulov jegulj, vendar je količina tako ujetih živali neznatna. Ribolovnih je 43 sladkovodnih vrst rib, gospodarskega ribolova v celinskih vodah Slovenija ne dovoljuje, pač pa le športni ribolov.

Sladkovodne ribe in piškurje ogroža prevelik izlov in krivolov, preseljevanje vrst med sosednjima povodjema ter naseljevanje tujih vrst. Ogrožajo jih tudi fizične in kemične spremembe habitatov (regulacije, melioracije) in življenjskih pogojev kot posledica omenjenih posegov. Onesnaževanje voda je vzrok upadanja populacij in izginevanja številnih ribjih vrst po Sloveniji. Zaradi slabše kakovosti vode najprej izginejo občutljivejše vrste rib in nato postopoma še ostale.

Od skupno 258 vrst morskih rib, evidentiranih za območje Tržaškega zaliva, naj bi v slovenskem morju živelo 182 vrst. Iz skupine kostnic (*Osteichthyes*) je večina vrst (118) stalno prisotnih v slovenskem morju, 43 vrst pa se pojavlja le sezonsko ali naključno. Med 21 vrstami hrustančnic (*Chondrichthyes*) pa se v slovenskem obalnem morju redno pojavljajo le 3 vrste. Med gospodarskimi dejavnostmi z morskimi ribami je prevladujoč morski ribolov, v zadnjih letih pa se uveljavlja tudi njihova gojitev. Približno 90 % celotnega ulova predstavlja ulov sardele (*Sardina pilchardus*). V zadnjih letih narašča tudi komercialna gojitev brancinov (*Dicentrarchus labrax*) in orad (*Sparus auratus*).

METULJI:

Po ocenah naj bi se v Sloveniji pojavljalo okoli 3.200 vrst metuljev (*Lepidoptera*), med njimi je 1.500 vrst iz skupine velikih metuljev (*Macrolepidoptera*), preostale pripadajo malim metuljem (*Microlepidoptera*). Za 183 v Sloveniji živečih vrst dnevnih metuljev (*Rhopalocera*) je razširjenost v primerjavi z ostalimi vrstami metuljev relativno dobro raziskana. Od skupno 223 v Sloveniji ogroženih vrst metuljev je za 102 vrsti predpisan varstveni režim. Med evropsko pomembnimi vrstami so za 13 v Sloveniji živečih vrst metuljev iz priloge II Direktive o habitatih vzpostavljena posebna ohranitvena območja Natura 2000, za 17 vrst iz priloge IV pa zagotovljeno strogo vrstno varstvo. Črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*) in vzhodni lepoteč (*Nymphalis vaualbum*) sta prednostni vrsti po Direktivi o habitatih in za njuno varstvo je Evropska skupnost še posebej odgovorna.

Dnevne metulje ogrožata spreminjanje in uničevanje njihovega življenjskega prostora zaradi večjih gradbenih posegov, intenzivnega kmetijstva, zaraščanja opuščenih površin in izsuševanja mokrišč. Nočni metulji pa so dodatno ogroženi še zaradi povečanega cestnega prometa ter javne razsvetljave.

KAČJI PASTIRJI:

V Sloveniji živi 73 vrst kačjih pastirjev. To so žuželke z nepopolno preobrazbo, ki večino življenja preživijo kot ličinke v vodi, medtem ko je življenje odraslih žuželk mnogo krajše in traja praviloma le nekaj tednov. Evropske vrste delimo na enakokrile (*Zygoptera*) in raznokrile (*Anisoptera*) kačje pastirje. Njihovo preživetje je odvisno od številnih dejavnikov, zato so kačji pastirji pomemben bioindikator ohranjenosti vodnega in obvodnega življenjskega okolja.

V Sloveniji je kot ogroženih opredeljenih 40 vrst kačjih pastirjev, 24 vrst izmed njih pa je zavarovanih z domačo zakonodajo. V Prilogi II Direktive o habitatih je tudi 6 v Sloveniji živečih vrst kačjih pastirjev, pri čemer sta brzični škratec (*Coenagrion mercuriale*) in velika peščenka (*Lindenia tetraphylla*) izumrla, za preostale pa je z vzpostavitvijo posebnih varstvenih območij zagotovljeno varstvo njihovega življenjskega prostora. Za 7 vrst kačjih pastirjev iz Priloge IV Direktive o habitatih je urejeno vrstno varstvo.

Zaradi najrazličnejših človekovih posegov v naravo oziroma v življenjski prostor kačjih pastirjev so slednji danes močno ogrožena živalska skupina. Vzroki za ogroženost so kompleksni in vključujejo onesnaževanje stoječih voda ter uničevanje obrežne vegetacije, prekomeren vnos rib za potrebe športnega ribolova in spreminjanje naravne vrstne sestave ribje favne, vključno z vnosom tujerodnih vrst. Kačje pastirje ogrožajo tudi regulacije vodotokov, izsuševanje mokrišč, strojno čiščenje kanalov ter melioracijskih jarkov in reaktivacija naravovarstveno pomembnih glinokopov ter gramoznic.

HROŠČI:

V Sloveniji je prisotnih 16 vrst hroščev, navedenih v prilogi II Direktive o habitatih. Zaradi pomanjkanja podatkov o pojavljanju oziroma pomanjkljivega poznavanja biologije vrste so bila predlagana območja Natura 2000 za 10 vrst.

Poglavitni vzroki njihove ogroženosti so intenzivna gradnja infrastrukturnih objektov, hidroelektram in urbanizacija, intenzivno gnojenje travnikov, izginjanje stepskih in travnatih površin, odstranjevanje starih in napol odmrlih dreves iz gozdov, goloseki, onesnaževanje voda ter spreminjanje vodnega in obvodnega okolja, neposredno uničevanje jam (zasipavanje, odlaganje odpadkov ipd.), turistična raba jam in posredno onesnaževanje jam (Hlad in Skoberne, 2001).

RAKI:

Od 5 domorodnih evropskih vrst rakov, pri nas živijo tri vrste: *Astacus astacus* (jelševец), *Austropotamobius torrentium* (koščak) in primorski koščak (*Austropotamobius pallipes*). Vse tri vrste so zavarovane in ogrožene. Prisotnost rakov v naših vodotokih se je ugotavljalo predvsem v okviru ihtioloških raziskav, ki predstavljajo točkovno razširjenost vrst pri nas, ne omogočajo pa ocen velikosti populacije in populacijskih sprememb.

Vse tri vrste so zavarovane in ogrožene. Vzroki za ogroženost rakov so podobni v vseh evropskih državah, kjer so vrste prisotne. Nekoč bogato favno je na prelomu 19. stoletja zdesetkala bolezen račja kuga. Populacija rakov se od takrat tako v Evropi kot pri nas ni bistveno opomogla. Ponekod so raki ostanek nekdanje favne, drugje pa so se po ponovnem vnosu razmnožili. Danes so sladkovodni raki ogroženi predvsem zaradi organskega (komunalnega) onesnaženja vodotokov, mehanskih posegov v vodotoke, kot so regulacije, zadrževalniki, raba vode za različne namene – za pitno vodo, za male hidroelektrarne, za rejo rib ter prisotnost tujerodnih vrst rakov.

MEHKUŽCI:

Pet vrst sladkovodnih in kopenskih mehkužcev iz razreda polžev in školjk, ki naseljujejo območje Slovenije, ima tudi evropski pomen in so navedeni v Prilogi II Direktive o habitatih. Vrsti drobni svitek (*Anisus vorticulus*) in Gejerjev vrtenec (*Vertigo geyeri*) sta redki, poznavanje ekoloških zahtev in razširjenost obeh vrst so zelo slabo raziskani. Posebna pozornost velja naši edini jamski školjki, kuščerjeva kongerija (*Congerius kusceni*), z le enim najdiščem na skrajnem južnem delu Slovenije.

Z vse večjim onesnaževanjem potokov in rek je navadni škrdžek (*Unio crassus*) ponekod povsem izginil. Za to vrsto lahko ugotovimo, da pri nas postaja redka vrsta, v izginjanju. Na ozemlju Slovenije živečih je zavarovanih 160 vrst kopenskih in sladkovodnih vrst mehkužcev, od teh je 42 vrst ogroženih. Za zaščito teh vrst je potrebno varovati habitate vrst, preprečevati zmanjševanje raznolikosti površin stoječih voda, ohranjati izvire, mrtvice in mrtve rokave rek ter barja. Spreminjanje hidroloških razmer vodi do hitrejšega odtekanja vode, preživetje populacij na takšnih območjih pa je s tem najbolj ogroženo predvsem ob sušah. Z onesnaženostjo vodnih tokov ogroženost narašča.

RASTLINSTVO:

Redke in ogrožene rastlinske vrste na območju Slovenije so zakonsko zaščitene z Uredbo o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09 in 15/14) in Pravilnikom o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02, 42/10).

V Pravilniku o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02, 42/10) so sezname v Sloveniji ogroženih prosto živečih vrst rastlin in gliv.

V obstoječem stanju je na Rdeči seznam ogroženih vrst uvrščeno:

- 635 rastlinskih vrst in
- 110 vrst gliv.

Slovenija mora kot država članica Evropske unije zagotoviti ustrezno varstvo tudi za tiste prosto živeče rastlinske vrste, ki sicer niso domorodne v naši državi, vendar pa so ogrožene na območju drugih držav članic Evropske skupnosti in navedene na seznamih *Direktive o habitatih* (*The Council Directive 92/43/EEC on the Conservation of Natural Habitats and of Wild Fauna and Flora*). Seznam slednjih je v poglavju B Uredbe o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (*Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah* (*Uradni list RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09 in 15/14*)).

Vir: ARSO, 2016. Poročilo o okolju v Sloveniji 2009

PRAPROTNICE IN SEMENKE:

Za Slovenijo je opisano 3.266 različnih domorodnih taksonov praprotnic in semenk, osnovni značaj pa jim dajejo alpski in srednjeevropski floristični elementi ter panonske, dinarske in sredozemske vrste. Vrstno bogastvo je povezano predvsem s pestrostjo habitatnih tipov, ta pa je pogojena z različnimi dejavniki, od naravnogeografskih (razpon nadmorskih višin, obsevanost s soncem, geološka zgradba) preko florogenetskih do čisto antropoloških (intenzivnost vpliva na naravo, urbanizacija, ekstenzivnost kmetovanja...). Znatno večjo pestrost kot v osrednjem in vzhodnem delu Slovenije kažejo predeli zahodne Slovenije (večji del Alp in slovenski submediteran s Krasom in delom Istre), kjer je na približno 140 km², kolikor obsegajo 4 kvadranti, ki skupaj tvorijo osnovno polje, v glavnem 800 ali več taksonov.

Praprotnice in semenke so ogrožene predvsem zaradi spreminjanja življenjskega prostora, komercialnega izkoriščanja in neposrednega uničevanja, vključno z nabiranjem. Ogroženih je približno 19 % vrst, pri čemer je 29 vrst praprotnic in semenk izumrlih (Ex), 80 prizadetih (E), 254 ranljivih (V) in 257 redkih (R). Spreminjanje deleža ogroženih vrst v flori kvadranta kaže, da je trend izumiranja ogroženih vrst opazen v slovenski Istri, na skrajnem vzhodu Slovenije v poplavnem območju Mure, na skrajnem vzhodnem delu slovenskega porečja Save (Prilipe, Jovsi, Dobrava), deloma pa tudi v zahodnih Karavankah in v severnih odrastkih dinarskega sveta. Rahla koncentracija izumiranja ogrožene flore je opazna tudi na območju Pohorja in Slovenskih Goric. Po drugi strani so kvadranti z navidezno izboljšanim stanjem bolj razpršeni po Sloveniji z nekaj neizrazitimi zgostitvami v zgornjem Posočju, vzhodnih Kamniških Alpah in v Beli Krajini.

ALGE:

Alge so med rastlinami najbolj raznolika skupina organizmov in zaradi svoje prilagoditvene sposobnosti poseljujejo različne ekosisteme. V Sloveniji ni celovitega pregleda vrst in njihove razširjenosti, izdelanega tudi ni rdečega seznama ogroženih vrst. Med sladkovodnimi algami je bilo v Sloveniji opisanih 1.886 različnih vrst, pri čemer pa prisotnosti za številne izmed njih ni mogoče potrditi zaradi človekovega spreminjanja vodnih ekosistemov. Zaradi nepoznavanja razširjenosti sladkovodnih vrst alg tudi ni mogoče določiti stanja njihove ogroženosti, kot glavni dejavnik pa nastopa spreminjanje njihovega življenjskega okolja, zlasti sladkovodnih oligotrofnih sistemov.

MAHOVI:

Podatki o vrstni pestrosti in razširjenosti mahovne flore v Sloveniji so nepopolni, do danes pa je evidentiranih skupno 790 vrst mahov, in sicer 632 vrst listnatih mahov (Muscic), 156 jetrenjakov (*Marchantiopsida*) in 2 vrsti rogovnjakov (*Anthocerotopsida*). Največje število vrst je na območjih z največjo količino padavin, to sta alpsko in dinarsko območje.

Ogroža jih izguba življenjskega prostora, ki vključuje naravne procese zaraščanja močvirnih predelov in travnišč, predvsem pa različni posegi človeka. Na slovenski rdeči seznam ogroženih mahov je uvrščeno skupaj 266 vrst.

GLIVE:

V Sloveniji je bilo do danes opisanih približno 5.000 vrst gliv, vključno z vrstami, ki oblikujejo lišaje in mikorize. Kraljestvo gliv (*Fungi*) umetno delimo na mikromicete, ki tvorijo trosišča mikroskopskih dimenzij, ter makromicete - z našimi očmi vidnimi trosnjaki (gobe). Glive so vezane na specifično življenjsko okolje in se na okoljske spremembe hitro odzovejo, zato so znane kot dobri bioindikatorji (Piltaver 1997).

Glavni vzrok za njihovo ogroženost je človeški vpliv na habitate, predvsem gozdarski posegi, spreminjanje vodnih režimov, širjenje kmetijstva, izkoriščanje geoloških virov, intenzivni turizem, urbanizacija, industrializacija, graditev cest in podnebne spremembe (Tkalcic in sod. 2008). Ko habitat izgine ali se spremeni v drug habitat, izginejo tudi vrste gliv, ki so vezane na takšen habitat (Logar 2012).

LIŠAJI:

Lišaji so simbiotski organizmi, zgrajeni iz glivnega partnerja in alge ali cianobakterije kot fotosintetskega partnerja, predvsem spremljanje razširjenosti epifitskih lišajev pa se zaradi svoje občutljivosti na spremembe v okolju uporablja kot indikator onesnaženosti zraka. V floro lišajev Slovenije je trenutno vključenih 1007 različnih taksonov (Spletna stran ARSO, 2016).

V spodnji preglednici, je prikazan delež ogroženih vrst v Sloveniji. Kot ogrožene so v skladu s priporočili IUCN (International Union for Conservation of Nature) upoštevane vrste, ki so domnevno izumrle, so prizadete ali ranljive.

Preglednica 14: Spremembe razmerja med številom ogroženih vrst in skupnim številom znanih živalskih vrst

Vrste	Sesalci		Ptiči		Plazilci		Dvoživke		Ribe	
	1992	2002	1992	2002	1992	2002	1992	2002	1992	2002
Ogrožene vrste	43	41	114	136	22	20	20	19	39	62
Druge znane vrste	26	48	93	97	5	4	2	2	59	211
Znane vrste	69	89	207	233	27	24	22	21	98	273

Vir: Varstvo narave, Rdeči seznam ogroženih živalskih vrst v Sloveniji, št. 17, 1992, Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2002)

STANJE OHRANJENOSTI VRST IN HABITATNIH TIPOV IZ POROČILA PO 17. ČLENU DIREKTIVE O HABITATIH (92/43/EGS)

Države članice Evropske unije morajo po 17. členu Direktive o habitatih vsakih 6 let izdelati poročilo o izvajanju ukrepov po tej direktivi. Poročilo vključuje predvsem informacije o ohranitvenih ukrepih iz prvega odstavka 6. člena, vrednotenje vplivov teh ukrepov na stanje ohranjenosti naravnih habitatnih tipov iz priloge I in vrst iz priloge II ter glavne rezultate spremljanja stanja iz 11. člena. Poročati je treba o 203 vrstah in 60 habitatnih tipih v dveh biogeografskih regijah / Zbirno poročilo po Direktivi o habitatih 2013/

HABITATNI TIPI:

V skladu z Zbirnim poročilom po Direktivi o habitatih je bilo v Sloveniji leta 2013

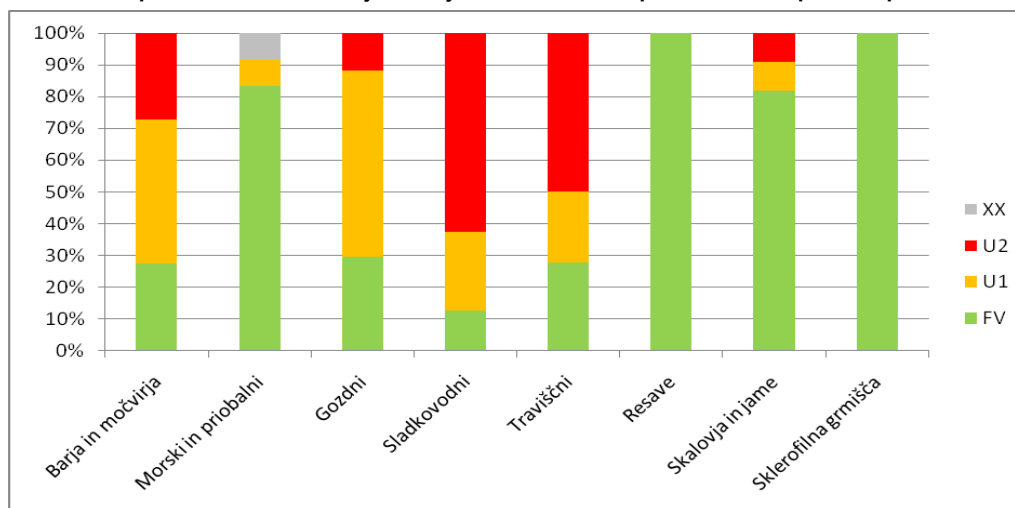
- 43 % habitatnih tipov v ugodnem stanju ohranjenosti (FV),
- 28 % v neugodnem stanju (U1),
- 28 % v slabem stanju (U2), za
- 1 % habitatnih tipov pa ni bilo mogoče oceniti stanja (XX).

Habitatni tipi, ki so neposredno povezani z vodnimi telesi so morski, obalni in priobalni habitatni tipi (coastal habitats), habitatni tipi sladkih voda (freshwater habitats), ter habitatni tipi barij in močvirij (bogs, mires & fens) /Zbirno poročilo po Direktivi o habitatih 2013/

V skladu z Analizo HT – delež posameznih ocen stanja ohranjenosti habitatnih tipov glede na vse ocene ter po posameznih skupinah habitatnih tipov – je večina morskih habitatov v Sloveniji v ugodnem stanju, razen HT Sestoji metlička (*Spartinion maritimae*) (koda: 1320), ki je v neugodnem stabilnem stanju, in HT Morski grebeni (koda 1170), za katerega stanja še ni bilo mogoče oceniti. V primerjavi z letom 2007 je v obdobju do leta 2013 prišlo do izboljšanja stanja pri habitatnem tipu Obalne lagune/ Zbirno poročilo po Direktivi o habitatih 2013/. Ocene morskih, obalnih in priobalnih habitatnih tipov temeljijo na dejstvu, da je večina območij s temi habitatnimi tipi zavarovanih in je njihovo dobro stanje dolgoročno zagotovljeno, kljub temu, da je pritisk na območje obale in morja precej velik.

Stanje ohranjenosti je najslabše pri habitatih celinskih voda. V ugodnem stanju ohranjenosti sta le HT Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez *Magnopotamion* ali *Hydrocharition* (koda: 3150) ter HT Naravna distrofna jezera in ostale stoječe vode (koda: 3160). Vseh ostalih 14 habitatnih tipov celinskih voda je v neugodnem ali slabem stanju ohranjenosti, kar je med drugim posledica spreminjanja struktur vodnih teles (npr. utrjevanje brežin), naselitve rib v stoječa vodna telesa in tujerodnih invazivnih vrst. Prav tako je približno 75 % habitatov iz skupine barij in močvirij v neugodnem ali slabem stanju, kar pa je predvsem posledica urbanizacije, rekreacije, intenzifikacije kmetijstva in zaraščanja / Zbirno poročilo po Direktivi o habitatih 2013/. Na slabo stanje ohranjenosti habitatnih tipov sladkih voda, travišč ter barij in močvirij kažejo pritiski in grožnje, ki so bili opredeljeni med podajanjem posameznih ocen. Med njimi so bile najpogostejše aktivnosti človeka povezane s športom in prostim časom, spreminjanjem hidrogrfskih značilnosti območja, odvažanjem peska in proda iz vodotokov, spreminjanjem in opuščanjem rabe kmetijskih zemljišč ter naravno sukcesijo.

Slika 16: Analiza HT – delež posameznih ocen stanja ohranjenosti habitatnih tipov /vir: Zbirno poročilo po Direktivi o habitatih 2013/

VRSTE:

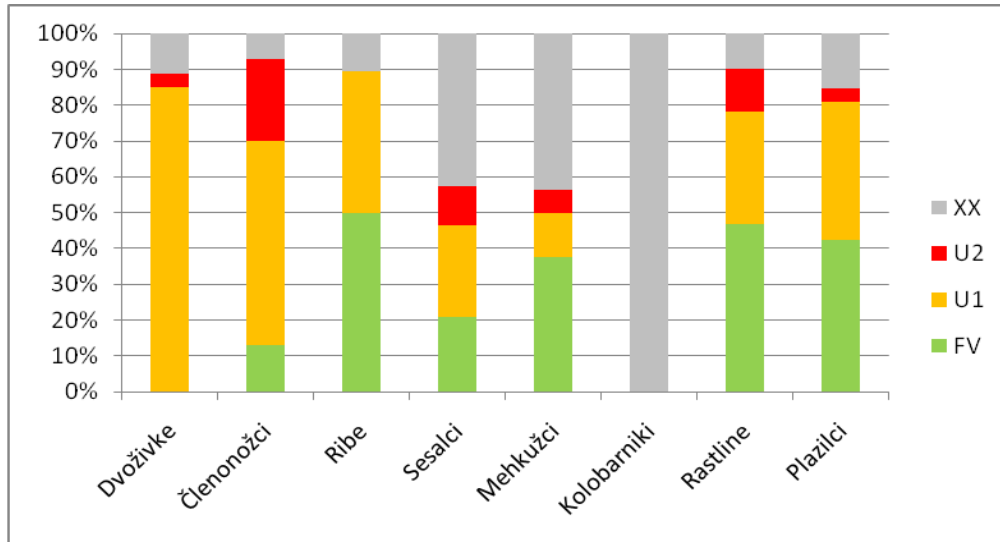
V skladu z Zbirnim poročilom po Direktivi o habitatih je bilo v Sloveniji leta 2013 naslednje stanje ohranjenosti vrst:

- 29 % vrst v ugodnem stanju ohranjenosti (FV),
- 40 % v neugodnem stanju (U1),
- 11 % v slabem stanju (U2), za
- 20 % vrst pa stanja ni bilo mogoče oceniti (XX).

Delež posameznih ocen vrst po skupinah				
	FV	U1	U2	XX
Amphibia	0	23	1	3
Arthropod	9	40	16	5
Fish	24	19	0	5
Mammals	17	21	9	35
Mollusca	6	2	1	7
Leeches	0	0	0	1
Plants	28	19	7	6
Reptiles	11	10	1	4

Stanje ohranjenosti je najslabše pri vrstah iz skupin dvoživk (FV = 0 %), členonožcev (FV < 15 %) in sesalcev (FV = 20 %). Ugodno stanje ohranjenosti imajo predvsem vrste iz skupin rib (FV = 50 %), praprotnic in semenk ter plazilcev (> 40 %). Med najpogostejšimi grožnjami in pritiski na vrste so spremembe hidrografskih značilnosti, spremembe rabe kmetijskih zemljišč, urbanizacija ter onesnaževanje in izsuševanje zemljišč.

Slika 17: Analiza VRSTE – delež posameznih ocen stanja ohranjenosti vrst glede na vse ocene in po posameznih skupinah vrst /vir: Zbirno poročilo po Direktivi o habitatih 2013/

Glavni cilji ohranjanja ugodnega stanja vrst so:

- Ohranitev ugodnega stanja vseh domorodnih živalskih in rastlinskih vrst. (Strategija – SI)
- Zaustavitev slabšanja stanja vseh vrst, ki jih zajema zakonodaja EU o varovanju narave, ter opazno in izmerljivo izboljšanje njihovega stanja, tako da bo v primerjavi s sedanjimi ocenami do leta 2020 50 % več ocen vrst v skladu z Direktivo o habitatih izkazalo ugodno stanje ohranjenosti ali njegovo izboljšanje. (Strategija – EU)

ZAVAROVANA OBMOČJA

Zavarovana območja so eden izmed ukrepov varstva narave. *Zakon o ohranjanju narave* opredeljuje naslednje vrste zavarovanih območij:

Širša:

Narodni park

Narodni park (NP) je veliko območje s številnimi naravnimi vrednotami ter z veliko biotsko raznovrstnostjo. V pretežnem delu narodnega parka je prisotna prvobitna narava z ohranjenimi ekosistemi in naravnimi procesi, v manjšem delu narodnega parka so lahko tudi območja večjega človekovega vpliva, ki pa je z naravo skladno povezan.

Regijski park

Regijski park (RP) je obsežno območje regijsko značilnih ekosistemov in krajine z večjimi deli prvobitne narave in območji naravnih vrednot, ki se prepletajo z deli narave, kjer je človekov vpliv večji, vendarle pa z naravo uravnotežen.

Krajski park

Krajski park (KP) je območje s poudarjenim kakovostnim in dolgotrajnim prepletom človeka z naravo, ki ima veliko ekološko, biotsko ali krajinsko vrednost.

Ožja:

Strogi naravni rezervat

Strogi naravni rezervat (SNR) je območje naravno ohranjenih geotopov, življenjskih prostorov ogroženih, redkih ali značilnih rastlinskih ali živalskih vrst ali območje, pomembno za ohranjanje biotske raznovrstnosti, kjer potekajo naravni procesi brez človekovega vpliva.

Naravni rezervat

Naravni rezervat (NR) je območje geotopov, življenjskih prostorov ogroženih, redkih ali značilnih rastlinskih ali živalskih vrst ali območje, pomembno za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ki se z uravnoteženim delovanjem človeka v naravi tudi vzdržuje.

Naravni spomenik

Naravni spomenik (NS) je območje, ki vsebuje eno ali več naravnih vrednot, ki imajo izjemno obliko, velikost, vsebino ali lego ali so redek primer naravne vrednote.

Trenutno imamo v Sloveniji: 1 narodni park, 3 regijske parke, 45 krajinskih parkov, 1 strogi naravni rezervat, 54 naravnih rezervatov in 1163 naravnih spomenikov. Zavarovanih je 269866 ha, kar je 13,31% površine Slovenije. (stanje december 2015, vir podatkov ARSO- narava)

Zavarovana območja so prikazana na sliki 5.

Zavarovana območja so območja z velikim naravovarstvenim pomenom in s širokim spektrom ekosistemskih storitev. Posledično so izpostavljena grožnjam in pritiskom. Eno največjih groženj za slovenska zavarovana območja predstavljajo spremembe v tradicionalni rabi (tako opuščanje kot intenzifikacija rabe), med največjimi pritiski sta turizem in rekreacija ter invazivne tujerodne vrste. Analiza je jasno pokazala, da so sicer večja zavarovana območja bolj ranljiva, vendar lahko samo z velikimi območji zagotovimo obstoj minimalnih viabilnih populacij vrst in doseganje osnovnega cilja razglasitve zavarovanega območja – ohranjanja biotske raznovrstnosti / Kus Veenvliet, J., Sovinc A./

3.9 KLJUČNE ZNAČILNOSTI HABITATOV ALI VRST NA OBMOČJU

Predmet pričujočega dodatka je presoja operativnega programa na strateški ravni v skladu z opredeljenimi cilji v poglavju 3.1 in ne presoja vplivov na posamezne kvalifikacijske vrste ali HT. Lokacije posegov v operativnem programu niso poznane, zato podatki o ključnih značilnostih habitatov ali vrst na območju niso relevantni.

3.10 PODATKI O SEZONSKIH VPLIVIH IN VPLIVIH NARAVNIH MOTENJ (SUŠ, POPLAV) NA KLJUČNE HABITATE ALI VRSTE NA OBMOČJU

Poglavje v nadaljevanju je povzeto po Nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 44/02).

POPLAVE

Na vseh petih porečjih v Sloveniji se manjše poplave dogajajo vsako leto. Za Slovenijo so značilni štiri tipi poplav: nižinske in hudourniške poplave, poplave na kraških poljih in poplave morja. Poplavno ogroženih je prek 300 000 ha površin, največ je ozkih dolinskih tal vzdolž hudourniških grap. Večje in obsežnejše poplave lahko pričakujemo na 94 000 ha površin. Najobsežnejša poplavna območja so v nižinsko-ravninskih predelih severovzhodne in subpanonske Slovenije ter v predalpskih dolinah in kotlinah, ki odmakajo šavrinsko gričevje in hribovje. Najnižje obrečne ravnice ob Ledavi, Muri in Ščavnici prekrivajo obsežna poplavna območja. Prav tako je Drava pod Mariborom obdana s prostranim poplavnim svetom, na široko poplavlja kmetijsko zemljo tudi vsi njeni pritoki, še zlasti Pesnica, Polskava in Dravinja. Vzhodna in osrednja Dolenjska z Belo krajino imata več manjših poplavnih območij ob Kolpi, Krki, Temenici, Mirni in ob njihovih pritokih. Ljubljansko barje, ki je na meji med alpskim in dinarskim gorskim sistemom, je najobsežnejše poplavno območje. Katastrofalne poplave ogrožajo južni del Ljubljane ter del Celja, Laškega, Krškega, Slovenj Gradca, Murske Sobote, Železnikov, Škofje Loke, Litije, Grosuplja, Kočevja in mnoga druga naselja. Analize statističnih podatkov kažejo trend povečevanja pretokov voda na slovenskih rekah, zato mnogi dosedanja ukrepi za zaščito pred visokimi vodami ne ustrezajo več, zaradi česar se povečuje poplavna ogroženost.

ZEMELJSKI PLAZOVI, USADI, PODORI

V Sloveniji je plazenje tal zelo pogosto, dogaja se na približno eni tretjini njenega ozemlja. Razlikuje se glede na hitrost in globino. Plazovite površine sestavljajo labilna in pogojno stabilna zemljišča, ki običajno plazijo ob veliki namočenosti tal ali zaradi neustreznih posegov v prostor, ki porušijo obstoječe ravnovesje zemljin. V Sloveniji najdemo zemeljske plazove skoraj povsod, razen na območju primorskega in dolenskega krasa. Ne pojavljajo se v pretežnem območju karbonatnih alpsko-dinarskih grebenov in na planotah. Prav tako tudi ne v debelozrnatih prodnatih in morenskih nanosih v dolinah Soče, Save, Savinje, Drave in Mure. Najbolj pogosti so zemeljski plazovi v permokarbonskih, glinastih in grafitoidnih skrilavcih v osrednjih Karavankah od Rateč do Jezerskega, v Posavskem hribovju od Kresnic do Sevnice, med Kočevjem in Brodom na Kolpi in tudi v škofjeloškem hribovju do Idrije. Tudi v paleozojskih glinastografitnih in sljudastokloridnih skrilavcih Jezerskega in okoli Črne na Koroškem so pogosti nevarni plazovi. Prav tako so lahko veliki in nevarni plazovi na staroterziarnem flišu na območju od Solkana do Razdrtega in od Čmega Kala do Rakitovca v Istri. Zelo nevarni so tudi plazovi v oligocenski sivici na Gorenjskem, v Posavskem hribovju, v Celjski kotlini in okrog Ormoža ter plazovi v miocenskih in panonskih glinah, ki so v okolici Kamnika, na severnem vznožju Gorjancev, okoli Krškega, Podčetrška, Tuhinjske doline ter Goriškega, Haloza, Dravinjskih in Slovenskih goric. V Sloveniji so pogosti tudi kamniti plazovi, med katerimi so najnevarnejši skalni podori. Usadov je največ v vzhodni in severovzhodni Sloveniji. Za subpanonske usade je značilno, da so preperelinski in trgajo predvsem preperelino, včasih le pedološko odejo ali celo samo travno rušo. Usadi se najraje trgajo na travnikih in sadovnjakih, med katerimi so njive in vinogradi, od koder se steka več padavinske vode, kar travna pobočja dodatno obteži. Gospodarjenje oziroma izraba zemljiških površin na ogroženih območjih je seveda možna, vendar le pod določenimi pogoji.

EROZIJA

Dosedanje raziskave so pokazale, da se erozijski procesi v Sloveniji odvijajo na skoraj 9000 km² ali na 44 % njene površine. Nad 4000 km² teh površin je na hudourniških območjih, ki jih brazda nad 10 000 hudourniških strug. Na teh površinah je spiranje in odplavljanje erozijskega materiala ter zasipavanje rodovitnih zemljišč z jalovimi naplavinami večje, od obnove rodovitnih tal. Zaradi erozije je močno prizadetih okoli 30 000 ha površin, od tega odpade tretjina vseh površin na odprta žarišča globinske ali bočne erozije ter na območja udorov in usadov.

SUŠA

Suša je v širšem pomenu besede dalj časa trajajoče pomanjkanje vode, do katerega pride iz različnih vzrokov. Na podlagi analiz podatkov za obdobje od 1961 do 1999 leta, je mogoče z zanesljivostjo trditi, da so v pretežnem delu Slovenije padavine v vegetacijskem obdobju dobro razporejene. Pomanjkanje dežja za kmetijske rastline v vegetacijskem obdobju je prisotno le v Primorju in v Prekmurju. Pojavljajo se poznopoletne relativne suše in poznozimске oziroma zgodnjepomladanske suše. V naravnem okolju v Sloveniji so suše izjemno redke, drugače pa je pri kulturnih rastlinah, še posebno tam, kjer je izbor kulture neustrezen glede na kamninsko osnovo, vrsto in debelino prsti ter splošne padavinske razmere. Vse suše so povezane z razširitvijo subtropskih anticiklonov nad Sredozemljem in južno Evropo, pomanjkanje padavin pa še stopnjujejo severni fenski vetrovi, ko na severni strani Alp dežuje ali sneži, na južni strani pa pihajo suhi in topli vetrovi.

POZEBA

Pojem pozeba označuje poškodbe na rastlinah, ki jih povzročijo nizke temperature zraka. Nizke temperature zraka ne poškodujejo vseh rastlin in rastlinskih organov enako, saj so poškodbe odvisne od odpornosti posamezne rastline, ki je genetska, deloma pa pridobljena z utrjevanjem. Za Slovenijo so značilne spomladanske ohladi, ki jih navadno povzroči vdor hladnega zraka s severa ali vzhoda. Ohladi advekcijsko-radiacijskega značaja so najbolj nevarne, saj ob vdoru hladnega zraka ponoči, ko se nebo zjasni, sledi še močno radiacijsko ohlajanje. Take vrste ohladi so za odpirajoče brste sadnega drevja po navadi najbolj usodne, saj temperatura v prizemnih plasteh ozračja še lahko pade več stopinj pod ničlo. Ohladi je možno pričakovati ves mesec april. Nizke temperature zraka v tem času lahko poškodujejo ali celo povsem uničijo pridelek.

ŽLED

Žled nastane kot ledena obloga na predmetih ob primrzovanju podhlajenih vodnih kapljic, ko je temperatura vode nižja od ledišča, ali ob primrzovanju nepodhlajenih vodnih kapljic na zelo hladnih predmetih. Pojavlja se pozimi, predvsem ob odjugah pri prehodu toplih front. Žled povzroča največjo škodo na drevju ter na električnih in telefonskih napeljavah. V Sloveniji nastaja žled ob srečanju hladnih severozahodnih zračnih mas, ki se gibljejo pri tleh, ter toplejših vlažnih zračnih mas, ki v višinah dotekajo z jugozahoda, zato je značilen predvsem za jugozahodno Slovenijo. Najbolj je razširjen na visokem krasu in njegovem obrobju, bodisi na celinski ali primorski strani. Žled se pojavlja tudi v kotlinah, kjer se zadržuje hladni zrak. V Sloveniji najpogostejše prizadene Brkine, Senožeško hribovje z Vremščico, Zgornjo Pivko, vznožja in pobočja visokega krasa, Snežnik, Javornik, Hrušico, Nanos, Trnovski gozd in Čičarijo.

4 PODATKI O UGOTOVLJENIH VPLIVIH (TRAJNIH IN ZAČASNIH) IN NJIHOVI PRESOJI

4.1 OPREDELITEV UGOTOVLJENIH ŠKODLJIVIH VPLIVOV PROGRAMA NA VARSTVENE Cilje POSAMEZNIH VAROVANIH OBMOČIJ IN NJIHOVO CELOVITOST TER POVEZANOST, VKLJUČNO S KUMULATIVNIMI VPLIVI

Ugotovljeni škodljivi vplivi programa so bili opredeljeni na podlagi Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11, 21/16). Presoja je bila izvedena le za ukrepe, za katere je bil v okviru scopinga v okoljskem poročilu, katerega priloga je pričujoči dodatek, prepoznan večji vpliv.

Z NUV II so opredeljeni temeljni in dopolnilni ukrepi za doseganje okoljskih ciljev voda na vodnih telesih površinskih in podzemnih voda, ki so razdeljeni v tri skupine (t.i. temeljni ukrepi »a«, temeljni ukrepi »b« in dopolnilni ukrepi). Temeljni ukrepi »a« so ukrepi, ki se že izvajajo na podlagi predpisov, ki urejajo področje voda, varstva okolja, ohranjanje narave in ribištva. Ukrepi izhajajo iz slovenske zakonodaje za področja varstva površinskih in podzemnih voda, urejanja voda, rabe površinskih in podzemnih voda ter ekonomskih instrumentov.

Z vidika vrednotenja vpliva temeljnih »a« ukrepov ahko tako zaključimo, da gre:

- za ukrepe, ki vzpostavljajo veljavni pravni okvir in omogočajo delovanje sistema varovanja in upravljanja voda, ki na ta način pozitivno prispevajo k doseganju dobrega stanja vrst in habitatnih tipov.
- za ukrepe, ki se že izvajajo v okviru drugih programskih dokumentov RS (npr. Program razvoja podeželja, Operativni program odvajanja in čiščenja odpadnih voda, itd.) in katerih povzemanje je smiselno zaradi povečevanja potenciala za sinergije med različnimi programi RS oz. njihove nadgradnje preko temeljnih »b« ukrepov in dopolnilnih ukrepov. Navedeno seveda pozitivno prispeva k doseganju dobrega stanja vrst in habitatnih tipov.

Na tem mestu ponovno poudarjamo, da gre za ukrepe, ki ne izhajajo iz samega NUV II temveč iz veljavne zakonodaje ali veljavnih drugih programskih dokumentov RS in se tudi v praksi že izvajajo, PU NUV II pa jih povzema kot temelj, ki ga nadgrajuje z lastnimi ukrepi (temeljni »b« ukrepi in dopolnilni ukrepi). Doseganje zgoraj prepoznanih pričakovanih pozitivnih vplivov je seveda povezano z uspešnostjo izvajanja - pomanjkljivo izvajanje temeljnih »a« ukrepov v praksi lahko pomeni omejitve doseganja zgoraj predstavljenih pozitivnih vplivov. Tako so bili temeljni »a« ukrepi vrednoteni z vidika prispevanja k doseganju dobrega stanja vrst in habitatnih tipov ter z vidika vrednotenja kumulativnih vplivov z ostalimi ukrepi.

Temeljni ukrepi »b« so ukrepi, ki dopolnjujejo oz. nadgrajujejo aktivnosti izhajajoče iz temeljnih ukrepov »a« in odpravljajo prepoznane pravne, upravne, administrativne ali strokovno raziskovalne vrzeli. Temeljni ukrep so vezani na varstvo voda (onesnaževanja voda, hidromorfološke obremenitve, biološke obremenitve, območja s posebnimi zahtevami in ukrepe, potrebne za ustrezno upravljanje voda), rabo voda (spodbujanje trajnostne rabe vode in ukrepe, ki se nanašajo na dovoljevanje rabe vode) ter urejanje voda. V sklopu izvedbe postopka celovite presoje za NUV II je bilo izvedeno predhodno vrednotenje, kjer so bili pregledani in presojani vsi ukrepi.

ONESNAŽEVANJE VODA

Ukrepi so namenjeni ustreznemu zagotavljanju odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih vod ter obdelavi blata iz čistilnih naprav (to so predvsem ukrepi ON1.1a, ON1.2a, ON1.3a, ON2a) ter varovanja voda pred različnimi onesnaževali oziroma omejevanjem vnosa onesnaževal (ukrepi ON3a, ON4a, ON5a, ON7.1a, ON7.2a, ON9a, ON11a, ON15a, ON17a, ON18, ON19). Ti ukrepi bodo doprinesli k dobremu stanju voda ter s tem preko kvalitete vode vplivali na ohranjanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov, predvsem na varovanih območjih. Zmanjšana bo verjetnost nenadzorovanega vnosa odpadnih onesnaževal. V primeru posegov, ki so sicer predmet drugih programov, bo lahko prišlo do lokalnega poslabšanja stanja okolja na mestu izvajanja ukrepa (npr. lokacija izgradnje čistilnih naprav,...). Vpliv bo omejen na mestu izvajanja ukrepa in predvsem za čas izvajanja gradbenih del, dolgoročno pa bodo imeli ukrepi pozitivne vplive tudi na stanje vrst in habitatnih tipov. V kolikor bi prišlo do izvajanja ukrepov na varovanih ali zavarovanih območjih bodo glede na zakonske zahteve izvedene presoje oziroma bodo ukrepi presojani v drugih postopkih.

Ocenjujemo, da lahko izvajanje ukrepov, predvsem na najbolj občutljivih mestih onesnaževanja, bistveno pripomore k ohranjanju ugodnega stanja vrst in tudi habitatnih tipov. Z izboljšanjem slabega stanja vodnega telesa se bodo izboljšali tudi življenjski pogoji za vodne organizme. Posamezne aktivnosti za izvedbo v ukrepih še niso opredeljene in se bodo določile tekom izvajanja ukrepa.

Ukrepi, ki so predvideni z NUV II so usmerjeni na vodna telesa, ki ne dosegajo dobrega stanja, kar pa ne pomeni nujno, da je na teh telesih tudi slabo stanje habitatnih tipov in vrst. Na območjih, kjer je slabo stanje habitatnih tipov in vrst in je stanje vodnih teles dobro, pa usmerjeni ukrepi z NUV II, niso predvideni, saj je cilj NUV II zagotavljanje dobrega stanja voda. Zato v sklopu presoje podajamo priporočilo, da se prednostno usmerja v izvajanje tistih ukrepov, ki se lokacijsko in vsebinsko prekrivajo z ukrepi oziroma usmeritvami, ki so opredeljeni tudi v smernicah ZRSVN.

Ukrep ON7b2 - Tehnične smernice za izvedbo objektov za ponikanje pri posrednem odvajanju odpadnih vod je upravni ukrep, ki je namenjen izboljšanju učinkovitosti izvajanja 21. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 64/2012, 64/14 in 98/15). Omenjeni člen v 2. odstavku določa, da se odpadna voda lahko odvaja posredno v podzemno vodo le na območjih, kjer ni vodotokov, če (med drugim) nima škodljivega vpliva na kakovost podzemne vode ali pa so škodljivi vplivi zmanjšani na sprejemljivo raven. Ukrep bo imel pozitiven učinek predvsem na varovanih območjih ekosistemov, ki so odvisni od podzemnih vod. Vodna favna z 200 jamskimi vrstami izstopa po vrstni pestrosti v svetovnem merilu. Po podatkih v naravovarstvenih smernicah je stanje ključne indikatorske in hkrati krovne vrste jamskih vodnih ekosistemov človeške ribice bilo pri poročanju po habitatni direktivi 2013 prepoznano kot neugodno stabilno (U1). Na kar 20 od 92 lokalitetah (strukturah) vključenih v območjih Natura je bilo namreč ugotovljeno slabo kemijsko stanje podzemne vode. V izvajanje monitoringa kemijskega in ekološkega stanja občutljivega podzemnega habitata niso zajeti vsi ključni občutljivi podzemni habitati (belokranjski plitvi kras, zgornji tok Krke, Kočevsko polje, kraška Ljubljana in reka Reka). Vključenih je le 11 lokalitet, ki so hkrati tudi habitat človeške ribice. Vplivi ukrepa so prepoznani kot dolgoročni, neposredni in daljinski.

Pozitiven vpliv ukrepa pa se bo odrazil tudi v drugih varovanih območjih ekosistemov in naravnih vrednot. Z ukrepom se bo preprečevala obstoječa slaba praksa s spornimi primeri odvajanja odpadnih vod v vode. Z zmanjšanjem obremenjevanja vodotokov, predvsem s komunalnimi odpadnimi vodami, bodo dani pogoji, ki bodo zmanjševali eutrofikacijo vodotokov in s tem omogočili ohranjanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v ugodnem stanju.

Z ukrepom OPZ2b *Določitev elementov stanja podzemne vode, ki se nanašajo na ekosisteme, ki so neposredno odvisni od podzemne vode* je predvidena določitev vplivnega območja za območja Natura 2000 v odvisnosti od vode, preveritev ocene vpliva obremenitev, ki povzročajo pomembno poškodbo kopenskih ekosistemov neposredno odvisnih od telesa podzemne vode in so posledica stanja vode, določitev elementov stanja podzemnih voda vezano na parametre, ki opredeljujejo stanje površinskih in podzemnih voda ter priprava predloga dodatnih ukrepov za izboljšanje stanja vode. Posebna pozornost se nameni ekosistemom odvisnih od podzemne vode, ki se nahajajo na aluvialnih območjih (Krakovski gozd, Murska šuma in gozdovi ob rekah Dravi in Muri).

Ukrep DUDDS28 se izvaja na VT Hudinja Nova Cerkev – sotočje z Voglajno (SI1688VT2), kjer so prisotne povečane koncentracije sulfata zaradi katerih vodno telo ne dosega dobrega ekološkega stanja. Z ukrepom se predvideva priprava analize ter priprava predloga ukrepov za izboljšanje ekološkega stanja. Z ukrepom sicer ni predvidena izvedba aktivnosti, oziroma nosilec izvedbe. Gre pa pričakovati, da bo nosilec izvedbe povzročitelj onesnaženja. Ukrep bo imel pozitiven vpliv predvsem na Natura 2000 območje SI3000068 Voglajna pregrada Tratna - izliv v Savinjo oziroma na kvalifikacijske vrste na tem območju (navadni škrček, zlata nežica, pezdirek, bolen, blistavec).

Ukrep za zmanjšanje obremenjevanja DUDDS27 je ciljno usmerjen ukrep na območjih točkovnih obremenitve za izboljšanje stanja vodnih teles oziroma na območju vodnih teles, ki so danes v slabem stanju.

Ukrep DUDDS27 se izvaja na vodnih telesih, kjer je evidentirano slabo stanje vod. Predvsem gre tu za porečja Mure, Soče in Jadranskih rek. Na teh vodnih telesih je evidentirano slabo stanje (povišanih koncentracij tributikositrovih spojin TBT, makroalge, biološkega elementa, povišanih koncentracij kobalta, trofičnosti in povišanih koncentracij nitrata ter celotnega fosforja). Ukrep predvideva podrobnejšo analizo obstoječih obremenitev (analiza uporabe kobalta v kmetijstvu, industriji, poselitvah, promet, drugi viri), pripravo predloga aktivnosti, dopolnitve predpisov in izvedbo aktivnosti. Posamezne aktivnosti za izvedbo v ukrepih še niso opredeljene in se bodo določile tekom izvajanja ukrepa. Povišane koncentracije TBT so zaznane na območju Jadranskih rek (ukrep v okviru NUMO). Spremljanje koncentracij kobalta je predvideno predvsem v reki Muri in sicer na območju Velike Krke in Kobiljanskega potoka. V Muri je prevideno tudi spremljanje koncentracij nitrata in celotnega fosforja na območju Kučnice ter trofičnost in saprobnost na območju Ledave. Spremljanje ekološkega stanja za trofičnost je predvideno na zadrževalniku Vogršček.

Zgoraj omenjeni ukrep ocenjujemo kot pozitiven, ker bo z izvedbo podrobnejše analize obremenitev posameznih onesnaževalcev pripravljena podlaga za izvedbo konkretnih aktivnosti za zmanjševanje vpliva obremenitev na kakovost voda in za izboljšanje ekološkega stanja voda. To bo posredno imelo tudi pozitiven vpliv na Natura območja ter na kvalifikacijske vrste, ki so v ali v neposredni bližini obravnavanih vodnih teles, kjer se ukrepi izvajajo. Vplivi bodo posredni, dolgoročni in daljinski. Izvajanje temeljnih in dopolnilnih ukrepov predvidenih z NUV II, skupaj z izvajanjem zakonodaje in programov (PUN 2000), bo imelo pozitiven kumulativen vpliv na ohranjenost kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov.

Izvajanje ukrepov za doseganje dobrega stanja voda oziroma dobrega potenciala voda ocenjujemo kot pozitivno (ocena A) na doseganje varstvenih ciljev.

RABA VODA IN HIDROMORFOLOŠKE OBREMENITVE

Predvideni so ukrepi za spodbujanje trajnostne rabe voda (R1a, R3a, R4a, R5a, R6a, R6b1, R6b2, R6b3,) in ukrepi za izboljšanje hidromorfologije vod (temeljni ukrepi HM1a, HM2a, HM7a, HM8a). Predvideni so še dopolnilni ukrepi priprave podrobnejše ocene izvajanja ukrepov (HM1b), posodobitev pogojev za podeljevanje podpor za proizvodnjo električne energije, (HM2b), določitev prioritet za vzpostavitev prehodnosti za vodne organizme (HM7b), proučitev problematike rečnega sedimenta

z vidika doseganja dobrega stanja voda (HM8b4), strokovna podlaga za pripravo smernic in mnenj k načrtovanim prostorskim ureditvam (HM8b1) ter strokovna podlaga za odločanje v okviru postopka izdaje vodnih soglasij (HM8b2). Ukrepi so predvideni na vseh vodnih telesih površinskih voda. Gre za ukrepe, ki se izvajajo v okviru že veljavne zakonodaje.

Ukrep HM2b predvideva na vodotokih, kjer je zaznano slabše hidromorfološko stanje voda določitev pogojev za izvedbo posegov in ustreznih kompenzacijskih ukrepov na način, da bodo podpore namenjene malim hidroelektrarnam, na katerih se bodo z omilitvenimi ukrepi (npr. zagotavljanje ekološko sprejemljivega pretoka, omogočanje migracije vodnih organizmov, omogočanje premeščanja sedimenta idr.) zasledovali cilji Vodne direktive. Ukrep ocenjujemo kot pozitiven, ker vzpodbuja zmanjševanje negativnih vplivov malih hidroelektrarne. Umeščanje mHE je opredeljeno s programom AN OVE in so že presojani v ločenem dokumentu

HM1a - *Ukrepi, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala pri proizvodnji električne energije v velikih hidroelektrarnah*, HM7b – *Določitev prioritet za vzpostavitev prehodnosti za vodne organizme na obstoječih prečnih objektih* in HM8b2 - *Strokovna podlaga za odločanje v okviru postopka pridobitve vodnih soglasij* imajo lahko pomemben vpliv na stanje habitatnih tipov in vrst, zato se pri izvajanju ukrepov vključujejo oziroma upoštevajo podrobnejše naravovarstvene usmeritve za urejanje voda, ki so Priloga NUV II.

Dopolnilna ukrepa DUDDS4, ukrep za zmanjšanje negativnega vpliva regulacij in drugih ureditev vodotokov, zadrževalnikov, jezer in obalnega morja na stanje voda ter DUDDS5.2 sta ciljno usmerjena ukrepa. Ukrepa sta namenjena predvsem izboljšanju hidromorfološkega (in ekološkega stanja) na območjih, kjer je to stanje slabo. Ukrepi so predvideni na porečjih Drave, Save, Mure, Soče in Jadranskih rek. Posamezne aktivnosti za izvedbo v ukrepih še niso opredeljene in se bodo določile tekom izvajanja ukrepov. Zaradi izvedbe teh ukrepov lahko pričakujemo pomemben pozitiven vpliv, predvsem na vodnih telesih površinskih voda, na katerih je prepoznana pomembna obremenitev zaradi urbanizirane rabe tal in se le ta zrcali tudi v zmernem, slabem ali zelo slabem stanju voda. Z vidika ohranjanja stanja vrst in habitatnih tipov na varovanih in zavarovanih območjih, bodo ti ukrepi pripomogli k izboljšanju stanja habitatnih tipov in vrst, predvsem na vodotokih, kjer so vzpostavljena območja Natura 2000 (Drava s pritoki, Mura, Dravinja s pritoki, Voglajna,...)

Ukrep DUDDS5.2 prioriteto naslavlja tista vodna telesa površinskih voda, kjer imajo ukrepi sinergijske učinke tako z vidika ciljev vodne, habitatne in poplavne direktive ter ob upoštevanju Programa upravljanja rib v celinskih vodah za obdobje 2010 - 2021. S tega vidika se prioriteto obravnava Voglajna (VT Voglajna zadrževalnik Slivniško jezero – Celje) in Kamniška Bistrica (VT Kamniška Bistrica Stahovica – Študa). Izboljšanje hidromorfološkega stanja in izboljšanja stanja habitatov v odvisnosti od vode zasleduje cilje oziroma se navezuje na ukrep OPZ2a - Zagotavljanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov v odvisnosti od vode na območjih Natura 2000.

Posamezne aktivnosti za izvedbo v ukrepih še niso opredeljene in se bodo določile tekom izvajanja ukrepov. Zaradi izvedbe teh ukrepov lahko pričakujemo pomemben pozitiven vpliv, predvsem na vodnih telesih površinskih voda, na katerih je prepoznana pomembna obremenitev zaradi urbanizirane rabe tal in se le ta zrcali tudi v zmernem, slabem ali zelo slabem stanju voda. Posredno bo prišlo do pozitivnega vpliva na povečano samočistilno sposobnost takšnih vodotokov in s tem do izboljšanja kakovosti voda, kar pa bo pozitivno vplivalo na stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov predvsem na varovanih in zavarovanih območjih. Pričakujemo lahko izboljšanje. Pri izvedbi ukrepov je predvideno preprečevanje vnosa tujerodnih vodnih in obvodnih vrst. Vplivi bodo posredni, dolgoročni in daljinski.

Izvajanje temeljnih in dopolnilnih ukrepov predvidenih z NUV II, skupaj z izvajanjem zakonodaje in programov (PUN 2000), bo imelo pozitiven kumulativen vpliv na ohranjenost kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov

Izvajanje ukrepov, ki se navezujejo na rabo voda in hidromorfološke obremenitve ocenjujemo kot pozitiven (ocena A) na doseganje varstvenih ciljev.

UREJANJE VODA

Na področju urejanja voda so predvideni temeljni ukrepi U1a - *Varstvo pred škodljivim delovanjem voda*, U2a - *Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin* ter U3a - *Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč*.

Temeljni ukrepi U1a predvideva ukrep varstva pred škodljivim delovanjem voda. Predvidena je izdelava podrobnejšega načrta upravljanja voda po 60.a členu Zakona o vodah (načrta zmanjševanja poplavne ogroženosti - NZPO) na 17 porečjih in povodjih, na katerih se nahaja 61 območij pomembnega vpliva poplav. NZPO se bo vrednotil v ločenem CPVO postopku.

Predlagamo, da se z namenom pravočasnih uskladiitev z nosilci urejanja prostora nadgradijo temeljni »a« ukrepi s področja urejanja voda na način, da bo predvideno več-letno načrtovanje programov dela obveznih državnih gospodarskih javnih služb urejanja voda. Usklajevanje z nosilci urejanja je sicer že opredeljeno v obstoječi zakonodaji in se izvaja, vendar gre za enoletne programe, kar ob obstoječih kapacitetah pristojnih organov zelo otežuje ustrezno in pravočasno usklajevanje ter izvedbo postopkov CPVO.

Ukrep OS3.2b4 predvideva pripravo večletnega podrobnejšega programa na področju načrtovanja vodne infrastrukture za urejanje voda. Ukrep že predvideva da se pri pripravi programa upoštevajo smernice vseh pristojnih soglasodajalcev, pri izvedbi ukrepa pa se upoštevajo podrobnejše naravovarstvene usmeritve za urejanje voda, ki so priloga NUV II. Z ukrepom se bo izvajal večletni program obvezne državne gospodarske javne službe urejanja voda, ki bo zasledoval cilje urejanja voda vezano na varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje in uravnavanje vodnih količin, vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč in izboljšanje hidro morfološkega stanja voda, kar bo pozitivno vplivalo na stanje vrst in habitatnih tipov. Ker podrobna vsebina v tem trenutku ni znana, ukrepa ni mogoče vrednotiti na nivoju načrta temveč le na nivoju ukrepa. Vsebinska tovrstnega načrta/programa pa bo vsekakor predmet novega postopka o potrebnosti izvedbe CPVO.

Urejanje vodotokov ima lahko pomemben vpliv na izbran okoljski cilj, saj gre za konkretne posege v vodotoke. Za to je pomembno upoštevanje naravovarstvenih usmeritev. Vsi ukrepi, ki so namenjeni področju urejanja voda, imajo vključeno določilo, da se pri izvedbi omenjenih ukrepov upoštevajo podrobnejše naravovarstvene usmeritve za urejanje voda, ki so Priloga NUV II.

Izvajanje ukrepov, ki se navezujejo na urejanje voda ocenjujemo kot pozitiven (ocena A) na doseganje varstvenih ciljev.

BIOLOŠKE OBREMENTIVE

Za preprečevanje in širjenja tujerodnih vrst so predvideni ukrepi v sklopu bioloških obremenitev. Predviden je temeljni ukrep BI1.1a Ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje vnosa tujerodnih vodnih vrst, ki obravnava preprečevanje širjenja tujerodnih vrst kakor tudi njihovo odstranjevanje. Predvidena sta tudi dva dopolnilna ukrepa BI1.2a *Monitoring tujerodnih vodnih organizmov* ter BI1.1b *Izdelava tehničnih smernic za vzrejne objekte za vodne organizme*. Ukrepi so vezani na vrste, ki so opredeljene kot invazivne tujerodne vrste, ki zadevajo Unijo v skladu z Uredbo (EU) 1143/2014 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst. Glede na predvidene aktivnosti in dejstvo, da se omenjene aktivnosti izvajajo v sklopu obstoječe zakonodaje, ukrepi niso bili prepoznani kot ukrepi, ki bi lahko imeli pomemben pozitiven vpliv, vsekakor pa bodo ob izvajanju imeli pozitivne vplive na preprečevanje in širjenje tujerodnih in invazivnih vodnih vrst. Aktivnost odstranjevanja in preprečevanja vnosa tujerodnih vrst sta opredeljena tudi v ukrepih DUDDS4 *Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva rabe tal v obrežnem pasu na stanje voda*, in v DUDDS5.2 *Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva regulacij in drugih ureditev vodotokov, zadrževalnikov, jezer in obalnega morja na stanje voda* in sicer na način, da se pri izvajanju ukrepov posebna pozornost nameni tudi problematiki odstranjevanja in preprečevanja širjenja ter vnosa tujerodnih vodnih vrst.

Izvajanje ukrepov, ki se navezujejo na biološke obremenitve ocenjujemo kot pozitiven (ocena A) na doseganje varstvenih ciljev.

PREHODNOST ZA VODNE ORGANIZME

Prehodnost za vodne organizme je pri obstoječih prečnih objektih na vodotokih (jezovi, pregrade), na posameznih mestih onemogočena. Za zagotavljanje prehodnosti sta predvidena ukrepa HM7a *Ukrepi za zagotavljanje prehodnosti za ribe preko rečnih objektov* ter HM7b *Določitev prioritet za vzpostavitev prehodnosti za vodne organizme na obstoječih prečnih objektih*. Z ukrepom predvidenim z NUV II, se bodo določile prioritete za vzpostavitev prehodnosti za vodne organizme na obstoječih prečnih objektih, ki se bodo vključevale v ustrezne programe in postopke. Aktivnosti za gradnjo prehodov v programu ukrepov niso predvidene. V ukrepu HM7b se pri izvajanju le tega upošteva podrobnejše naravovarstvene usmeritve za urejanje voda, ki so Priloga NUV II.

Izvajanje ukrepov, ki se navezujejo na prehodnost za vodne organizme ocenjujemo kot pozitiven (ocena A) na doseganje varstvenih ciljev.

OBMOČJA S POSEBNIMI ZAHTEVAMI

Ukrep OPZ2a- Zagotavljanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov v odvisnosti od vode na območjih Natura 2000 se nanaša na Izvajanje zakonodaje. S tem ukrepom bo možno zagotavljati osnovni varstveni cilj varovanja Natura 2000 in zavarovanih območij.

UKREPI, KI IMAJO LAHKO BISTVENE NEGATIVNE POSLEDICE

Pri vrednotenju NUV II ni bilo zaznanih ukrepov, ki bi lahko imeli bistvene negativne vplive na ohranjanje habitatnih tipov ali zavarovanih vrst oziroma, da bi vplivali na varstvene cilje.

ČEZMEJNI VPLIV

Vsi ukrepi (temeljni in dopolnilni) predvideni z NUV II so v osnovi naravnani na izboljšanje stanje voda in s tem posredno pripomorejo k ohranjanju ali izboljšanju stanja vrst in habitatnih tipov, ki so vezani na vodno okolje. Pozitivni vplivi izvedbe ukrepov predvidenih z NUV II, se bodo izrazili tudi na stanju voda v sosednjih državah. Pričakujemo lahko dolgoročne pozitivne vplive. Poleg temeljnih ukrepov, ki so namenjeni nadgradnjam in izboljšavam obstoječe zakonodaje, smernic, izdelavam študij,

spremljanjem stanja ter analizam bodo pomembne pozitivne vplive imeli tudi ukrepi DUDDS27 *Priprava predloga aktivnosti za vodna telesa v slabem stanju zaradi onesnaževanja voda*, ekološkega stanja ter racionalni rabi vode, DUDDS5.2 *Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva regulacij in drugih ureditev vodotokov, zadrževalnikov, jezer in obalnega morja na stanje voda* ter DUDDS4 *Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva rabe tal v obrežnem pasu na stanje voda*, ki so namenjeni izboljšanju kakovosti vodotokov in ekološkega stanja vodotokov. Ukrepi bodo imeli pozitivni vplive na porečja Drave, Save, Mure, Ledave, Soče in Dragonje.

Ukrep HM8b4 *Proučitev problematike sedimenta z vidika doseganja dobrega stanja voda*, predvideva pripravo projektov, ki naslavlajo problematiko sedimenta, predvsem z vidika doseganja okoljskih ciljev (preprečevanje slabšanja stanja voda in doseganje dobrega stanja voda). V okviru ukrepa je predvideno tudi, da se pregledajo meddržavne obveznosti vezane na prekomerno premeščanje sedimenta ter pripravijo izhodišča za celovito obravnavo problematike v NUV III, s poudarkom na učinkovitih ukrepih za izboljšanje problematike sedimenta v vodotokih.

Posamezni ukrepi, ki bi lahko imeli čezmejni vpliv in niso vrednoteni v tem okoljskem poročilu (npr. NZPO), bodo presojani v ločenih CPVO postopkih.

Izvajanje ukrepov, ki so predvideni z NUV II na doseganje varstvenih ciljev ocenjujemo kot **pozitiven oziroma vpliva ne bo (ocena A)**.

4.2 ALTERNATIVNE REŠITVE

Skladno z *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe programov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05)* mora presoja vsebovati opis alternativnih rešitev za plane/programme/načrte ter njihovo vrednotenje. Na tem mestu ugotavljamo, da sam NUV II ne predvideva alternativnih rešitev.

Glavni razlog za odsotnost alternativ je dejstvo, da je bil NUV II pripravljen skozi participativni proces, ki je obsegal več ciklov posvetovanj in usklajevanj – tako z občo javnostjo (preko regijskih delavnic) kot s strokovno javnostjo (preko sektorskih delavnic in strokovnih diskusij s prepoznanimi ključnimi deležniki). NUV II je bil tako večkrat konkretno prenovljen v skladu z zaključki navedenih posvetovanj in usklajevanj, tekom katerih je bilo preverjenih več različic in kombinacij ukrepov. Alternative so bile obravnavane tako z organizacijskega, systemskega, finančnega kot tudi okoljskega vidika. Vendar obravnava teh alternativ za NUV II danes ni več smiselna, saj predstavljajo alternative, ki so se po tehtnem premisleku vseh vključenih pokazale iz različnih vidikov v praksi neizvedljive. Za boljše razumevanje v nadaljevanju podajamo tako kratki opis procesa priprave NUV II kot kratki opis vključevanja okoljskega poročila v proces priprave NUV II

Za razumevanje **procesa priprave NUV II** je ključnega pomena razumevanje dejstva, da je priprava ocene verjetnosti doseganja okoljskih ciljev obvezen del načrta upravljanja voda in predstavlja postopek s pomočjo katerega se oceni doseganje okoljskih ciljev v letu 2021 oz. 2027. Ocena se pripravi upoštevajoč celovito izvajanje vseh temeljnih »a« ukrepov, pri čemer v najboljši možni meri upošteva tudi razvojne trende družbe. V kolikor napoved stanja voda v letu 2021 pokaže, da zgolj z izvajanjem temeljnih »a« ukrepov, izhajajočih iz področne zakonodaje, okoljski cilji ne bodo doseženi, se izdelata seznam stroškovno učinkovitih:

- temeljnih »b« ukrepov za doseganje ciljev – to so ukrepi, ki dopolnjujejo oz. nadgrajujejo aktivnosti izhajajoče iz temeljnih ukrepov »a« in odpravljajo prepoznane pravne, upravne, administrativne ali strokovno raziskovalne vrzeli in
- dopolnilnih ukrepov za doseganje ciljev – to so ukrepi, ki so predvideni na vodnih telesih, kjer se ocenjuje, da okoljski cilji leta 2021 oz. 2027 ne bodo doseženi kljub izvajanju temeljnih ukrepov, zaradi česar so potrebne dodatne in ciljno usmerjene aktivnosti.

V prvi fazi izdelave NUV II je bil pripravljen širok nabor potencialnih ukrepov za doseganje okoljskih ciljev. Ukrepi so bili nato predmet več ciklov strokovnih diskusij in javne obravnave. Javna obravnava prve verzije NUV II je v obliki regijskih in sektorskih delavnic potekala od maja do novembra 2015. V okviru strokovnih diskusij, ki so potekale med predstavniki vseh prepoznanih ključnih deležnikov (npr. Ministrstva za okolje in prostor, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Inštituta za vode RS, Geološkega zavoda Slovenije, Zavoda RS za naravo, Zavoda RS za ribištvo itd.), so bile podrobneje obravnavane različne variante ukrepov. Analiza variant je potekala v obliki izmenjave strokovnih mnenj, presoj izvedljivosti ukrepov in izvedenih analiz stroškovne učinkovitosti možnih variant.

Na podlagi navedenega so bili pripravljeni prvi osnutki dokumentov NUV_II_VO_Donava, NUV_II_VO_Jadransko_morje in Strokovni predlog programa ukrepov_PU NUV II_- vsi verzija z dne 5. 2. 2016. V tem trenutku se je v izdelavo NUV II aktivno vključila tudi strokovna ekipa, ki je pripravila to **okoljsko poročilo**. Na podlagi navedenih dokumentov je bilo pripravljeno poročilo (080_OP_NUV_II_I_faza_17.2.2016 (scoping)), ki je vsebovalo analizo upoštevanja smernic nosilcev urejanja prostora, scoping (opredelitev vplivov izvedbe posameznih ukrepov na posamezne dele okolja) in predlog okoljskih ciljev in kazalcev. Na podlagi pripomb podanih na delavnici s ključnimi deležniki oz. »odprtem scopingu« (dne 29. 2. 2016), je bilo poročilo, ki se v predmetnem

okoljskem poročilu nahaja pod poglavjem 3. 3 Vsebinjenje oz. scoping, ustrezno dopolnjeno. Poročilo je izpostavilo ključna okoljska vprašanja in izdelovalce NUV II usmerilo k iskanju optimalnih rešitev.

Pripravljalci NUV II so tako pripravili novo verzijo dokumenta Osnutek PU NUV II v2_4 z datumom 29. 3. 2016. Na podlagi navedenega dokumenta je projektna skupina izdelovalca okoljskega poročila prenovila sam scoping (ga prilagodila na novo kombinacijo ukrepov) in pripravila Okoljsko poročilo s prilogami, ki je bilo posredovano naročniku dne 22. 4. 2016 (080_OP_NUV_II_II_faza_22042016_osnutek). Okoljsko poročilo je bilo izdelano v celoti in je vsebovalo tako vrednotenje postavljenih okoljskih ciljev kot konkretne omilitvene ukrepe in priporočila.

Po pregledu ugotovitev Okoljskega poročila in ponovni seriji posvetovanj z nekaterimi ključnimi deležniki se je izdelovalec NUV II odločil, da bo PU NUV II ponovno prenovil. Program ukrepov je bil usklajen z Načrtom upravljanja z morskim okoljem (NUMO) in Načrtom za zmanjševanje poplavne ogroženosti (NZPO), dodelan je bil finančni okvir, dodane so bile zahteve smernic nosilca urejanja prostora za področje varstva narave, izboljšan je bil logični okvir, v novo verzijo NUV II pa so bili vključeni tudi omilitveni ukrepi in nekatera priporočila okoljskega poročila z dne 22. 4. 2016.

Navedena nadgradnja je povzročila strukturno spremembo nabora ukrepov - npr. nekaj ukrepov se je med seboj smiselno združilo oz. prestavilo v druga poglavja, nekaterim ukrepom se je spremenila vsebina, nekaj ukrepov je bilo povsem opuščenih, nekaj ukrepov pa je bilo novih. Tako je bila pripravljena naslednja verzija NUV II z datumom 1. 6. 2016, ki so jo sestavljali dokumenti - Osnutek_NUV_II_VO Jadransko_morje (verzija 1. 6. 2016), Osnutek_NUV_II_VO_Donava (verzija 1. 6. 2016) in Osnutek PU NUV II v2_5 (verzija 2. 6. 2016).

To je pomenilo, da je moral izdelovalec Okoljskega poročila sam dokument okoljskega poročila temeljito prenoviti in ga uskladiti z novo verzijo NUV II. Tako je bilo pripravljeno novo Okoljsko poročilo s prilogami, ki je bilo posredovano naročniku dne 10. 6. 2016 (080_OP_NUV_II_II_faza_10062016_za_mnenje_o_ustreznosti). To okoljsko poročilo je bilo posredovano na Sektor za SPVO in nosilcem urejanja prostora v postopek pridobitve mnenja o ustreznosti. Tako Okoljsko poročilo kot NUV II sta v tem postopku dobila konkretne pripombe in zahteve po dopolnitvah.

Posledično je prišlo do novega cikla usklajevanj tako NUV II kot okoljskega poročila, ki se je zaključil 25. 7. 2016, ko je izdelovalec NUV II na podlagi zaključkov izvedenih usklajevalnih sestankov v PU NUV II (verzija z datumom 25. 7. 2016) vključil tiste variante ukrepov, ki predstavljajo stroškovno najbolj učinkovite, tehnično izvedljive in okoljsko bolj sprejemljive ukrepe za doseganje okoljskih ciljev.

Glede na vse navedeno lahko tako kot alternativno »rešitev« v okviru CPVO obravnavamo le t.i. »ničelno alternativo« oz. verjeten razvoj stanja okolja ob izvajanju temeljnih »a« ukrepov in neizvajanju temeljnih »b« ukrepov ter dopolnilnih ukrepov za doseganje ciljev NUV II. »Ničelna alternativa« je že podrobneje opisana v poglavju »4.4 Verjeten razvoj v primeru neizvajanja načrta upravljanja voda«, zato je na tem mestu ponovno ne podajamo. Ob tem ugotavljamo, da neizvedba NUV II ni verjetna, saj gre za temeljni programski dokument upravljanja z vodami na državnem nivoju, ki med drugim implementira tudi zaveze RS do EU in mednarodne skupnosti.

Glede na vse navedeno je v nadaljevanju okoljskega poročila kot izbrana alternativa obravnavana izvedba NUV II v obliki kot ga je pripravil pripravilavec.

4.3 RAZLAGA O MOŽNOSTIH OMILITVE ŠKODLJIVIH VPLIVOV Z NAVEDBO USTREZNIH OMILITVENIH UKREPOV IN RAZLOGI ZA KONKRETEN IZBOR OMILITVENEGA UKREPA

Za Natura 2000 območja in zavarovana območja so podane splošne naravovarstvene smernice, ki jih je potrebno upoštevati pri izvajanju ukrepov (Splošne naravovarstvene smernice za urejanje prostora, verzija 1.2. Zavod za varstvo narave Slovenije, april 2016). V nadaljevanju podajamo splošne usmeritve za območja Natura 2000.

Varstveni cilji območij Natura 2000 so navedeni v Uredbi o posebnih varstvenih območjih in se podrobneje opredelijo v programu upravljanja Natura območij. Ohranja se celovitost Natura območij v smislu ohranjanja njihovih ekoloških struktur, funkcij in varstvenega potenciala ter povezanost območij Natura 2000.

Na območjih Natura 2000 se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Program ukrepov v NUV je bil v sklopu CPVO dopolnjen oziroma spremenjen. Osnutek Okoljskega poročila je bi narejen na predlog ukrepov, ki je bil posredovan 18. 03. 2016. Na predlog ukrepov je bilo podanih več omilitvenih ukrepov in priporočil. Omilitveni ukrepi so se nanašali na odstranjevanje in preprečevanje širjenja tujerodnih vrst (BI1.1b3, DUDSS4 in DUDDS5.2), premeščanje sedimenta (DUDDS7) ter na upoštevanje usmeritev podanih v smernicah ZRSVN in Programom upravljanja območij Natura 2000 (HM8b4, HM8b7, BI2b, OS3.2a, OS3.2b4, OS3.3a, R1b5, U1a, U1b2, U2a, U3a, DUDDS7 in DUDDS4).

Posamezni predlogi ukrepov na katera so bili podani omilitveni ukrepi so se spremenili oziroma so bilo izbrisani. To so ukrepi BI1.1b3, DUDDS7, HM8b4, HM8b7, BI2b, OS3.2a, OS3.2b4, OS3.3a, R1b5 ter U1b2. Omilitveni ukrepi za te ukrepe iz NUV II niso več relevantni.

V predlogu ukrepov, ki je presojan, so upoštevane usmeritve v ukrepih BI2b, U1a, U2a, U3a, DUDSS4 in DUDDS5.2.

Prav tako je bilo podano priporočilo glede dopolnitve ukrepov s kemijskim in ekološkim monitoringom ekosistemov na ključnih podzemnih vodonosnikih. Na podlagi tega je bil dodan nov ukrep OPZ2b *Elementi stanja podzemne vode, ki se nanašajo na pomembno poškodovane kopenske ekosisteme neposredno odvisne od podzemne vode*.

V nadaljevanju podajamo predlagane ukrepe, ki so upoštevani v Programu ukrepov za NUV II.

Preglednica 15: Predlog omilitvenih ukrepov in upoštevanje v

Omilitveni ukrep	Utemeljitev ukrepa	Izvedljivost ukrepa, ocena ustreznosti, nosilec izvajanja ukrepa, časovni okvir in način spremljanja uspešnosti	Informacija o upoštevanju omilitvenega ukrepa v NUV II
V okviru ukrepov DUDDS4 <i>Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva rabe tal v obrežnem pasu na stanje voda in DUDDS5.2 Izvedba ukrepov za vzpostavitev premeščanja sedimenta se doda aktivnost za odstranjevanje in preprečevanje širjenja ter vnosa tujerodnih vodnih in predvsem obvodnih vrst (ki niso zajete v BI1.1b3). Izvajanje ukrepov, naj se navezuje na predlagane aktivnosti v okviru ukrepov.</i>	Ob izvedbi omenjenih ukrepov, ki posegata v vodni in obrežni pas je smiselno izvesti tudi ukrepe za odstranitev in preprečitev vnosa tujerodnih vrst (predvsem invazivnih tujerodnih obrežnih vrst).	OU se nanaša na pripravo strokovnih podlag, ki bodo podale usmeritve za ustrezne sanacije in preprečevale negativnih vplivov, ki lahko nastane zaradi nepravilnih sanacij. Pripomogle bodo k ustrezni izvedbi obeh ukrepov z vidika varovanja narave. Omilitven ukrep pripravljavec NUV II doda v PU NUV II do priprave predloga NUV II.	Upoštevano v ukrepih DUDDS4 in DUDDS5.2 na sledeči način: »Pri izvajanju ukrepov se posebna pozornost nameni tudi problematiki odstranjevanja in preprečevanja širjenja ter vnosa tujerodnih vodnih vrst«
Skladno s Programom upravljanja območij Natura 2000 (poglavje 3.4) in naravovarstvenimi smernicami, ki jih je podal ZRSVN za NUV II se v ukrepih HM8b4, BI2b <i>Izdelava tehničnih smernic za vzrejne objekte za vodne organizme, U1a Varstvo pred škodljivim delovanjem voda, U2a Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin, U3a Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč in DUDDS4</i>	NUV II ne povzema usmeritve za varstvene cilje, ki izhajajo iz PUN2000. Z upoštevanjem usmeritev se zagotavlja ugodno stanje ohranjenosti evropsko pomembnih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov.	OU se nanaša na pripravo priloge NUV II, kjer so podane usmeritve, ki izhajajo iz naravovarstvenih smernic in PUN2000. Omilitven ukrep pripravljavec NUV II doda v PU NUV II do priprave predloga NUV II.	Način upoštevanja UO: • BI2b – Koda ukrepa spremenjena v BI1.1b. UO upoštevan na način, da je v opisu dodano sledeče besedilo: »Pri pripravi tehničnih smernic se upoštevajo tudi naravovarstvene smernice, ki so v Prilogi k besedilnemu delu NUV II« • U1a – UO upoštevan. Dodano sledeče besedilo: »Pri izvajanju zgoraj navedenih ukrepov se upoštevajo naravovarstvene

Omilitveni ukrep	Utemeljitev ukrepa	Izvedljivost ukrepa, ocena ustreznosti, nosilec izvajanja ukrepa, časovni okvir in način spremljanja uspešnosti	Informacija o upoštevanju omilitvenega ukrepa v NUV II
Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva rabe tal v obrežnem pasu na stanje voda, ki so namenjeni urejanju voda ter rabi voda upošteva Prilogo NUV II, kjer so upoštevane usmeritve smernic ZRSVN (december 2015) (prilogi 2 in 3 smernic ZRSVN)			smernice ki so priloga NUV II« in »Pri pripravi letnih programov za izvajanje obvezne državne gospodarske javne službe urejanja voda se upoštevajo naravovarstvene usmeritve« • U2a – UO upoštevan. Dodano sledeče besedilo: »Pri izvajanju ukrepov ohranjanja in uravnavanja vodnih količin se upoštevajo naravovarstvene smernice ki so navedene v Prilogi NUV II« • U3a – UO upoštevan. Dodano sledeče besedilo: »Pri izvajanju ukrepov vzdrževanja vodnih in priobalnih zemljišč se upoštevajo naravovarstvene smernice, ki so navedene v Prilogi NUV II.« • DUDDS4 - UO upoštevan. Dodano sledeče besedilo: »Pri razvrstitvi prečnih objektov glede na nujnost za vzpostavitev prehodnosti se upoštevajo tudi naravovarstvene smernice, ki so v Prilogi k besedilnemu delu NUV II.«

4.4 DOLOČITEV ČASOVNEGA OKVIRA IZVEDBE OMILITVENIH UKREPOV, NAVEDBA NOSILCEV NJIHOVE IZVEDBE IN NAČIN SPREMLJANJA USPEŠNOSTI IZVEDENIH OMILITVENIH UKREPOV

V poročilu so opredeljeni omilitveni ukrepi za posamezne prednostne ukrepe oziroma sklope ukrepov. Ker se je presojalo program, tabela opredeljena s 7 prilogo *Presoja pozitivnih učinkov omilitvenih ukrepov* Pravilnika ni relevantna.

Za vse usmeritve in ukrepe velja da je za vključitev predlaganih omilitvenih ukrepov v NUV II zadolžen MOP oziroma pripravljavec NUV II. Izdelovalec Dodatka, sektor za CPVO in ZRSVN med postopkom celovite presoje vplivov na okolje preverijo upoštevanje usmeritev/ukrepov.

4.5 NAVEDBA MOREBITNIH NAČRTOVANIH ALI OBRAVNAVANIH POBUD ZA OHRANJANJE NARAVE, KI LAHKO VPLIVAJO NA PRIHODNJE STANJE OBMOČJA

V letu 2016 je bi sprejet Program upravljanja z območji Natura 2000 v Sloveniji 2015–2020 (PUN2000), ki podaja obvezna izhodišča za upravljanje z območji Natura 2000. Prav tako je bila v letu 2016 dopolnjena in spremenjena Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 39/13, 3/14, 21/16).

V skladu z javno dostopnimi podatki sta v procesu sprejemanja pobudi za ohranjanje narave, predstavljeni v nadaljevanju (vir: ZRSVN, www.zrsvn.si).

Predlagana zavarovana območja narave na območju Območne enote ZRSVN Piran, in sicer:

- obrežno mokrišče pri Sv. Nikolaju v Ankaranu,
- Krajinski park Dragonja in
- Krajinski park Kraški rob.

Predlagana regijska parka na območju enote ZRSVN Celje, in sicer:

- Kamniško-Savinjske Alpe,
- Pohorje.

OPIS KORAKOV PO PRIDOBITVI MNENJA O USTREZNOSTI OKOLJSKEGA POROČILA IN IZVEDBI JAVNE RAZGRNITVE

Okoljsko poročilo je bilo z vsemi prilogami dne 29. 7. 2016 poslano v pridobitev mnenja o ustreznosti okoljskega poročila. Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje, Sektor za CPVO je dne 11. 8. 2016 izdalo mnenje o ustreznosti okoljskega poročila (št. 35409-2409-245/2014-MKO/22). Na podlagi navedenega je bilo od 12. 8. do 12. 9. 2016 Okoljsko poročilo skupaj z Dodatkom ter NUV II javno razgrnjeno, dne 6. 9. 2016 pa je bila organizirana tudi javna obravnava. Vse pripombe pridobljene do 12. 9. 2016 so bile pregledane in obravnavane tako s strani MOP, kot s strani pripravljavcev Okoljskega poročila. Na tem mestu poudarjamo, da se je velika večina pripomb nanašala na sam dokument NUV II. Do tovrstnih pripomb se je najprej opredelil MOP, nato pa po potrebi (v primeru, ko bi upoštevanje pripomb v NUV II vplivalo na okoljsko poročilo) tudi izdelovalec okoljskega poročila. Odziv na vse pripombe je bil podan v t.i. odzivnem poročilu, ki ga je MOP javno objavil na svoji internetni strani.

Na podlagi pripomb in potrebe po izboljšavi NUV II je MOP pripravil novo verzijo dokumentov NUV II:

- Osnutek Načrta upravljanja voda za vodno območje Donave za obdobje 2016–2021 (Ljubljana, september 2016),
- Osnutek Načrta upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2016–2021 (Ljubljana, september 2016),
- Osnutek Programa ukrepov upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja za obdobje 2016 – 2021 (Verzija: V2.6, Ljubljana, september 2016).

Navedeni dokumenti so bili posredovani izdelovalcu okoljskega poročila, ki jih je pregledal in na njihovi podlagi pripravil ter podanih pripomb dopolnil Dodatek k Okoljskemu poročilu (spremembe september 2016)

V okviru sprememb in dopolnitev načrtov upravljanja voda za vodno območje Donave in vodno območje Jadransko morje so bile zaradi večje jasnosti besedila izvedene naslednje spremembe in dopolnitve dokumentov:

- posodobil se je seznam predpisov v poglavju »1.1.2.1 Nacionalni predpisi«,
- izvedli so se nomotehnični popravki besedila (izbrisani so sklici na uporabljene vire in predpise, izbrisane so fotografije in nekatere publikacijske karte v skladu s pripombami MZZ, prikazi v obliki tabel in shem so v nekaterih primerih zamenjani z podrobnejšim besedilom, ki pa ne vpliva na vsebino in je namenjeno dodatni pojasnitvi),
- v poglavju 2.2.1 Prikaz obremenitev vodnih teles površinskih voda so podrobneje razložena merila, na podlagi katerih so ocenjene pomembne obremenitve vodnih teles površinskih voda,
- vsebina poglavja »Pomembnejši objekti in naprave vodne infrastrukture« je preoblikovana tako, da je podana ključna informacija o izvedbi ukrepa »Predlog prioritete rabe večnamenskih zadrževalnikov« iz NUV I,
- pri možnih virih obremenitev v poglavju »2.2.2.4 Viri obremenitev na podzemne vode, od katerih so odvisni ekosistemi« so natančneje povzeti uradni podatki o možnih virih obremenjevanja iz PUN2000,
- merila za oceno verjetnosti doseganja okoljskih ciljev za vodna telesa površinskih voda v poglavju »2.2.4.1 Ocena verjetnosti doseganja okoljskih ciljev za vodna telesa površinskih voda« so zaradi lažje razumljivosti namesto shematskih prikazov preoblikovana v besedilno obliko,
- poglavje »4.2 Razpoložljivi podatki in analize, ki kažejo na pojav podnebnih sprememb na območju« in »4.3 Podnebne spremembe in sprememba odtoka v Sloveniji« sta združena v eno poglavje (4.2) pri čemer je besedilo oblikovano na način, da so povzete bistvene ugotovitve, vezane na podnebne spremembe,
- poglavje »5.1 Cilji na področju varstva voda« je dopolnjeno s cilji za referenčne odseke,
- s ciljem boljšega razumevanja je nadgrajeno poglavje »5.5.1 Izjeme pri doseganju ciljev za površinske vode« in sicer so dodane obrazložitve uveljavljanja izjem zaradi tehnične neizvedljivosti in naravnih razmer, podrobnejši opis metodologije za ekonomsko utemeljitev morebitnih izjem pri doseganju okoljskih ciljev, pregled vodnih teles površinskih voda, kjer se uveljavljajo izjeme za doseganje okoljskih ciljev do leta 2027 in v katere so usmerjeni ukrepi PU NUV II,
- jasneje je oblikovana obrazložitev teoretičnih primerov odstopanj od okoljskih ciljev,
- poglavje »6.3 Povzetek dopolnilnih ukrepov« je dopolnjeno z podrobnejšimi obrazložitvami glede analize stroškovne učinkovitosti dopolnilnih ukrepov,
- poglavje »7 Finančna sredstva« je dopolnjeno z oceno finančnih sredstev in opredelitvijo predvidenih virov za izvedbo Programa ukrepov upravljanja voda v obdobju 2016-2021,
- poglavje »8 Povzetek aktivnosti in rezultatov sodelovanja javnosti« je dopolnjeno z obrazložitvami glede izvedbe aktivnosti sodelovanja z javnostjo.

V okviru Programa ukrepov upravljanja voda za obdobje 2016 – 2021 so bile izvedene:

- posodobitve ocene stroškov ukrepov in
- zaradi večje jasnosti besedila manjše dopolnitve opisa naslednjih ukrepov: HM1a, HM1b, ON17b, OS9a, DUDDS5.2

Navedene spremembe ne spreminjajo ključnih vsebin načrta, to je ugotovljenih obremenitev in vplivov, ocene doseganja ciljev ter s tem povezane odločitve o ukrepih, ki jih je treba izvesti v obdobju 2016-2021.

Na podlagi pripomb je bilo v Dodatku spremenjeno poglavje 3.7. Na podlagi sprememb dokumentov NUV II je bila dopolnjena in spremenjena preglednica 2, Podrobnejša opredelitev ciljev načrta upravljanja voda, v poglavju 2.3.1.

Vse navedene spremembe in nove ugotovitve ne vplivajo na podane ocene in na vplive, ki so bili ugotovljeni v postopku izdelave Dodatka oziroma vrednotenja vplivov.

5 NAVEDBE O VIRIH PODATKOV OZIROMA NAČINU NJIHOVE PRIDOBITVE IN UPORABLJENIH METODAH NAPOVEDOVANJA VPLIVA IN PRESOJ

VIRI

- AN OVE, 2016. Akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje 2010-2020 Slovenija. URL: http://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/an_ove/an_ove_2010-2020_final.pdf april 2016,
- ARSO, 2016. Atlas okolja. URL: http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso, april 2016
- Aquarius d.o.o. Ljubljana. Avgust 2015. Analiza omejitve umeščanja malih hidroelektrarn z vidika varstva narave.
- Državna pregledna karta, Geodetska uprava Republike Slovenije URL: <http://www.e-prostor.gov.si/?id=415>, april 2016
- Kus Veenvliet, J., Sovinc A., 2008. Učinkovitost upravljanja zavarovanih območij v Sloveniji. Končno poročilo RAPPAM analize
- MKGP, marec 2016. Dejanska raba tal. Grafični podatki RABA za celo Slovenijo. Republika Slovenija, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. URL: <http://rkg.gov.si/GERK/>
- MOP, 2016. Natura 2000 v Sloveniji, URL: <http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=45>, april 2016
- NUMO, 2015. Načrt upravljanja z morskim okoljem 2016-2021. Predlog. Ministrstvo za okolje in prostor, citirano april 2016, URL: http://www.mop.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/article/6488/278888a766c2bcb7cbceaac7ea46823f/d
- NUV II, 2016. Načrt upravljanja voda za vodno območje Donave in Jadranskega morja za obdobje 2016-2021 in Načrt upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2016-2021, Ministrstvo za okolje in prostor (dokumenti posredovani s strani naročnika: Osnutek_NUV_II_VO_Donava_05022016, Osnutek_NUV_II_VO_Jadransko_morje_05022016)
- Operativni program oskrbe s pitno vodo za obdobje od 2015 do 2020, 2015. Ministrstvo za okolje in prostor., april 2016, URL: http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/osnutki/op_oskrba_pitna_voda_2015_2020.pdf
- OPOČKOV, 2005. Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode 2005-2017. Citirano april 2016, URL: http://www.mkgp.gov.si/fileadmin/mkgp.gov.si/pageuploads/zakonodaja/varstvo_okolja/operativni_programi/operativni_program_komunalne_vode.pdf
- PRP 2014–2020. Program razvoja podeželja RS za obdobje 2014-2020, citirano april 2016, URL: http://www.program-podezelja.si/images/SPLETNA_STRAN_PRP_NOVA/1_PRP_2014_2020/1_1_Kaj_je_program_razvoja_podezelja/POTRZEN_PRP_13_2_2015/PRP_2014-2020_potrjen_13.2.2015.pdf
- PUN 2000, 2016. Program upravljanja območij Natura 2000 (2015-2020). Vlada Republike Slovenije URL: http://www.natura2000.si/fileadmin/user_upload/LIFE_Upravljanje/PUN_ProgramNatura.pdf, april 2016
- Register nepremične kulturne dediščine. Republika Slovenija, Ministrstvo za kulturo. URL: <http://giskd6s.situla.org/giskd/>, april 2016
- Zavod za gozdove, Splošni podatki in dejstva o gozdovih v Sloveniji. Gozdni rezervati v Sloveniji, 2015 in Varovalni gozdovi v Sloveniji, 2015 URL: <http://www.zgs.si/>, april 2016
- Varstvo narave, Rdeči seznam ogroženih živalskih vrst v Sloveniji, št. 17, 1992, Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2002). Citirano april 2016, URL: http://kazalci.arso.gov.si/xml_table?data=graph_table&graph_id=3712&ind_id=4
- Varstvo narave, Rdeči seznam ogroženih živalskih vrst v Sloveniji, št. 17, 1992 http://kazalci.arso.gov.si/xml_table?data=graph_table&graph_id=3712&ind_id=4
- ZRSVN, 2016, Naravovarstveni Atlas, URL: <http://www.naravovarstveni-atlas.si/nvajavni/>, april 2016
- ZRSVN, 2016. Zbirno poročilo po Direktivi o habitatih 2013, URL: http://www.zrsvn.si/sl/informacija.asp?id_informacija=579&id_meta_type=65, april 2016
- ZRSVN, 2014. Območja ekosistemov odvisnih od podzemnih voda (digitalni poligonski sloj). Zavod Republike Slovenije za varstvo narave.
- ZRSVN, 2016. Smernice za Načrt upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja za obdobje 2015-2021, št. 8-III-424/2-O-15/MN iz dne 01. 12. 2016, Zavod RS za varstvo narave.

ZAKONODAJA

- Direktiva Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11, 217/16)
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02, 42/10)
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13)
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09, 33/13)
- Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13)
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 39/13, 3/14, 21/16)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09, 15/14)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, Odločba US 13.03.2008, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14)

- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02, 67/03)
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13 in 39/15)
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10)
- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – ZON-UPB2, 46/14- ZON-C)
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16)

UPORABLJENE METODE

Podatki uporabljeni v poročilu so bili pridobljeni na podlagi javno dostopne literature na spletnih straneh, pripravljenih strokovnih podlag posameznih investitorjev ter grafičnih podatkov ZRSVN. Posledice učinkov izvedbe NUV II na varovana območja smo ocenjevali v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11, 21/16):

A – ni vpliva / pozitiven vpliv

B – nebistven vpliv

C – nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov)

D – bistven vpliv

E – uničujoč vpliv

Velikostni razred A, B, C »VPLIVI POSEGA NISO ŠKODLJIVI«.

Velikostni razred D, E »VPLIVI POSEGA SO POMEMBNI IN ŠKODLJIVI«.

Pri izdelavi presoje so uporabljeni obstoječi, javno dostopni podatki o stanju prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst njihovih habitatov in habitatnih tipov.

Pri pripravi tega dodatka je bil upoštevan tudi 25. a člen citiranega pravilnika, ki pravi, da za operativne programe in druge plane ali njihove dele, ki niso plani s področja prostorskega načrtovanja in se iz njihovega opisa tudi s sklepanjem ne da ugotoviti vseh načrtovanih posegov, ker v opisih ni konkretnih lokacij posegov oziroma iz njih ni razvidna dovolj podrobna vrsta posegov, se pri presoji sprejemljivosti matrika iz priloge 6 tega pravilnika ne izpolni. V tem primeru se za posamezne vsebine iz tega pravilnika podajo strokovne ocene za ohranjanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov v skladu z določbo prejšnjega člena. Matrika iz priloge 6 tega pravilnika se mora v takih primerih izpolniti pri presoji sprejemljivosti na ravni podrobnejšega plana ali posega. Presoja vplivov in ocene so tako podane na podlagi strokovne ocene in brez matrik.

6 NAVEDBE O IZDELOVALCIH IN MOREBITNIH PODIZVAJALCIH DODATKA ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI

6.1 IZDELOVALEC POROČILA

Zavita, svetovanje, d.o.o.
Tominškova 40
1000 Ljubljana

6.2 SODELUJOČI PRI IZDELAVI POROČILA

Vodja projekta:

- Matjaž Harmel, univ. dipl. inž. gozd.

Sodelavci:

- Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog.
- Aleksandra Krajnc, univ. dipl. geog.
- Jože Janež, univ. dipl. inž. geol. (Geologija, d.o.o., Idrija)
- Maja Divjak Malavašič, univ. dipl. biol. (Eranthis, Maja Malavašič, s.p.)
- Andrej Gortnar, kem. teh.
- Eva Harmel, dipl. inž. kraj. arh.